ਕੈਨੇਡੀਅਨ
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ
CANADIAN PUNJAB TIMES
Funded by the Government of Canada | Financé par le gouvernement du Canada | Canada
SINCE : 2007
www.thepunjabtimes.ca
canadianpunjabtimes@gmail.com
Vol - 18 | 6 December, 2024 | C | ੨੧ ਮੱਘਰ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੬
Ph.: 604-338-7310 | FAX : 604-572-3638 | /canadianpunjabtimes

New Location
Punjab Insurance Agency Inc.
Super Visa Insurance
ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ
ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਲਾਈਫ਼ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਟਰੈਵਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਡਿਸੇਬਿਲਟੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਮੋਰਟਗੇਜ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਨਾਨ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਮਨੀ ਬੈਕ ਟਰਮ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਡੈਂਟਲ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਲਈ ਵੀ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਜਸਵੀਰ ਗਰੇਵਾਲ
778.317.6262
jasvirgrewal0596@gmail.com
#103, 15300 - 68 Ave (Near Dukh Nivaran Gurdwara Sahib), Surrey B.C.

ICC Accounting Services Inc.
ICC ACCOUNTING SERVICES INC.
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ
Gurnek Bangar
(Pasla)
604-597-0991
778-895-7444
icc.accounting@yahoo.ca
8740 - 140A St., Surrey, BC V3W 0M4

ਕੈਨੇਡਾ ਪੋਸਟ ਦੀ ਹੜ੍ਹਤਾਲ ਕਾਰਨ ਆਮ ਲੋਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ

ਕੈਨੇਡਾ ਪੋਸਟ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਹੜ੍ਹਤਾਲ ਚੌਥੇ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ ਦਾਖਲ

ਸਰੀ, (ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਕੈਨੇਡਾ ਪੋਸਟ ਦੀ ਹੜ੍ਹਤਾਲ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਫੈਡਰਲ ਲੇਬਰ ਮੰਤਰੀ ਸਟੀਵਨ ਮੈਕਕਿਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ "ਬਹੁਤ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ" ਕਿਹਾ ਹੈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਔਟਵਾ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਕਕਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੀਟਰ ਸਿਮਪਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਡੀਏਟਰ ਹਨ, ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਫਲ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੈਕਕਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਹਰ ਦਿਨ ਮੈਡੀਏਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੇਗੀ।" ਫੈਡਰਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਖਾਸਕਰ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਆਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦਰਾਜ਼ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ। ਮੈਕਕਿਨ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡਿਪੈਂਡੇਂਟ ਬਿਜ਼ਨਸ ਨੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਨੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਆਕਾਰ ਦੇ • ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ

ਟਰੰਪ ਵਲੋਂ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਦਰਮਿਆਨ ਤਣਾਅ ਵਧਿਆ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਖਪਤ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ : ਮੈਕਸੀਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

ਔਟਵਾ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਟੈਰਿਫ ਦੀ ਧਮਕੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿਚਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਰੋਕਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦੇ ਉਹ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਮਾਨ 'ਤੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣਗੇ। ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਲਾਉਡੀਆ ਸ਼ੇਨਬੌਮ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਾਲ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ੇਨਬੌਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਦੀ ਖਪਤ ਮੈਕਸੀਕੋ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਉਧਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮੇਲਾਨੀ ਜੋਲੀ ਨੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਲਾਉਡੀਆ ਸ਼ਿਨਬਾਮ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਲੋਚਨਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਫਲੋਰੀਡਾ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ • ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ

ਇੰਡੀਆ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ZIRA CURRENCY EXCHANGER LTD.
ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਡਾਲਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰੇਟ
ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ
604-562-7000, 604-314-0000
#397-8148-128 ST.
(PAYAL BUSINESS CENTRE) SURREY

HOMELAND MORTGAGE CORP.
ਜੇ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ।
ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੋਰਟਗੇਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਘੱਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
Kuldip Singh Panesar
Mortgage Consultant
Cell : 604-308-6839
204-7928-128, Street York Business Centre, Surrey BC V3W4E8

KOHALY PRINTING & BINDERY LTD.
WEDDING CARDS
FULL COLOR SIGNS
WINDOW DECALS
CHEQUES
OFFSET PRINTING, DIGITAL PRINTING
604-594-2324
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ
#210-12837-76th Ave, Surrey, B.C.
Website : www.kohalyprinting.com
E-mail : info@kohalyprinting.com

JAS ARORA NOTARY CORPORATION
ਅਸੀਂ ਲਾਈਫ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।
OUR SERVICES
- Affidavits
- Invitation Letters
- Sale/ Purchase / Mortgage
- Travels Consent Letters
- Statutory Declarations
- Power of Attorney
- Sponsorship Letters
Jaswant K. Arora
Notary Public, MA (ALS), MA (Eng.Punjabi)
778-386-9189
#109A-12888 80 Avenue Surrey BC
Email : jas@jasaroranotary.com | Website : jasaroranotary.com

S&S INSURANCE SERVICE
FAST SERVICE AND COMPETITIVE RATES
EXPERT IN
» Construction Insurance » Business Insurance » Home Insurance
» Contractor Insurance » Hard To Place Insurance » Rental House Insurance
CALL NOW
604-319-1000
www.sandsinsurance.ca
6607 Main St, Vancouver 604-324-5711 | 2-8195 120th, Delta 604-635-0890
ICBC

IATA Accredited Agent
SIDHU TRAVEL LTD.
Email : sidhutravel13@gmail.com
ਇੰਡੀਆ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਹਰ ਪਲ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉ।
RANI SIDHU : 604-504-3400, AMAN SANDHU : 604-800-3003
3497 Nightingale Dr. Abbotsford, B.C.
Unit 109-12830 80 Ave, York Centre Surrey

ਭਾਰਤ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
BESTWAY Foreign Exchange Ltd.
ਬੈਸਟਵੇ ਫੌਰਨ ਐਕਸਚੇਂਜ
www.bestwayforeignexchange.com
Sony Sidhu (Zira)
Ph: 778-246-2500 (Abbotsford)
604-592-2676 (Surrey)
Unit 109-12830 80 Ave, York Centre Surrey

PEST CONTROL
RESIDENTIAL & COMMERCIALS
SAFE EFFECTIVE SOLUTIONS
Rats, Mice
Ant, Fire Brats
House Flies
Termites
Spider | Fleas
Bed Bugs
Cockroaches
Silver Fish
ALL SERVICES GUARANTEED
ਅਸੀਂ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜਿਬ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਸਰਵਿਸ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।
Randhir (Randy)
nppestcontrol05@gmail.com
778-683-8964, 778-895-6655

ਹੁਣ ਚਿਲੀਵੈਕ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਦੂਜੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਖੁੱਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ
GABA TIRE
All TIRES AVAILABLE (AS, AT & MT)
WHOLESALE TIRES
ਸਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਚਿਲੀਵੈਕ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
604-897-3235 ABBOTSFORD
604-746-4222 31324 - 107 Peardonville Rd
604-316-3643 CHILLIWACK
BACK SIDE OF CHILLIWACK TAXI : 45877-HOCKING AVE

ਸਫ਼ਾ 1 ਦਾ ਬਾਕੀ

ਕੈਨੇਡਾ ਪੋਸਟ ਦੀ ਹੜ੍ਹਤਾਲ ...

ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਕਕਿਨਨ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸੋਚਣਾ ਨਾ-ਮੰਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਪੋਸਟ ਵਰਕਰਸ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਊਂਟਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮੈਡੀਏਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ।

ਯੂਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹਾਂ 'ਚ ਵਾਦਾ, ਬਿਹਤਰ ਮੈਡੀਕਲ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਗਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। This report was written by Simranjit Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਟਰੰਪ ਵਲੋਂ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਬਿਆਨ...

ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਰਾਜਦੂਤ ਕ੍ਰਿਸਟਨ ਹਿਲਮੈਨ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੇ ਟੈਰਿਫ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾਵਾਂ ਰਾਹ ਚੁਣਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਪਾਰਿਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।

ਮੇਲਾਨੀ ਜੋਲੀ ਨੇ ਬਰੂਸੇਲਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੇਲੀਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ, "ਕੂਟਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਰੱਖਣਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।" ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧਿਆ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ 25% ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਰੁਖ ਅਪਣਾਉਣ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ।

ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਲਾਉਡੀਆ ਸ਼ਿਨਬਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਸ਼ਿਨਬਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਕਸੀਕੋ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਾ ਗਲਤ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਚੀਨੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਓਟਾਵਾ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ 2026 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜ਼ੀਰਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ 7 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ

ਜ਼ੀਰਾ ਏਰੀਆ ਫੈਮਿਲੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਬੀ.ਸੀ ਦਾ ਗਠਨ

ਸਰੀ (ਮਹੇਸ਼ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ) :ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਜ਼ੀਰਾ ਏਰੀਆ ਫੈਮਿਲੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਬੀ.ਸੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਮੇਟੀ ਵਜੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਜ਼ੀਰਾ (ਚੇਅਰਮੈਨ) (604)-314-0000, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸੁੱਖੇਵਾਲਾ (ਪ੍ਰਧਾਨ) (604)-445-3000, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸੇਖਵਾ (ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ) (604)-537-6014, .ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਜ਼ੀਰਾ (ਸਕੱਤਰ) (604)-751-2926, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਹਰਦਾਸਾ (ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ) (604)-866-9983, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਮਹੀਆਂਵਾਲਾ (ਖਜ਼ਾਨਚੀ) (604)-807-3075, .ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਮੱਖੂ (ਸਹਾਇਕ ਖਜ਼ਾਨਚੀ) (604)-724-4987, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ, ਹੋਲਾਂਵਾਲੀ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ) 778-708-6226, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ, ਗੋਗੋਆਣੀ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ) 604-728-5922, ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਫਰੋਕੇ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ) 431-336-9015, ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਰ, ਕਿੱਲੀ ਬੋਦਲਾ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ) 672-975-3600 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਙ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ 7 ਦਸੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸ਼ਾਮ 3.30 ਵੱਜੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਠ ਦੇ ਦੇ ਭੋਗ ਜੋ 5 ਵਜੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਰੀ 132/80 ਅੜਓ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਉਸ ਸੰਬਧੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੀਰਾ ਏਰੀਏ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਲਾ ਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਉਣ ਙ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ੀਰਾ ਏਰੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਐਸੋਂਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਹੋਣ ਤਾਂ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਰੱਖੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਮੇਟੀ ਮੇਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ੱਕੀ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਗੋਲੀ

ਸਰੀ, (ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਵੈਂਕੂਵਰ ਦੇ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਬਸਨ ਅਤੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦੇ ਚੌਕ 'ਤੇ ਸਥਿਤ 7-ਇਲੈਵਨ ਕਨਵੀਨੀਅਨ ਸਟੋਰ 'ਤੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ।

ਇੱਜ ਵਿਡੀਓ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਕਾਉਂਟਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਚਾਕੂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਲੈ ਲੋ। ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਤਿੰਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਖੜਾ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ੱਕੀ 'ਤੇ ਟੇਜ਼ਰ ਫਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੱਥ ਉਪਰ ਕਰ ਲਵੇ । ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਚੀਕਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਭਗ 11 ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਫੂਡ ਡਿਲਿਵਰੀ ਵਰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਨਵੀਨੀਅਨ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਲੈਣ ਆਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਨੇ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। "ਉਸਨੇ ਚਾਕੂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸ਼ੱਕੀ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ। ਬੀ.ਸੀ. ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਸੀ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 11:30 ਵਜੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 911 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਬ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕੀ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੇਅਰ ਕੈਨ ਸਿਮ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ "ਦੁਖਭਰੀ" ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਝੋੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ। This report was written by Simranjit Singh as part of the Local Journalism Initiative.

JOB AND FAIR
owned by L.S Fair Enterprise

We Provide a reliable and Flexible Workforce,
Ready to meet your labor needs anywhere, Ensuring efficient and timely support across various Locations.

» Move In & Out Cleaning
» One Off Deep Cleaning
» After Builder Cleaning
» Appliances Cleaning Incl. Oven
» Commercial Cleaning
» Pressure Cleaning
» Professional Carpet Cleaning

JASVINDER SINGH
CELL : +1 236-632-6301 | +1 604-512-5001
Email: jobandfair@gmail.com | Web: jobandfair.ca
12844 - 66B Ave. Surrey, B.C.

ਪੈਟਰਿਕ ਬ੍ਰਾਊਨ ਦੀ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਟਾਂ ਵਲੋਂ ਦਾਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੋਇਆ ਖੁਲਾਸਾ

ਔਟਵਾ : ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਥਿਤ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ 2022 ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰਿਕ ਬ੍ਰਾਊਨ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦਾਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਊਨ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਬਾਝ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯਤਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਂਸੁਲਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੈਟਰਿਕ ਬ੍ਰਾਊਨ ਦੇ ਕੈਂਪੇਨ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬ੍ਰਾਊਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕਾਰਡ ਨਾ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਨਾ ਦੇਣ। ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸੂਤਰ ਦੇ ਮੱਤਾਬਕ ਬ੍ਰਾਊਨ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵਿਵਾਦਕ ਰਿਹਾ।

ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਂਸੁਲਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਐਮਪੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਰੈਮਪਲ ਗਾਰਨਰ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਊਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਰੈਮਪਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਹੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਲੀਡਰ ਪੀਅਰ ਪੌਲੀਐਵ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੇ ਦਾਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਕੋਈ ਕਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਬ੍ਰਾਊਨ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੈਂਪੇਨ ਲਈ ਸਮਾਜਕ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਈਆਂ ਸਨ।

ਆਰਸੀਐਮਪੀ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣਾਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਾਖਲ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕੈਨੇਡਾ-ਭਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਣਾਅ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਟਰੂਡੋ ਨੂੰ ਕਸਿਆ ਤੰਜ ; ਜੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ 51ਵਾਂ ਸੂਬਾ ਬਣ ਜਾਵੇ ਕੈਨੇਡਾ

ਔਟਵਾ : ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਫਲੋਰੀਡਾ ਦੇ ਮਾਰ-ਆ-ਲਾਗੋ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨਾਲ ਖਾਣੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 25% ਟੈਰਿਫ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸਹਾਰ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ 51ਵਾਂ ਸੂਬਾ ਬਣ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਡਿਨਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਬਲਿਕ ਸੇਫਟੀ ਮੰਤਰੀ ਡੌਮਿਨਿਕ ਲੇਬਲਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਮੈਂਟ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਟਰੰਪ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹਲਕੀ-ਫੁਲਕੀ ਸੀ। ਉਹ ਖੁਸ਼ਮਿਜਾਜ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਛੇੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

ਇਸ ਡਿਨਰ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਟੈਰਿਫ, ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਗਰਾਨੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਾਰਡਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੋਰ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਖਰੀਦੇ ਜਾਣਗੇ।

ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਫਲੋਰੀਡਾ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਰਣਨੀਤਕ ਸਫਲਤਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੰਪ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿੱਜੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਫ਼੍ਰੈਂਸੁਆ ਫ਼ਿਲਿਪ ਸ਼ੈਂਪੇਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇਹ ਸੱਦਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਲੀਡਰ ਪੀਅਰ ਪੌਲੀਐਵ ਨੇ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਟਰੂਡੋ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਰਿਫ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।

ਟਰੰਪ ਦੇ ਮਜ਼ਾਕ ਨੂੰ ਹਾਲਕਾ ਫੁਲਕਾ ਲਤੀਫ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਡਿਨਰ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਲਈ ਰਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ।

THINKING ABOUT BUYING SELLING OR LEASE?

For a Free market evaluation of your property, contact

READY FOR A FREE EVALUATION :

Clients Evaluation of Borrowing Power for New Purchase

More Than Fourteen Years Experience in Real Estate.

ਘਰ, ਬੇਰੀ ਫਾਰਮ, ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਪਲਾਟ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵੇਲੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ।

for more information

Amarpal Singh
Call : 604.338.7310

PARALLEL 49 REALTY
1200 W 73rd Ave Unit 828,
Vancouver, BC V6P 6G5

Keep Smiling Denture Clinic

Keep Smiling Denture Clinic

SEMCD CERTIFIED CLINICIAN LOWER SUCTION DENTURE

- Complete Denture
- Implant Denture
- Partial Denture

CARE HOME MOBILE SERVICE

ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੇਠਲੇ ਜਾਂ ਉਪਰਲੇ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ

ਹੱਡੀ ਘਸੀ ਹੋਈ ਹੈ?

ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ Suction Denture ਬਾਰੇ ਜਾਨਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਅਸੀਂ ਜਾਪਾਨੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ (CERTIFIED) ਹਾਂ ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡੈਂਟਲ ਕੇਅਰ ਪਲਾਨ ਦਾ ਕਾਰਡ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੁੱਕ ਕਰੋ

If you have received Canadian Dental Care Plan Card. Book appointment

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੱਕ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੰਦ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਦੰਦ ਲਗਵਾਉਣੇ ਹਨ, ਦੰਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਲਗਵਾਉਣੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਗਵਾਏ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੀਅਲਾਇਨ ਜਾਂ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ।

Gagan Chahal R.D.
Registered Denturist

Book Your Appointment

778-600-0811
6834 King George Blvd Surrey BC

778-600-0810
2644 Cyril St Abbotsford BC

ਸਰੀ ਕੌਂਸਲ ਵਲੋਂ 72 ਐਵਨਿਊ ਕੋਰੀਡੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

$150 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਲਾਗਤ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ

ਸਰੀ, (ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ 72 ਏਵਨਿਊ ਕੋਰੀਡੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰੋਡ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ $150 ਮਿਲੀਅਨ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ।

72 ਏਵਨਿਊ ਕੋਰੀਡੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਰੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ, ਟ੍ਰੈਫਿਕ, ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ 72 ਏਵਨਿਊ ਕੋਰੀਡੋਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰੀ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਸੁਧਾਰ ਕਰੇਗਾ। 72 ਏਵਨਿਊ ਕੋਰੀਡੋਰ ਦੇ ਜਲਦ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਬਸ ਸਟਾਪ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਲਾਈਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਮਾਪਦੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਅੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਵੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। 72 ਏਵਨਿਊ ਕੋਰੀਡੋਰ ਦੇ ਜਲਦ ਬੇਹਤਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਨਵੇਂ ਵਿਕਾਸ ਪਲਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਅਰ ਬੈਂਡਾਂ ਲੌਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਰੀ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਦਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਾਟਰਵਰਕ, ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਗ੍ਰੀਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਜਰੂਰੀ ਕਦਮ ਹੈ। 72 ਏਵਨਿਊ ਕੋਰੀਡੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸੜਕ ਰਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਲ ਮਿਲਣਗੇ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ। This report was written by Simranjit Singh as part of the Local Journalism Initiative.

2025 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ

ਸਰੀ, (ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਮਹਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 2025 ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹੇਗਾ। ਰਾਇਲ ਲੇਪੇਜ ਨੇ ਆਪਣੇ 2025 ਦੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਆਊਟਲੁੱਕ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨੇ ਗਏ ਕਿ 2025 ਦੀ ਚੌਥੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਔਸਤ ਕੀਮਤ $856,692 ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 6.0 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕਰੇਗੀ।

ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ 7.0 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਫੈਮਿਲੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ $900,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਤਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕੰਡੋਜ਼ 'ਚ 3.5 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਅਤੇ $605,993 ਦੀ ਔਸਤ ਕੀਮਤ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿਊਬੈਕ ਸਿਟੀ 'ਚ 11 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ, ਐਡਮੰਟਨ ਅਤੇ ਰੇਜੀਨਾ 'ਚ 9 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਗ੍ਰੇਟਰ ਟੋਰਾਂਟੋ 'ਚ 5.0 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ 4.0 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਰਾਇਲ ਲੇਪੇਜ ਦੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਫਿਲ ਸੋਪਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2024 ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਮਾਰਕੀਟ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਸਥਿਰ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਘਰੇਲੂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੁਣ ਵਾਪਸੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ਼ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਫੀ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਰਾਂ ਹੋਰ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉਥਲਪੁਥਲ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। This report was written by Simranjit Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਯਮਨ ਦੇ ਹੂਤੀ ਸਮੂਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ

ਸਰੀ, (ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ, ਯਮਨ ਦੇ ਹੂਤੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਅੰਸਾਰੱਲਾ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਗਠਜੋੜ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਬੰਧ ਨਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਵੰਬਰ 2023 ਵਿਚ, ਅੰਸਾਰੱਲਾ ਨੇ ਲਾਲ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਈ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਹਮਲੇ ਇਸਰਾਈਲ-ਹਮਾਸ ਯੁੱਧ ਦਰਮਿਆਨ ਖੇਤਰੀ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੂਤੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਲਕੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਹੂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡ ਕੋਰ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਵਰਗੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸੰਗਠਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਠਜੋੜਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਅੰਸਾਰੱਲਾ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਅੰਸਾਰੱਲਾ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪੱਧਰੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੂਤੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੋਏ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਹੂਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਯਮਨ ਦੇ ਇੱਕ ਨਸਲੀ ਸਮੂਹ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਅੰਸਾਰੱਲਾ ਸੰਗਠਨ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਖੇਤਰੀ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੰਸਾਰੱਲਾ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ, ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। This report was written by Simranjit Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੀ.ਐਨ.ਈ. ਲਈ $580,000 ਖਰਚੇ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਘਿਰੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ $130,000 ਹੀ ਮਿਲੇ : ਪੀ.ਐਨ.ਈ. ਅਧਿਕਾਰੀ

ਸਰੀ, (ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਮੈਟਰੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੈਰੀ ਡੋਬਰੋਵੋਲਨੀ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀ.ਐਨ.ਈ. (ਪੈਸਿਫਿਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਕਗਜ਼ੀਬਿਸ਼ਨ) ਦੇ ਇੱਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਮੈਟਰੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੇ ਸਾਲਾਨਾ ਪੀ.ਐਨ.ਈ. ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੈਟਰੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਐਕਗਜ਼ੀਬਿਸ਼ਨ ਲਈ ਲੱਗਭਗ $580,000 ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਡੋਬਰੋਵੋਲਨੀ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਚਰਚਾ ਹੋਈ।

ਪੀਐਨਈ ਦੀ ਬੁਲਾਰੇ ਲੌਰਾ ਬੈਲੇਂਸ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਟਰੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੇ $580,000 ਦਾ ਖਰਚਾ ਪੀਐਨਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਸਗੋਂ ਉਸਨੇ $130,000 ਹੀ ਪੀਐਨਈ ਲਈ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਮੈਟਰੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਾਕੀ $450,000 ਖਰਚੇ ਦਾ

ਵੇਰਵਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ $115,000 ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੈਕਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਤਪਾਦਨ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, $105,000 ਸਟਾਫਿੰਗ ਲਈ, $51,000 ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਲਈ, $50,000 ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਰੈਂਟਲ ਲਈ ਅਤੇ $44,000 ਮੰਚ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਖਰਚ ਹੋਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਖਰਚਾਂ ਉਪਕਰਨ, ਸਪਲਾਈਜ਼, ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਵਾਈ-ਫਾਈ ਦੇ ਖਰਚੇ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਜੋ ਟਿਕਟਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਉਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੈਟਰੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 2024 ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪੀ.ਐਨ.ਈ. ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਟਿਕਟਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ 2022 ਅਤੇ 2023 ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਪੈਕੇਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਬੂਥ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 24 ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ।

ਹੁਣ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਟਿਕਟਾਂ ਕਿਸਨੇ ਵਰਤੀਆਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀਐਨਈ ਵਿੱਚ ਮੈਟਰੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦਾ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਪੈਕੇਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਇਹ ਖਰਚਾਂ ਜਾਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਰਕਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜੁੜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਰਚਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇ ਬਜਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਵਾਲ ਉਠਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੀਐਨਈ ਸਮਾਰੋਹ ਅਤੇ ਮੈਟਰੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਰਚ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। This report was written by Simranjit Singh as part of the Local Journalism Initiative.

Guru Nanak's Free Kitchen

LOVE ALL, FEED ALL

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਯੋਗ ਲਈ ਬੇਨਤੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਰੀ ਕਿਚਨ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 15-16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਰੀ ਕਿਚਨ ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ ਇਮਾਰਤ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਇਮਾਰਤ 'ਚ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਉਪਕਰਨ ਲਿਆਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ 7 ਦਿਨ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

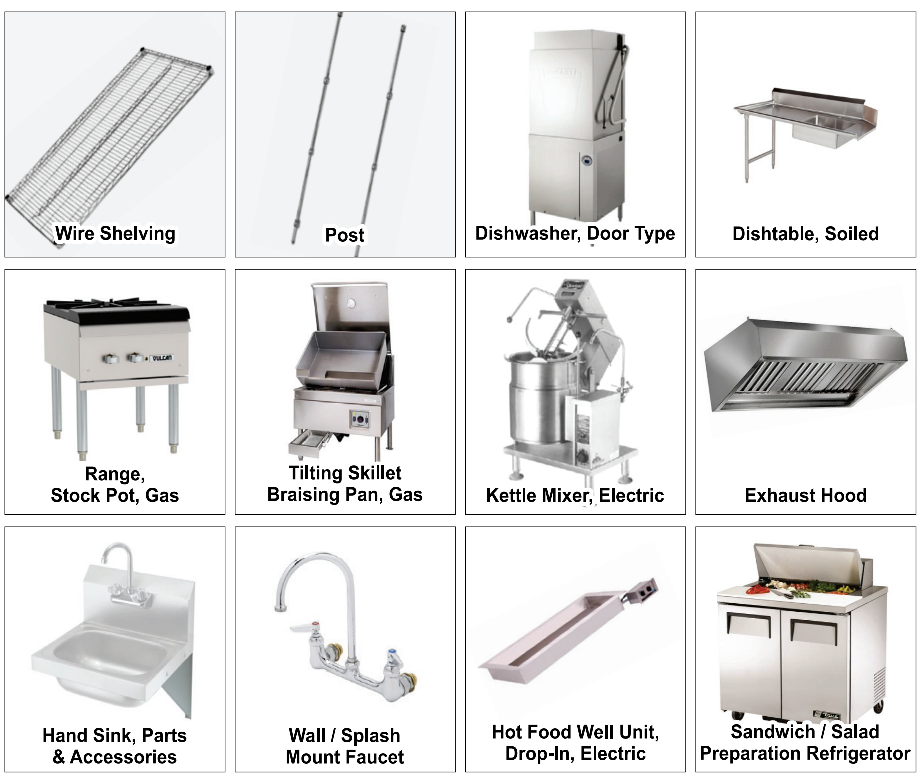

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਸੇਵਾਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

778-895-1453, 604-771-7170

ਯਾਰਕ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਡਕੈਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ 6 ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਕਾਬੂ, ਕਈ ਅਜੇ ਵੀ ਫਰਾਰ

ਬਰੈਂਪਟਨ : ਮਾਰਖਮ ਦੇ ਮਕੋਵਨ ਰੋਡ ਅਤੇ ਹਾਈਵੇਅ 7 ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਮਾਰਕਵਿਲ ਸ਼ੌਪਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਿਊਲਰੀ ਸਟੋਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਡਕੈਤੀ ਵਾਪਰੀ। ਯਾਰਕ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਹਥੌੜਿਆਂ ਨਾਲ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਅਕੇਸ ਤੋੜੇ। ਵਾਰਦਾਤ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਔਰਤ, ਜੋ ਡਕੈਤੀ ਦੌਰਾਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਡਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਥੋਂ ਹਿਲ ਨਹੀਂ ਸਕੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਸਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਆਘਾਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੀ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਡਕੈਤੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਨੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਦਕਿ ਛੇ ਜਣੇ ਇਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਬਾਥਰੂਮ ਤੋਂ ਕਾਬੂ ਆਏ। ਫਿਲਹਾਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਜਿਹੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪੈੜ ਨੱਪ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਫਰਾਰ ਹਨ।

ਡਕੈਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੀ ਹੌਂਡਾ ਸਿਵਿਕ ਕਾਰ ਅੱਗੇ ਜਾ ਰਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਕੈਤੀ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।

ਯਾਰਕ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਕੈਵਿਨ ਨੀਬਰੀਆ ਨੇ ਵਾਰਦਾਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਘੱਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਟੋਰ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵਾਰਦਾਤ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਕੜੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਫਿਲਹਾਲ, ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਡਕੈਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਾਲਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵਾਰਦਾਤ ਕੇਵਲ ਸਟੋਰ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਬਰਨਬੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੇ ਬਦਲੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ

ਸਰੀ, (ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਬਰਨਬੀ ਸਕੂਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੇ ਵਧ ਰਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਖਿਆ ਕਾਰਨ ਚਾਰ ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਸਮੇਂ-ਸਾਰਣੀਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬਰਨਬੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਰਨ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਬਰਨਬੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਮਾਪੇ-ਵਲੋਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ, ਸਕੂਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਾਧੂ ਦਾਖ਼ਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕਰੀਮ ਹਾਚਲਾਫ਼ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੀਆਂ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਕਰੀਬ 10% ਵੱਧ ਸਮਰੱਥਾ ਬਣੇਗੀ।

"ਇਹ ਅਸਾਨ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।"

ਅਲਫ਼ਾ, ਬਰਨਬੀ ਸੈਂਟਰਲ, ਬਰਨਬੀ ਮਾਊਟਨ, ਅਤੇ ਮੌਸਕਰਾਪ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੰਜ-ਬਲੌਕ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਰਨਾਬੀ ਨੌਰਥ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ।

ਇਹ ਪਰਿਵਰਤਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਨ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਪਾ ਸਕਣ, ਬਲਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। This report was written by Simranjit Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸੰਘਣੀ ਧੁੰਦ ਸਬੰਧੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ

ਸਰੀ, (ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੰਘਣੀ ਧੁੰਦ ਦੇ ਮੌਸਮ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਨਵਾਇਰਮੈਂਟ ਐਂਡ ਕਲਾਈਮੇਟ ਚੇਂਜ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧੁੰਦ ਨਾਲ ਮੈਟਰੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬਰਨਾਬੀ ਅਤੇ ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਘਿਰੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ 'ਤੇ ਉੱਚ ਦਬਾਅ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਰ ਨਾਲ ਧੁੰਦ ਬਣੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਜੌਰਜੀਆ ਸਮੁੰਦਰੀ ਨੇੜੇ ਧੁੰਦ ਸੰਘਣੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਧੁੰਦ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਧੁੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ।

ਮਾਈਕਲ ਕੁਸ, ਮੀਟਿਓਰੋਲਾਜਿਸਟ, ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਚਲਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਲੋਕ ਗੱਡੀਆਂ ਹੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਜੋ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘਟੇ। ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਚਾਲੂ ਰੱਖੋ। ਦੂਜੀ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੂਰੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੋ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਫ਼ਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੜਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। This report was written by Simranjit Singh as part of the Local Journalism Initiative.

NEWTON DENTURE CLINIC INC.

Web: www.newtondentures.ca | Email: newtondentures@gmail.com

ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ। ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ

"Over 20 years experience as Denturist"

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੰਦ ਲਵਾਉਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲਗਵਾਏ ਹਨ। ਦੰਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਲਗਵਾਣੇ ਹਨ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਲਵਾਏ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ।
- ਬਲਰਾਜ ਨਾਲ ਅਪਾਇੰਟਮੈਂਟ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਓ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੰਦ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ ਪਰ ਖਾਣਾ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬਲਰਾਜ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

BALRAJ (REGGIE) GILL
R.D. Bsc. Registered Denturist
ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ 604-590-9747

Surrey #211-8334-128 St. Surrey BC V3W 4G2
(Second floor Khalsa Business Centre)

Gaba Tire
All TIRES AVAILABLE (AS, AT & MT)

CAR DETAILING
Starting at
$100
Free Delivery in Surrey

- » 185/65/15 All-season
- » 195/65/15
- » 205/55/16
- » 205/60/16
- » 235/45/18 4 Tire 499$ Free install + Tax
- » 4 Tire 299$ Free install + Tax
- » 33/15/20 4 Mud Tire 10 ply
- » 35/12.50/20 4 Mud Tire 10 ply
- » 999$ Free install+Tax

2 YEARS
50000 KM
WARRANTY

ਸਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਚਿਲੀਵੈਕ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

CHILLIWACK
45877-HOCKING AVE
604-316-3643
BACK SIDE OF CHILLIWACK TAXI :

ABBOTSFORD
31324 - 107
Peardonville Rd
604-897-3235
604-746-4222

www.gabaautodetailing.com

DHESI MEAT SHOP

SERVING THE COMMUNITY FOR OVER 16 YEARS.

FOR BEST & FRESH MEAT, VISIT US!
Tandoori Chicken, Lemon Chicken, Goat, Lamb & Pork Tandoori Fish, Shish-Kabab also Supply Fresh Cut Meat.

NOW SERVING IN 3 LOCATIONS

King George Blvd (Bear Creek) 106-13588-88 Avenue Surrey, BC V3W 3K8, 604-501-2277

Fleetwood Location : 104-15933 Fraser Hwy, Surrey, BC V4N 0Y3, 604-593-5222

Sullivan Heights : #102 - 14330 - 64 Ave Surrey, BC, 604-503-2880

SIDHU BROTHERS
ACCOUNTING SERVICE LTD.

- PAYROLL - PERSONAL INCOME TAX - CORPORATE INCOME TAX - GST/HST/WCB

We Also Provide Service to get Transport Authority (NSC#, DOT#, MC#, Single State Registration)

WE SPECIALIZED IN
ACCOUNTING FOR TRANSPORT COMPANIES

Jarnail Singh Sidhu
Cell : 604-808-1148
jsidhu61@gmail.com

TEL : 604-502-9988 FAX : 604-501-9900
Address : 12633-67B Ave. Surrey, BC V3W 1G2

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
Canadian Punjab Times

Funded by the Government of Canada | Financé par le gouvernement du Canada | Canada

- Brar Bhagta Bhai Ka
  604-751-1113
- Karamjit Singh Buttar
  Journalist
- Simranjit Singh
  Journalist
- Dr. Puran Singh
  Writer
- Gora Sandhu Khurd
  News Reporter (Punjab)
- Paramjit Singh
  Graphic Designer

Contact for Advertisement
604-338-7310

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

The Canadian Punjab Times is not responsible or legally liable for any news, articles, advertisements or typing mistakes in the news or articles.

Canadian Punjab Times Inc.

(Punjabi Newspaper)

Website :
www.thepunjabtimes.ca

E-mail :
canadianpunjabtimes@gmail.com

Please Note:

The Publisher does not guaranty the interaction of any particular advertisement on a specified date, or at all advertiser, Further, the publisher does not accept liability for printing and advertisement beyond the amount for the space actually occupied by the portion of the advertisements in which error occurs The publisher reserves the right to cancel any contract on which space has not been used within 90 days of from the contract does. All advertising is subject the publishers approved contract must be completed within one year from the date of commencement. Printing of key numbers is not guaranteed.

Publisher is not responsible in any mishappening between the customer and Advertiser.

ਪਾਠਕਾਂ ਵਲੋਂ ਲੇਖਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਫੋਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲੇਖ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ। ਪਾਠਕਾਂ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਲੇਖਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੱਭਿਅਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ : ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ-ਦਰ-ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ

ਲੇਖਕ : ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਵੈਚ
ਫੋਨ: +1-604-760-4794

ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਸਿਖ਼ਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਿਊਬੈਕ ਸੂਬੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਲਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀਆ ਐਲਾਨ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਝਧਾਰ ਵਿਚ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਹੱਦ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੜਕਦੀ ਬਿਜਲੀ ਵਰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਡਿੱਗੀ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੇਹ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ਼ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਖਬਰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਸੁਰਖ਼ੀ ਬਣੀ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ 'ਤੇ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਫੈਲੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਪਹਿਲੀਆਂ (ਤੇ ਆਖਰੀ) ਖ਼ਬਰਾਂ ਨਹੀਂ; ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਿਲ ਕੰਬਾਊ ਖ਼ਬਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਟੋਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਨਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗਰਦਾਨ ਦੇਈਏ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਨੁਕਸ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੂੰਹ ਅੱਡੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀ ਗਿਰਾਵਟ ਚਾਹੇ ਉਹ ਵਿਕਸਤ, ਅਣਵਿਕਸਤ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ, ਸਭ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡਾ ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ? ਮਾਪੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਵਡਮੁੱਲੀ ਕਮਾਈ ਖਰਚ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਬੱਚੇ ਕੈਨੇਡਾ ਕਿਉਂ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ? ਕੀ ਬੱਚੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸੁਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਕੀ ਉਹ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ? ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਸ ਵਿਚ ਅਸਲ ਰੋਲ ਕੀ ਹੈ? ਆਦਿ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਢਾਈ ਸਾਲ ਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਸਗੋਂ ਦਸ ਕਿਲੋ ਵਜ਼ਨ ਉਹਦੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਅੰਨ੍ਹੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਥੱਲੇ ਵਧਣ ਫੁੱਲਣ ਲਈ ਚਾਹੀਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਗ਼ਲੋਂ ਲਾਹ ਕੇ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਜਾਂ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਲੋੜ ਵਾਂਗ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ

ਅਜਿਹਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਮਹਿੰਗੀ ਸਸਤੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਮਾਪਾ ਆਪਣੇ ਤਨੋ-ਮਨੋ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਆਈਲੈਟਸ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਬੂਹਾ ਖੜਕਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਦੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਅਗਰ ਉਥੇ ਮਾਪੇ ਔਖੇ ਸੌਖੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾ ਵੀ ਲੈਣ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਫਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਐਨੀ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗ਼ਰੀਬ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਵਸ ਦਾ ਰੋਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾ ਸਕਣ। ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਥੇ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਨ; ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਇੱਥੇ ਵਧੀਆ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਈਲੈਟਸ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਬੈਂਡ ਲੈਣ ਲਈ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਕੂਲ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲੈ ਕੇ, ਬੈਂਡਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ 'ਤੇ ਖੁੰਭਾਂ ਵਾਂਗ ਉੱਗੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਰ ਕੇ ਦੋ-ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਰਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਬਾਰੇ ਉੱਕਾ ਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਰੀਸੋ-ਰੀਸ ਚੂਹਾ-ਦੌੜ ਵਿਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਭੱਜਦੇ ਹਨ। ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਇਹੀ ਹੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਸ ਗਿਆ, ਉਹਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਕਿਵੇਂ, ਉਹਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ੇ ਚੜ੍ਹਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਭਰ ਲੈਣ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕਿਊਬਿਕ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਕਾਲਜ ਦੀਵਾਲੀਆ ਹੋ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿਚ 1173 ਦੇ ਕਰੀਬ 95% ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 633 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਪਰ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਫੀਸ ਭਰੀ ਸੀ। ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੇ ਫ਼ਰਕ ਨੂੰ ਝੱਲਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੀ-ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਜਾਗ ਕੇ ਔਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸਾਂ ਵੀ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਡਾਲਰ ਵੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ 6.4 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਝੱਗਾ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ 2016 ਵਿਚ ਸਸਪੈਂਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦੇ ਬੱਕਰੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਗਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 150 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਭਰ ਕੇ ਉੱਥੇ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ 28 ਤੋਂ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਦੂਸਰੇ ਕਾਲਜ ਹੋਰ ਲੈਣਗੇ, ਉਹ ਹੁਣ ਕਿਹੜਾ ਖੂਹ ਪੱਟਣ? ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ; ਜੋ ਉਹ 20 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ, ਉਹ ਜਾਂਦੇ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਰੇਡਿਓ ਹੋਸਟ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐੱਮ.ਪੀ. ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਸ਼ੱਕ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਦਾ ਹੈ) ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਕੈਨੇਡਾ ਡੌਟ ਸੀ.ਏ. (ਚਅਨਅਦਅ।ਚਅ) 'ਤੇ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੈੱਕ ਕਰ ਕੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਘਪਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਛਾਣਬੀਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਆਵੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਠੱਗੀ ਮਾਰੀ ਗਈ ਹੈ। ਚਾਰ-ਚਾਰ ਸਮੈਸਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਰਵਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਕਮਰੇ ਹਨ, ਨਾ ਲਾਇਬਰੇਰੀ, ਨਾ ਕਨਟੀਨ, ਨਾ ਹੀ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹੈ। ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਦਿਆਂ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਜੋ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਵਾਧੂ ਚਿੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਫਟਕਣ ਦਿੰਦੇ, ਉਹ ਐਨੇ ਦਿਆਲੂ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਏ? ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹੇਜ ਕਿਉਂ ਜਾਗਿਆ ਜਿਹੜੇ 17-17 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬੁਲਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਕੇ ਮੰਨ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਕੰਮ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੀ ਇਸ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੈਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਇਹ ਬੱਚੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਸੁਫਨੇ ਸਜਾਉਣੇ ਹਨ, ਸੁਫਨਿਆਂ ਨੂੰ ਜਗਦੇ ਮਘਦੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਡੀਆਂ ਪੁਲਾਘਾਂ ਪੁੱਟਣੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਗੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਣਭੋਲ ਹੀ ਫਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ: ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਧੱਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਹਾਂ, ਅਗਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਬੰਦ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਢਿੱਡ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ ਨਾਲ ਭਰ ਸਕਣਗੇ। ਦੂਜਾ, ਜੇ ਇਹ ਬੱਚੇ ਉੱਥੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਇਹ ਗਰਮ ਖ਼ੂਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਪਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿੱਟ ਕੇ ਸੁਰਖ਼ਰੂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਬੱਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਮਾਪੇ ਭੇਜ ਰਹੇ ਨੇ, ਗੱਲ ਖ਼ਤਮ। ਸਵਾਲ ਹੈ: ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਿਉਂ ਚੁਣਦੇ ਹਾਂ? ਟੈਕਸ ਕਿਉਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਆਂਢੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦਾ ਹੀ ਹੈ? ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਕਿਸ ਨੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣੀਆਂ ਹਨ? ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ (ਇਹ ਹੈ ਕਿ) ਕੈਨੇਡਾ ਜਿੱਥੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਬੱਚੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਕਾਲਰ ਜੌਬ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਹੀਂ; ਦੂਜਾ ਉਹ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਜਨਸੰਖਿਆ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉਹ ਲੋਕ ਆਉਣ ਜੋ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਵੀ ਕਰਨ ਤੇ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਗੱਫੇ ਲਿਆ ਕੇ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਕਾਰਨ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਭਾਰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦਾ ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ, ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਆਪ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਹੋਰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਣਗਿਣਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੀਮਾ ਦੁਕਾਨਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵੀ ਬੱਚੇ ਕਈ ਕਈ ਸਾਲ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ ਟੈਕਸ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਜੌਰੀਆਂ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿਚ ਭਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਆਈ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਜੋ ਰਿਸ਼ਟ-ਪੁਸ਼ਟ, ਪੂਰੀ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਤਿੱਗਣੀਆਂ ਚੌਗੁਣੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਕੇ ਇੱਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਹਾਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਔਖੇ ਹੋ ਕੇ, ਕਰਜ਼ੇ ਲੈ ਕੇ, ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਫੀਸਾਂ ਭਰੀਆਂ ਹਨ; ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੰਵਾਰਨੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਹੀ ਵੱਸਣਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨਾ ਖ਼ਰਚਾ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਜੋਗੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ; ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸੱਦ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ, ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਲਏ, ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਲਈ ਟੈਕਸ ਵੀ ਭਰੇ, ਐਲ.ਐਮ.ਆਈਆਂ ਆਦਿ ਲਈ ਬਿਜ਼ਨਸਾਂ ਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ (ਏਜੰਟਾਂ) ਦੀਆਂ ਆਮਦਨਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਤੇ ਚੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਬਣ ਕੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਤਾਂ ਪੌਂ ਬਾਰਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ

☛ ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ 'ਚ

ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ 'ਚ 300 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਦੁਬਈ : ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੇਸ਼ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਾਊਦੀ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 300 ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ 3 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸਾਊਦੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤਿੰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਸਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 303 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਭਾਰਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਲਟਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਊਦੀ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਹਫਤਿਆਂ 'ਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਇਕੱਲੇ ਸਤੰਬਰ 'ਚ 200 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ 103 ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ 45 ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 2022 ਵਿੱਚ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਫਾਂਸੀ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੇਰਠ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਠ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ੈਦ ਜੁਨੈਦ ਨੂੰ ਮੱਕਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੂਹ ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਵਿੱਚ 196 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਔਸਤਨ, ਹਰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2023 ਵਿੱਚ, ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਦੋ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵੱਲ ਰੁਝਾਨ ਵਧਿਆ

ਔਕਲੈਂਡ : ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੁਣ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਹੁਣ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਹਿੱਟ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਮੰਤਰੀ ਪੈਨੀ ਸਿਮੰਡਜ਼ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 24% ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਧਾ 2023 ਦੇ ਕੁੱਲ ਦਰਜੇ ਨਾਲੋਂ 6% ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, 2024 ਦੇ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਅਗਸਤ ਤੱਕ 73,535 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧਾ ਹੈ।

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਕੁਦਰਤੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਕਾਰਨ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦਾ ਚੋਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਮੰਡਜ਼ ਮੁਤਾਬਕ "ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਡੇ ਕੈਂਪਸ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਬਲਕਿ ਸਾਡੇ ਸਥਾਨਕ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਵਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।"

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ 31,345 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 14% ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ 33% ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 69% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਿਖਲਾਈ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੇ 80% ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਇਆ।

ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਕਾਰਨ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹਾਲਾਤ ਬਣੇ

ਸਿੰਗਾਪੁਰ : ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦਰ ਘਟਣ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰ 0.97 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ 2.1 ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਐਲਨ ਮਸਕ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਹੇ ਹਾਲਾਤ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਊਜ਼ਵੀਕ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਘਟ ਰਹੀ ਲੇਬਰ ਪਾਵਰ ਕਾਰਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਰੋਬੋਟਿਕਸ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਰੋਬੋਟਿਕਸ ਮੁਤਾਬਕ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਹਰ 10,000 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ 770 ਰੋਬੋਟ ਹਨ। 2030 ਤੱਕ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਦੀ 25% ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਉਮਰ 65 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।

ਦੱਖਣ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦਰ 0.72 'ਤੇ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਜਾਪਾਨ, ਜਗਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਭੀ ਇਹ ਦਰ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੇਰਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੱਖਣ ਕੋਰੀਆ ਨੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬੱਚੇ ਜਣਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕੈਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। 2022 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੱਚਾ ਜਣਮ ਦੌਰਾਨ ਖਰਚ ਲਈ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ $1,850 (1,57,000 ਰੁਪਏ) ਦਾ ਬੋਨਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਜਨਨ ਦਰ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਕਰਨਾ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਜਨਨ ਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਰ 2.1 ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਬਦਲਣ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟਦੀ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦਰ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਬਾਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਕ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੋਬੋਟਿਕਸ ਹੱਲ ਤਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਆਬਾਦੀ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਲਗਾਤਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਦਾ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ,11,000 ਹਜ਼ਾਰ ਜੁਰਮਾਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੀਤੇ ਹਫਤੇ ਸਾਲ 2016 ਦੇ ਕੁਰਾਨ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਹਿਰੌਲੀ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ।ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਯਾਦਵ ਨੂੰ 11,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ) ਦੀ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਕ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 295ਏ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਦੇ ਧਰਮ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਤਰਨਾਕ ਕੰਮ), 153ਏ (ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120ਬੀ (ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਮਾਰਚ 2021 ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੁਹੰਮਦ ਅਸ਼ਰਫ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਜੇ, ਗੌਰਵ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 24 ਜੂਨ 2016 ਨੂੰ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਜਰਗ ਰੋਡ ਤੋਂ ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੇ ਅੰਗ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ, ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ ਸਮੇਤ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦਾ ਨਾਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਦਵ ਵੱਲੋਂ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ 90 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਦੀ ਘਟੀਆ ਤੇ ਘਿਨੌਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾਉਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਪਿਛੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੇ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਡੇਰਾਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਹਥ ਹੈ ,ਨਾ ਕਿਸੇ ਫਿਰਕੇ ਦਾ।ਇਹ ਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਕਰਾਕੇ ਦੰਗਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣੇ ਜੋ ਸੱਚ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਕਰੇ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇ।

Diamond
Sweets & Restaurant
3 LOCATIONS
» SURREY
#102-15933 Fraser Hwy, Surrey, BC
604-593-5566
» LANGLEY
#102-7228 192 St. Langley, BC
604-372-4949
» DELTA
#160-8047 120St. Delta, BC
604-5917277
Specialised in all kinds of Indian Sweets & Foods
We do Catering for all Occasions
Open 7 days a Week
10:00am to 10:00pm

ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ,
(lawnmower)
ਵਾਸ਼ਰ ਡਰਾਇਰ, ਮਿਕਸੀ,
ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਵਾਜਬ ਰੇਟ ਤੇ
ਠੀਕ ਕਰਵਾਓ

REPAIR & SERVICES
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
604-773-7258(ਸਰੀ)

ਭਾਰਤ: ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਸਲਵਾਦ ਨੇ ਭੋਪਾਲ ਗੈਸ ਕਾਂਡ ਦੇ ਬਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਨਾਇਨਸਾਫ਼

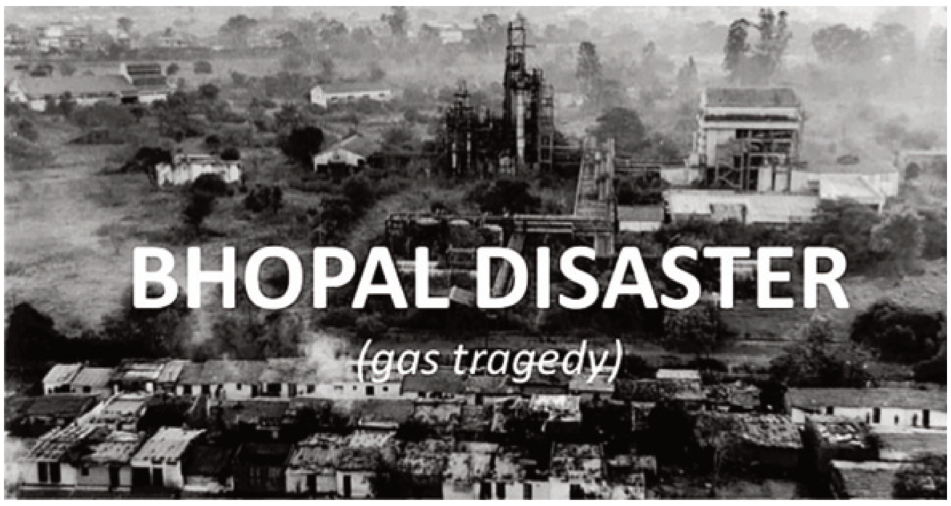

ਐਮਨੇਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭੋਪਾਲ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਹੋਈ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੁਘਟਨਾ ਦੀ 40ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਭੋਪਾਲ ਗੈਸ ਕਾਂਡ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਅਤੇ ਬਚੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਕਾਂਡ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ

2 ਦਸੰਬਰ 1984 ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਭੋਪਾਲ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 40 ਟਨ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਮਿਥਾਇਲ ਆਇਸੋਸਾਇਨੇਟ (MIC) ਗੈਸ ਰਿਸੀ। ਇਸ ਰਿਸਾਅਵ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜਹਿਰੀਲੇ ਸੰਪਰਕ ਕਾਰਨ 22,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 5 ਲੱਖ ਲੋਕ ਜਖਮੀ ਹੋਏ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਛੱਡੇ ਗਏ ਖਤਰਨਾਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ।

ਕੋਰਪੋਰੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਸਲਵਾਦ

ਐਮਨੇਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮਾਰਕ ਡਮੈਟ ਨੇ ਕਿਹਾ: "ਇਹ ਅਨਿਆਇਕ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬਦਲਾਅ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪੀੜਤ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹਾਸੀਏ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸਦੇ ਬਰਅਕਸ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਕਤਰਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।"

ਦਾਖ਼ਲ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ ਘਾਟ

ਭੋਪਾਲ ਦੀ ਛੱਡੀ ਗਈ ਫੈਕਟਰੀ ਅੱਜ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਟਨ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦਾ ਘਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਲਾਕਾ 'ਦਾਖ਼ਲ ਖੇਤਰ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ।

2001 ਵਿੱਚ, ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀ ਡਾਉ ਕੇਮਿਕਲ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਇਡ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਡਾਉ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। 1989 ਵਿੱਚ, ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਇਡ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮੀਲਾਂ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਬਗੈਰ ਮਾਹੌਲਿਕ ਹੱਲ ਲਈ ਅਨੁਪਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ।

ਐਮਨੇਸਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਐਮਨੇਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਡਾਉ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ।

ਐਮਨੇਸਟੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡਾਉ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਰਕ ਡਮੈਟ ਦਾ ਬਿਆਨ

"ਭੋਪਾਲ ਗੈਸ ਕਾਂਡ ਨੂੰ 40 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਕਮ ਤੋਂ ਕਮ ਬਚੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਡਾਉ ਕੇਮਿਕਲ ਦੀ ਸਫਾਈ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਨੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ।"

ਪਸਾਰੀ ਹੋਈ ਨਸਲਵਾਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਐਮਨੇਸਟੀ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਭੋਪਾਲ: 40 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅਨਿਆਇ' ਦਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਸਲਵਾਦ ਨੇ ਇੰਟਰ-ਪੀੜ੍ਹੀਗਤ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ।

ਭੋਪਾਲ ਗੈਸ ਕਾਂਡ ਦੀ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇਗੰਠ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਯਾਦ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਬਕ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ—ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਗਤੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ।

ਲਾਹੌਰ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਔਖਾ, ਹਵਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ 1900 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਗੜੀ,

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਲਾਹੌਰ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਦੂਸਤਿ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਕਾਲਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਧੂੰਆਂ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਿਊਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਇੰਡੈਕਸ (ਅਥੀ) 1900 ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 15,000 ਮਰੀਜ਼ ਦਮੇ, ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹਨ।

ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਸਬੰਧੀ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਆਖੀ।

ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਦੂਸਤਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ, ਨਿਰਮਾਣ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਉੱਡਦੀ ਧੂੜ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ, ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਏਅਰ ਪਿਊਰੀਫਾਇਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸੁੱਕੀ ਖੰਘ, ਨਿਮੋਨੀਆ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮੇਯੋ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼, ਜਿਨਾਹ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 3500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼, ਗੰਗਾਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਚਿਲਡਰਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 2 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਦਾਖ਼ਲ ਹਨ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਹਿਰ ਅਸ਼ਰਫ ਜਮਿਆ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਧੂੰਏਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ 10 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਅਥੀ 1900 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਇਹ 604 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਤਕਲੀਫ਼, ਸੁੱਕੀ ਖੰਘ, ਨਿਮੋਨੀਆ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਯੋ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਿਨਾਹ ਹਸਪਤਾਲ, ਗੰਗਾਰਾਮ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਚਿਲਡਰਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਯੋ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 4,000 ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜਿਨਾਹ ਵਿੱਚ 3,500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਗੰਗਾਰਾਮ ਵਿੱਚ 3,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸੂਚਕ (ਅਥੀ) ਦੀ ਪੜਤਾਲ 10 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ 1900 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਿਹਤਰੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਹ 604 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੰਕਟ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜਆਿਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸਤਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਹਿਰ ਅਸ਼ਰਫ ਜਮਿਆ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਧੂੰਏਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਖ਼ਰਾਬ ਹਵਾਈ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸੂਚਕ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

SINCE : 2007
ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ
CANADIAN PUNJAB TIMES
ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਦਾ 18 ਵਾਂ ਸਾਲ

24 ਘੰਟੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹੋ
www.thepunjabtimes.ca
ਲੇਖ ਅਤੇ ਚਲੰਤ ਮਸਲੇ
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ
ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜੋ
ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ
It's Time To Grow Your Business
Advertise with us...
: canadianpunjabtimes@gmail.com
Contact : 604-338-7310

ਟਰੰਪ ਦਾ ਦੂਜਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ

ਲੇਖਕ : ਰਾਜੀਵ ਖੋਸਲਾ
ਫੋਨ: +91-79860-36776

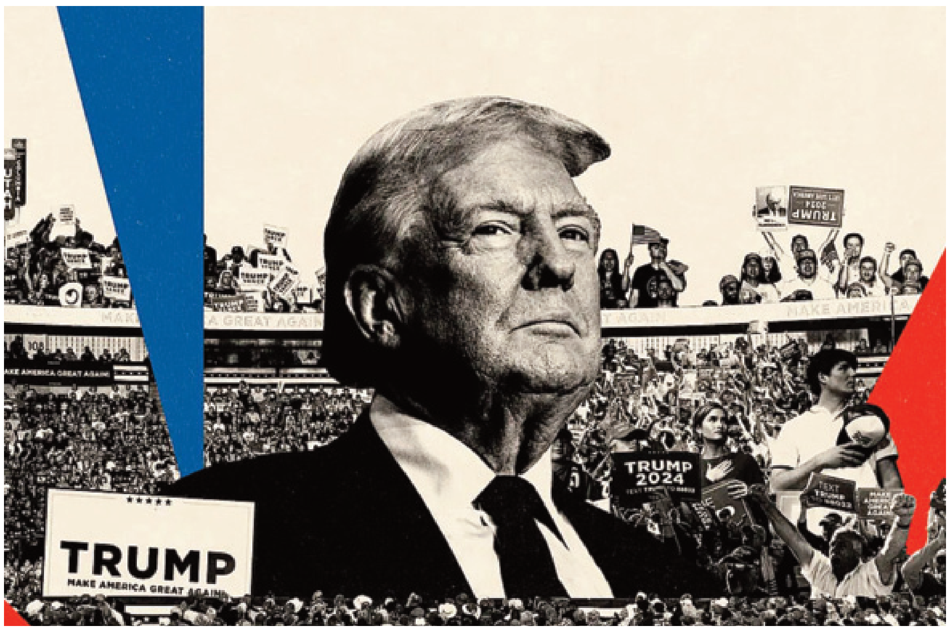

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕਰੈਟਸ ਦੇ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰਨ ਪਿੱਛੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ’ਤੇ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ, ਰੂਸਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਹਮਾਸ ਟਕਰਾਅ ਕਾਰਨ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਵਿਆਪਕ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਕਾਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੇ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ। 2022 ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਅਤੇ 2023 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਹਮਾਸ ਟਕਰਾਅ ਨਾਲ ਵਧੀਆਂ ਤੇਲ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕੀਮਤਾਂ ਨੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਦਬਾਅ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ। ਉਂਝ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਵਰਤਾਰਾ ਨਹੀਂ। 1970ਵਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਿਚਰਡ ਨਿਕਸਨ, ਗੇਰਾਲਡ ਫੋਰਡ ਅਤੇ ਜਿੰਮੀ ਕਾਰਟਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰੇ ਸਨ। 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰੋਨਾਲਡ ਰੀਗਨ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜਿੱਤਣ ਵਿਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ 2024 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਵੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ’ਤੇ ਹੀ ਟਿਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਅਦੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ’ਤੇ ਘੱਟ ਟੈਕਸ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਰਾਮਦਾਂ ’ਤੇ ਵੱਧ ਟੈਕਸ, ਬਰਾਮਦਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਕੀਤੇ ਲੋਕਾਂ ’ਤੇ ਸਖ਼ਤਾਈ ਕਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਤਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਇਹ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ’ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ, ਵਪਾਰ ਘਾਟਾ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਰਾਮਦਾਂ ’ਤੇ ਟੈਕਸ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਦਰਾਮਦ ਹੋ ਰਹੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਾਹਨਾਂ ’ਤੇ 200% ਦਰਾਮਦ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰ ਚੀਨੀ ਸਮਾਨ ਦੀਆਂ ਦਰਾਮਦਾਂ ’ਤੇ 50 ਤੋਂ 60% ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ’ਤੇ 500% ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ’ਤੇ ਵੀ 10 ਤੋਂ 20% ਦਰਾਮਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਂਝ, ਟਰੰਪ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਉਲਟਾ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਤੋਂ ਦਰਮਦਾਂ ਕੇਵਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਬਲਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵੀ ਚੀਨੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਤੋਂ ਦਰਾਮਦ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ’ਤੇ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਗਤ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਲ ਭਾਰ ਵੱਧ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ’ਚ ਮੁੜ ਅਮਰੀਕੀ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ’ਤੇ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕ ਜਿਵੇਂ ਚੀਨ, ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ’ਤੇ ਟੈਕਸ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਕੇਵਲ ਅਮਰੀਕੀ ਬਰਾਮਦਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਲਕਿ ਨੌਕਰੀਆਂ ਖੁੱਸਣ ਕਾਰਨ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਬਰਾਮਦਾਂ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਵਸਤੂਆਂ ਸਸਤਾ ਰੱਖ ਕੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਵੱਧ ਦਰਾਮਦ ਲਾਗਤਾਂ, ਵਧਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਡਾਲਰ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਡਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਡਾਲਰ ਕਾਰਨ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਡਾਲਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਡਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਟਰੰਪ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਐਕਾਰਡ ਵਰਗਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲੈਣ। ਪਲਾਜ਼ਾ ਐਕਾਰਡ ਸਤੰਬਰ 1985 ਵਿਚ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਪਲਾਜ਼ਾ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਖਾਤਰ ਫਰਾਂਸ, ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ, ਜਾਪਾਨ, ਯੂਕੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਗਵਰਨਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਣ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਵਪਾਰ ਘਾਟੇ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆਈ ਸੀ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 1980ਵਿਆਂ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ ’ਤੇ ਜਦੋਂ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ ਡਾਲਰ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ। ਟਰੰਪ ਦੇ 2017 ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਕਟਜ਼ ਐਂਡ ਜੌਬਜ਼ ਐਕਟ (ਟੀ.ਸੀ.ਜੇ.ਏ.) ਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀਆਂ 2025 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਖਤਮ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ 2017 ਦੀ ਟੀਸੀਜੇਏ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ, ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਟੈਕਸਾਂ ਲਈ ਕਟੌਤੀ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਟੈਕਸ ਦਰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਗ੍ਰੀਨ ਐਨਰਜੀ ਟੈਕਸ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਖੋਜੀ ਸੰਸਥਾ ਟੈਕਸ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ ਨੀਤੀਆਂ 2025 ਤੋਂ 2034 ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਕਸ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ 3 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਖੋਰਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕੁੱਲ ਕਰਜ਼ਾ (35.95 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ) ਉੱਥੇ ਦੀ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. (23.31 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ) ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 154% ਹੈ; ਟੈਕਸਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਟੌਤੀ ਕਰਜ਼ਾ-ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਅਨੁਪਾਤ ਹੋਰ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਿਲੀਅਮ ਮੈਕਕਿਨਲੇ (1897 ਤੋਂ 1901) ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਮੈਕਕਿਨਲੇ ਨੇ 1897 ’ਚ ਪੇਸ਼ ਡਿੰਗਲੇ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ ਦਰਾਮਦ ਸਮਾਨ ’ਤੇ ਟੈਕਸ ਵਧਾਏ ਸਨ। ਡਿੰਗਲੇ ਐਕਟ 1894 ਦੇ ਵਿਲਸਨ-ਗੋਰਮੈਨ ਟੈਰਿਫ ਐਕਟ ਵਿਰੁੱਧ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਦਰਾਮਦ ਦਰਾਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਟਰੰਪ ਵੀ ਮੈਕਕਿਨਲੇ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਦ ਵਾਂਗ ਟੈਕਸਾਂ ’ਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਕੇ ਬਜਟ ਘਾਟੇ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ’ਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦਾ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਰੁਖ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 83 ਲੱਖ ਗੈਰ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ। ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕਾਰਨ ਵਧੇ ਹੋਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਉੱਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਵਿਸ਼ਵ ’ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਟਰੰਪ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਵਪਾਰ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਰਾਮਦਾਂ ’ਤੇ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ ’ਤੇ ਉਹ ਉਦਯੋਗ ਜੋ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਪਲਾਈ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਦੀ ਨੀਤੀ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੜਕਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਡਾਲਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਦਰਾਮਦਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਹਿੰਗਾ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਚੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ’ਤੇ ਦਰਮਦਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਘਟ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਵਿਚ ਮੋੜਨੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਸਥਿਰ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਉਂ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨੇ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਰਤ ’ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਟਰੰਪ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਭਾਰਤੀ ਆਈ.ਟੀ. ਅਤੇ ਫਾਰਮਾ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ‘ਚੀਨ+1’ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਟੀਚਾ ਭਾਵੇਂ ਚੀਨ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਹੋਰ ਏਸ਼ਿਆਈ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਚੀਨ ਬਿਨਾਂ ਲੜੇ ਹਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਚੀਨ ਆਪਣੀ ਡਿੱਗਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਪੈਕੇਜ ਐਲਾਨ ਕੇ ਸੰਭਾਵੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਚੀਨ 10 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਯੂਆਨ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਪੈਕੇਜ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਵੀ ਬਰਾਮਦਾਂ ਵਧਾਉਣ ਖਾਤਰ ਆਪਣੀ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਬਰਾਮਦਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਦਰਾਮਦਾਂ ’ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਇਹ ਰਣਨੀਤਕ ਉਪਾਅ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਪਾਵਰਹਾਊਸ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਖੋਹ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਚੀਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਉੱਥੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਪੈਕੇਜਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਭੂਚਾਲ ਆ ਗਿਆ। ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 2024 ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੰਸਥਾਈ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਚੀਨ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ‘ਚੀਨ+1’ ਵਰਗੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਡਾਲਰ, ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ’ਤੇ ਵੱਡਾ ਦਬਾਅ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਰਾਮਦਾਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਲਈ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ’ਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵੀ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੱਧ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ’ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਠੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦੇ ਸਕਦੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਪੂਰਵਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ’ਤੇ ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ’ਤੇ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ।

ਪਰੈਸ਼ਰਵਾਸ਼ ਅਤੇ ਰੂਫ ਰਿਪੇਅਰ
ਵੱਡੇ ਪਰੈਸ਼ਰਵਾਸ਼ ਨਾਲ ਘਰ ਧਵਾਉ।
ਅਸੀਂ ਛੱਤਾਂ, ਗਟਰ ਕਲੀਨ, ਡਰਾਈਵੇਅ ਤੇ ਵਿੰਡੋਵਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਬਦਲਕੇ ਅਤੇ ਛੱਤਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੂਨ ਕਰੋ:
ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ
604-807-1012
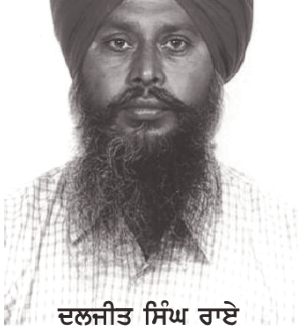
ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ

FAST COMPUTER REPAIR
New Web Designing & Hosting Services

Onsite Service Available
Computer Repair & Upgrade
Spyware & Virus Removal
Same Day Service

Your Personal Tech, A Phone Call Away...
HARMEET SINGH
www.fastcomputerrepair.ca
E-mail : harmeet@fastcomputerrepair.ca
778-928-4444

ਤਲਬ ਤਾਂ ਹੋਣੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਐ

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ
ਸੰਪਰਕ: 216-556-2080

ਤਲਬ, ਤਾਂਘ, ਤਮੰਨਾ ਤੇ ਤੜਫ਼, ਇਹ ਸਭ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਨਪਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ। ਚਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਸ ਰੱਖਣੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਲਬਗਾਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਫ਼ਿਤਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਊਣ ਦਾ ਉਸਾਰੂ ਅੰਦਾਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪਰਵਾਜ਼ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣਾ ਅੰਬਰ ਗਾਹੁਣ ਦਾ ਰਿਆਜ਼ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਮੁੱਚ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਸਾਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਨਾਦ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਲਬ ਰੱਖਣਾ, ਜਿਊਂਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਚਾਅ ਹੈ। ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਉਮਾਹ ਹੈ। ਮਨ ਦੀਆਂ ਤਮੰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਸੇਧਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਆਖ਼ਰੀ ਦਮ ਤੀਕ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਟੀਚੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੁਦਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਲਬਗਾਰੀ ਸੁਭਾਅ ਬੰਦੇ ਦਾ ਮੀਰੀ ਗੁਣ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸੂਖਮ ਤੇ ਸਹਿਜ ਸਰੂਪ ਹੈ। ਤਲਬ, ਤ੍ਰੇਹ, ਤੜਫ਼ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਅ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥੀਂ ਗੁਜ਼ਰਦਿਆਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਵੱਲ ਪਲੇਠਾ ਕਦਮ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਲਬਗਾਰੀ ਮਨ ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਉਬਾਲ, ਮਨ ਚਾਹਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ, ਆਪਣੇ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਜਾਣ ਦਾ ਮਲਾਲ ਹੈ। ਤਲਬਗਾਰੀ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਸੱਚ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਤਵਾਰੀਖ਼ ਹੈ। ਮਿਲਣੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜੇ ਤੀਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਤਲਬਗਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸੀਮ ਪਾਸਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਤੇ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਲਬਗਾਰੀ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇ ਕੇ, ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਦਾ ਰੰਗ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਤਲਬਗਾਰ ਹੋਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ ਸਾਨੂੰ ਮਨਚਾਹੀ ਤਲਬ ਦੀ ਹਾਸਲਤਾ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਛਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਥਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਤੜਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣ ਦਿੰਦੀ।

ਤਲਬਗਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਾਸਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਖਹਿਣ ਦਾ ਦਮ ਹੋਵੇ, ਖੱਡੇ ਅਤੇ ਖਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਹੋਵੇ, ਪਰਬਤੀ ਟੀਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਣ ਹੋਵੇ, ਝੱਖੜਾਂ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਲਾ ਕੇ ਹਰਾਉਣ ਦਾ ਜੋਸ਼, ਜਜ਼ਬਾ ਅਤੇ ਜਨੂੰਨ ਹੋਵੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਬੰਦਾ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਲਬ ਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਕਦਮ, ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਉੱਦਮਹੀਣਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਲਬ ਹੀਣ ਹੋਣ ਦਾ ਲਕਬ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੈਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਕੇਹੀ ਤਲਬ ਕਿ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਦਿਨੇ ਵੀ ਸੁਪਨੇ ਲੈਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਲਈ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸੰਸਾਰਕ ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਕੇ ਹੀ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਸੱਚ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੁਝੇ ਹੋਏ ਦੀਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਦੇ ਸੁਪਨੇ ਲੈਣ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਜਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨੈਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਗੇ ਚੰਗਿਆੜੇ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਉਡਾ ਕੇ ਰੋਸ਼ਨ-ਰੱਤੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਾਹਾਂ ਫਿਰ ਮੰਜ਼ਲ ਦਾ ਸਿਰਨਾਵਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੰਦਲੀ ਸੁਪਨੇ ਲੈਣ ਦੀ ਤਲਬ ਜਦੋਂ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰੇ ਲਾਲ ਡੋਰੇ ਸੂਹੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਸਰਦਲ ਲੰਘ ਕੇ ਸੁਪਨ-ਨਗਰੀ ਦੇ ਵਾਸੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਬਰ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਗੀਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਗ-ਰਾਗਨੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੱਲ ਤਾਂ ਤਲਬਗਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਹੈ। ਰਾਹਾਂ, ਤਦਬੀਰਾਂ ਅਤੇ ਤਕਦੀਰਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਖੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕੱਲਤਾ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਦ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੇਹੀ ਤਲਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੌਤ ਵਰਗੀ ਇਕੱਲ ਤੋੜਨ ਲਈ ਸਾਥ ਲਈ ਤਲਬ ਤਲਬ ਹੋ ਜਾਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹ ਜਿਊਣਾ ਸਿੱਖ ਜਾਣ। ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚਲੀ ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਹਤਾਸ਼ੀ ਪਿਘਲ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿੱਘੇ ਸਾਥ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸ ਪਲਾਂ ਦੀ ਤਲੀ 'ਤੇ ਜਿਊਣ ਜੋਗੇ ਪਲ ਉਗਾ ਸਕੇ।

ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਾਹੋਂ ਭਟਕ ਚੁੱਕੇ ਰਾਹੀ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਈ ਸਿੱਕਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਤਲਬ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ। ਉਸ ਦੀ ਤਲਬ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਆਸ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੁਆਚੇ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਤੁਰਨ ਦੀ ਰੀਝ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰੂਥਲ ਦੀ ਕੱਕੀ ਰੇਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਛੜ ਗਏ ਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਭਾਲ, ਉਸ ਦੀ ਪੈੜ ਨੱਪਦਾ ਉਸ ਦੀ ਤੱਕਣੀ ਵਿੱਚ ਆਖ਼ਰੀ ਸਾਹ ਨੂੰ ਲੇਖੇ ਲਾ ਦੇਵੇ। ਸੰਨਵੇਂ ਖੇਤ ਦੀ ਤਲਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੰਨ ਦੇ ਬੋਹ਼ਲ ਉਗਾਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਤਲਬ ਜਦੋਂ ਵੱਟ 'ਤੇ ਉੱਗੀ ਟਾਹਲੀ ਦੇ ਸੁੱਕੇ ਟਾਹਣ ਨਾਲ ਲਟਕ ਕੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬਗਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਕੋਫ਼ਤ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਉੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਖੇਤ ਤਾਂ ਕਬਰਾਂ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਵੱਟਾਂ ਖਾ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਸ਼! ਤਲਬ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਨਾ ਹੰਢਾਉਣੀ ਪਵੇ।

ਜਦੋਂ ਝੌਂਪੜੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਗਲੀ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭੇ ਹੇਠ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਜੁਆਕ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਣਨ ਦੀ ਤਲਬ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਆਰਾਮ, ਨੀਂਦ ਜਾਂ ਭੁੱਖ ਦੇ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਤਲਬ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਮੁਕਾਮ ਦਾ ਹਾਸਲ ਬਣਾ ਕੇ, ਉਸ ਦੀ ਤਲਬ ਨੂੰ ਸੋਚ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਬਣਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਹਯਾਤੀ ਆਪਣੀ ਤਲਬਗਾਰੀ ਦਾ ਰਿਣੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਫ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਹਰਫ਼ਾਂ ਦੀ ਤਲਬਗਾਰੀ ਪਨਪਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਚਿਰਾਗ਼ ਜਗਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ-ਰੂਪੀ ਚਿਰਾਗ਼ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਲਈ ਤਲਬਗਾਰੀ ਦਾ ਸਬੱਬ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਲਬ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰ ਵੀ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਸਤਕ ਵਿੱਚ ਤਲਬਗੀਰੀ ਵੀ ਟਿਕਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਤਲਬਗਾਰੀ ਜਿੱਥੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਮਾਰਗੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਂਦੀ, ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਜਾਗ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਤਲਬਗਾਰੀ ਦਾ ਇਹ ਕੇਹਾ ਰੂਪ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਫ਼ਕੀਰੀ ਮਾਣਨ ਅਤੇ ਅਲਮਸਤ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਤਮੰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਜ਼ਰੀਆ, ਘੁੱਣਤਰਾਂ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ, ਨਫ਼ਰਤਾਂ, ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ, ਲੋਭ, ਲਾਲਚ ਆਦਿ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦਿਨਆਈ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਤੋਂ ਮਹਾਨਤਾ ਵੰਨੀ ਮੋੜ ਕੱਟਦਾ ਹੈ। ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਦੀ ਤਲਬ ਜ਼ਰੂਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਉੱਗੀ ਇਹ ਕੇਹੀ ਤਲਬ ਕਿ ਬੰਦਾ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ, ਖੂਹਾਂ, ਜੂਹਾਂ, ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਗਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਆਚ ਚੁੱਕੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਲਈ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਪਰਤਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਈਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ ਦੀ ਤਲਬ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਯਾਰ-ਬੇਲੀਆਂ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਪਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਮੋੜ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਰਲੋਮੱਛੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਦਲਦੀਆਂ ਰੁੱਤਾਂ ਤੇ ਮੌਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਸਤ ਤੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਰੰਗ, ਨਕਸ਼ ਅਤੇ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਦਾ ਬਦਲ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਪਲ ਕਦੋਂ ਪਰਤਦੇ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਯਾਦਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਡੀ ਤਲਬਗਾਰੀ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਪਣਿਆਂ ਤੋਂ ਟੁੱਟਣ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਇਹ ਕੇਹੀ ਮਾਰੂ ਤਲਬਗਾਰੀ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੀ ਗੁਆਚ ਗਏ। ਸਬੰਧ ਗੁੰਮਨਾਮੀ ਦੀ ਜੂਨ ਹੰਢਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ, ਦੋਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਪ ਸੁੰਘ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੀਕ ਯਾਰੀਆਂ ਪਾਲਣ ਵਾਲੀ ਨਸਲ ਦਾ ਤਾਂ ਬੀਅ ਹੀ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਤਲਬਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਥੀਆਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖ, ਸਿਵਿਆਂ ਵੱਲ ਭੱਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਪਣਾ ਸਿਵਾ ਸੇਕਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਵਿੱਚ ਧੁਖਦੇ ਸਿਵੇ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਤਲਬਗਾਰੀ ਜਦੋਂ ਤੰਗ-ਦਿਲੀ ਅਤੇ ਤੰਗ-ਦਸਤੀ ਦੀ ਜੂਨੇ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਸਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗੋੜਦੀ, ਜੀਵਨ-ਦਿਸਹੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧੁੰਧਲਾਉਂਦੀ, ਸਾਡੇ ਮਿੱਥੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਤਲਬਗਾਰੀ ਜਦੋਂ ਤਰਜੀਹ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਾਹ-ਰਸਤੇ ਆਪਣੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਠਾ, ਸਾਧਨਾ, ਸਿਰੜ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਲਬਗਾਰੀ ਜਦੋਂ ਤੁਹਮਤਬਾਜ਼ੀ, ਤਿਗੜਮਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਤੰਗ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੰਦੇ ਵਿਚਲਾ ਅਮਾਨਵ ਕਾਲਖ ਦਾ ਵਣਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਨੇਰਿਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਹੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਲਾ! ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਚੰਨ-ਚਾਨਣੀ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖੀ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਤਾਰੇ ਤਾਂ ਦਿਨੇ ਵੀ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦਿਸਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੀ ਹਨ।

ਸ਼ੁੱਭ-ਇੱਛਾਵਾਂ, ਭਾਵਾਂ, ਦੁਆਵਾਂ ਅਤੇ ਚਾਵਾਂ ਦੀ ਤਲਬ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਬੰਦੇ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਪਛਾਣ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਸੇਧ ਤੇ ਸਮੁੱਤਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਨਿੱਗਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੋਚ, ਸਮਝ, ਸਿਆਣਪ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਸੁਹਜ ਸਲੀਕੇ ਦੀ ਤਲਬ ਜਦੋਂ ਬੰਦੇ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਿਊਣਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਰ ਸਾਹ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜਸ਼ਨ ਭਰਪੂਰ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਖ਼ੈਰ-ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਲਬ ਦਾ ਰੂਪ ਉਮਰ ਨਾਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਧਰ, ਹੈਸੀਅਤ, ਰੁਤਬੇ ਅਤੇ ਮਾਣ ਮਰਿਆਦਾ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੀ ਤਲਬਗਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਿਆਉਣਾ, ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣ ਦਿਖਾਉਣਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਬਿੰਬ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣਾ ਜਾਂ ਧੁੰਧਲਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਤਲਬ ਜਦ ਸਰੀਰਕ ਸੁੱਖ, ਸਬੰਧ, ਲਾਲਸਾ, ਨਿੱਜ-ਪ੍ਰਸਤੀ ਤੀਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਇਸ ਦੀ ਵਸੀਹਤਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋ, ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵੀ ਅਤੇ ਮੀਰੀ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰਵਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਸਕੂਨ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਸਬਰ, ਸੰਤੋਖ ਤੋਂ ਵਿਹੂਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਨੀਚਤਾ ਤੀਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਕਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਤਲਬਗਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ;

ਤਲਬ ਤਾਂ ਹੈ
ਪਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਹੀਂ
ਸਗੋਂ ਪਿਆਸ ਨੂੰ ਪਿਆਸ ਦਾ
ਹਾਣੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ
ਤਲਬ ਸੁੱਚੀ ਇਬਾਦਤ ਬਣ ਜਾਣ ਦੀ
ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੋਹਣੀ ਆਦਤ ਬਣ ਜਾਣ ਦੀ
ਤਲਬ ਹੈ ਰੂਹੀ ਭਾਵ ਬਣ ਜਾਣ ਦੀ
ਅਤੇ ਮਨ-ਮੌਜ ਦੀ ਉਡਾਣ ਬਣ ਜਾਣ ਦੀ
ਤਲਬ ਹੈ ਅੰਤਰੀਵ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣ ਦੀ
ਤੇ ਮਨ ਅੰਬਰ ਨੂੰ ਤਾਰਾ ਬਣ ਕੇ ਚਮਕਾਉਣ ਦੀ
ਤਲਬ ਹੈ ਸਾਂਝੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਸਜਾਉਣ ਦੀ
ਤੇ ਫ਼ਿਜ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਹਵਾ ਸੰਗ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੀ
ਤਲਬ ਹੈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਪੰਨਾ ਬਣ ਜਾਣ ਦੀ
ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣ ਦੀ
ਤਲਬ ਹੈ ਹਵਾ ਨੂੰ ਮਹਿਕਾਉਣ ਦੀ
ਅਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਗਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ
ਤਲਬ ਹੈ ਸਰਘੀ ਦੀ ਕਿਰਨ ਵਰਗਾ ਹੋਣ ਦੀ
ਤੇ ਤਰੇਲ-ਤੁਪਕਿਆਂ ਤੇ ਸਤਰੰਗੀ ਸਜਾਉਣ ਦੀ
ਤਲਬ ਹੈ ਹਸਤ ਰੇਖਾਵਾਂ ਤੇ ਕਿਰਤ ਉਕਰਾਉਣ ਦੀ
ਤੇ ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ
ਤਲਬ ਹੈ ਯਾਰ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਹੰਢਾਉਣ ਦੀ
ਅਤੇ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਉਮਰ ਜੇਡ ਉਡੀਕ ਲਿਖਵਾਉਣ ਦੀ
ਤਲਬ ਹੈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਇਬਾਰਤ ਬਣ ਜਾਣ ਦੀ
ਜੀਵਨ-ਸਫ਼ੇ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਜੇਹਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ।

ਜਦ ਇਹ ਤਲਬਗਾਰੀ ਪਾਕ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੰਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰੀ ਸਫ਼ਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅੰਤਰੀਵ ਵੱਲ ਨੂੰ ਸਫ਼ਰ ਆਰੰਭਦੀ ਹੈ, ਰੂਹਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੂਰਨਤਾ ਵੰਨੀ ਅਹੁਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਅੰਦਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਮਜਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਸ਼ਕ ਹਕੀਕੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੋਰਦਾ ਹੈ। ਤਲਬਗਾਰੀ ਜਦ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਗਲਵੱਕੜੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਲੋਚਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਦਿਲਦਾਰ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਮਿਲਣੀ ਲਈ ਤੜਫ਼ਣਾ, ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸਮੋਏ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੱਜਣ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਾਅ ਵਿੱਚ ਘਿਉ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਤਲਬਗਾਰੀ ਨੇ ਰੂਹਾਨੀ ਮਰਤਬਾ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਬੰਦੇ ਨੇ ਖ਼ੁਦਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੁਹੱਬਤ ਵਿੱਚ ਪਿਘਲਣਾ ਤਲਬਗਾਰੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਰੂਪ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰੂਹਾਂ ਅਭੇਦ ਅਤੇ ਅਰੂਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੀ ਅਰੂਪਤਾ, ਤਲਬਗਾਰੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਬਖ਼ਸ਼ਦੀ ਹੈ।

ਤਲਬਗਾਰੀ ਕਦੇ ਚਾਵਾਂ ਦੀ, ਕਦੇ ਮਹਿਕਦੇ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਰੰਗ ਰੱਤੇ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਤੇ ਕਦੇ ਰੁਮਕਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਵਗਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਕਦੇ ਪੀਰ ਦੀ ਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਮੰਗੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦੀ। ਕਦੇ ਇਹ ਜੀਵਨ-ਆਸ ਦੀ ਤੇ ਕਦੇ ਮਿਲੇ ਧਰਵਾਸ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਰਜ਼ਦੀ ਪਿਆਸ ਦੀ ਅਤੇ ਕਦੇ ਖ਼ੁਦ ਤੋਂ ਖ਼ੁਦ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਦੀ। ਤਲਬਗਾਰੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਰੰਗ ਤੇ ਰੂਪ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਤਲਬ ਉਹ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਹਰਦਮ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਧੜਕਦੀ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਹਾਸਲ ਨੂੰ ਕਿਆਸਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਤਲਬਗਾਰੀ ਨੇ ਪੂਰਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਸਮਿਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਕੁਝ ਸੱਜਣ ਪਿਆਰੇ ਸ਼ਰਾਬ ਵਰਗੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਲਬ ਹਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਮਨ 'ਤੇ ਦਸਤਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਸ਼ਈ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਤਲਬ ਮੂੰਹਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਰਾਹ ਹੀ ਤੱਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰੁੱਤ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜ਼ਰੂਰ ਬਦਲੇਗਾ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਸੀਬ ਹੋਣਗੇ।

ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤਲਬ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਦੀਆਂ, ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਲਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਅਤੇ ਦਰਿਆ, ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਉਣ ਲਈ ਕਾਹਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਰੂਹਦਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਲਬ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਬੰਦੇ ਦਾ ਚੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਲਬ ਦਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ, ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਅਤੇ ਅਪੂਰਨਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੀ ਜਿਊਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮੁਰਸ਼ਦ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਹ ਕੇਹੀ ਤਲਬ ਕਿ ਬੁੱਲੇ ਨੂੰ ਨੱਚ ਕੇ ਯਾਰ ਰਿਝਾਉਣਾ ਪਿਆ, ਮੀਰਾ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆ ਕੇ ਪਾਇਆ। ਤਲਬ 'ਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਪਿਆਰ, ਨੂਰਾਨੀ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਲਬ, ਤਰਕੀਬਾਂ, ਤਸ਼ਬੀਹਾਂ, ਤਰਜੀਹਾਂ ਤੇ ਤਕਦੀਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਸਿਰਜਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰਗ ਦੀ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਮਾਰਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਲਬ ਤਾਂ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਪਰਿੰਦੇ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅੰਬਰੀ ਪਰਵਾਜ਼ ਭਰੇ। ਖ਼ਾਲੀ ਆਲ੍ਹਣੇ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬੋਟ ਚਹਿਚਹਾਉਣ। ਪਤਝੜ ਨਾਲ ਝੰਬੇ ਚਮਨ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹਾਰ ਆਵੇ। ਕੋਰੇ ਵਰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦਕਾਰੀ ਕਰੇ। ਸਮਾਂ ਆਉਣ 'ਤੇ ਇਹ ਤਲਬਗਾਰੀਆਂ ਖ਼ੁਦ ਬ ਖ਼ੁਦ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਿਰਫ਼ ਮਨ ਵਿੱਚ ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਧਰਵਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸਕਰਾਉਣ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪੇ ਨੂੰ ਹਸਾਉਣ ਦੀ ਤਲਬ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦੇ ਉਦਾਸ ਪਲ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਜਾਣ ਅਤੇ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਅ ਸਕੇ। ਤਲਬਗਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੋ ਸੂਹੇ ਸਵੇਰਿਆਂ ਦੇ, ਜਗਮਗਾਉਂਦੇ ਬਨੇਰਿਆਂ ਦੇ, ਖੁਰਲੀਆਂ 'ਤੇ ਬੱਝੇ ਲਵੇਰਿਆਂ ਦੇ, ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਜੇਰਿਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਨੂਰੋ ਨੂਰ ਹੋਏ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੇ। ਤਦ ਤੁਹਾਡੀ ਤਲਬਗਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਸਲਾਮ ਕਰੇਗਾ।

ਲੇਖਕ : ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ
ਸੰਪਰਕ: 98153-56086

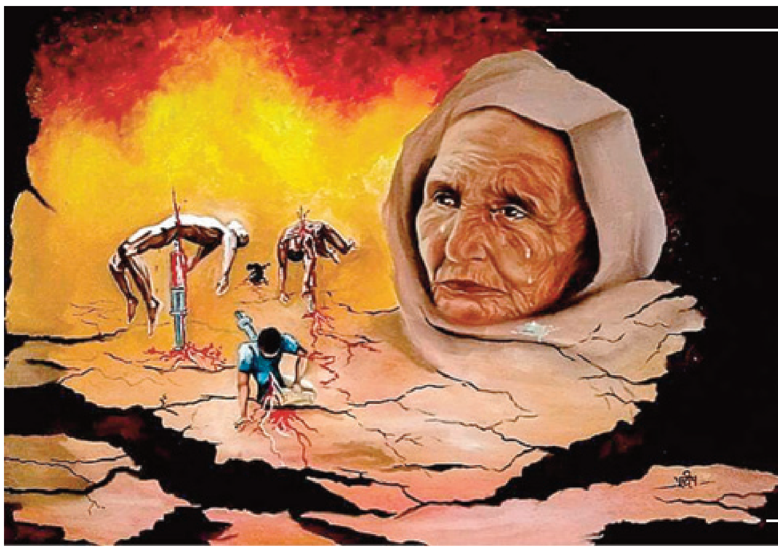

ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਗਰਕਦਾ ਪੰਜਾਬ

ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕ

ਨਸ਼ੇ ਤਾਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਘਾਤਕ ਨਸ਼ੇ ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਪੰਜ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਗੂੜ੍ਹੇ ਕਾਲੇ ਹਨੇਰਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਵਿਚ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਡੂੰਘੀ ਉਦਾਸੀ, ਬੇਵਸੀ, ਲਾਚਾਰੀ, ਮੌਤਾਂ, ਖੱਫਣ, ਕੀਰਨੇ... ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਮਾਤਮੀ ਰੁੱਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਹਿਰ ਨਾਲ ਨਿੱਤ ਉੱਠ ਰਹੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਥੀਆਂ ਨੇ ਹਰ ਸੋਚਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਵਲੂੰਧਰ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਢਾ ਦਿੰਦੇ ਬਾਪੂਆਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ। ਚਾਵਾਂ ਮਲਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲੇ ਪੁੱਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨਾਲ ਚਿੰਬੜੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਕੀਰਨੇ ਹਰ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਚੀਰ ਪਾਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰਨ ਵਾਲੇ ਬੇਦਰਦ ਵਪਾਰੀਆਂ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕੀਰਨੇ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ? ਪੁੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਬੜੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਵੈਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੁਨਾਮੀ ਦੇ ਕਹਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮਾਤਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਉਜੜ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਣੀ ਦਾ ਵਿਰਲਾਪ ਹੈ।

ਜੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਕੋਈ ਦਰਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਥਾਹ ਪਾ ਸਕਣਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ। ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਸੁਦਾਗਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਾਇਆ ਇਹ ਜਾਲ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਪਲੇਗ ਰੂਪੀ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਮਾਇਆ ਜਾਲ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆ ਦੀ ਲਾਹਣਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਹੁਣ ਕੋਈ ਲੁਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਦਲਦਲ ਨੂੰ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕੋਹੜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਉਲਝ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਸਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਫੜ ਕੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਮਗਰਮੱਛ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤੇ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਡੋਜ਼ ਵੱਧ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸੱਥਰ ਵਿੱਛ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਹਾਂ ’ਚ ਲੱਗੀਆ ਸਰਿੰਜਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ‘ਚਿੱਟੇ’ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਕੂਮਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਬਿਆਨ ਇਕੋ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਪਲਾਈ ਲਾਇਨ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਗੰਧਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਜਿਗਰ ਦੇ ਟੋਟਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ’ਤੇ ਵੀ ਝੂਠ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਾਂ ਨਸ਼ਾ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਚਾਲ ਹੈ। ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਪੋਥੀ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚਾਰ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ’ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਰਸੂਖਵਾਨ ਲੋਕ, ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚੋਂ ਚੰਗੇ ਹੱਥ ਰੰਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਚ-ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਾਪਾਰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਬੇਰੋਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਪੰਜ ਦਸ ਗਰਾਮ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਫੜੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਸਮੇਤ ਨਿੱਤ ਛਪ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਆਪ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਵਿਚ ਆਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਤੋਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਅਜਿਹੇ ਅਮਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਊ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

“ਉਦਾਸ ਖਬਰਾਂ ਨਾਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰੋਜ਼ ਭਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਸ਼ੇ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ, ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ, ਗੈਂਗਸਟਰ, ਗੋਲੀਆਂ, ਕਤਲ ਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਟੋਲਿਆਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ; ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਨੰਗਾ-ਨਾਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਕੋਈ ਔਰਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੋੜ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਤਾਪ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਵੀ ਅੱਕੀਂ-ਪਲਾਹੀਂ ਹੱਥ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਸਲੀਅਤ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਖਬਰਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੇਵਲ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਹੀ 75 ਕਰੋੜ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੇਖੀ ਜਾ ਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੁਖਦਾਈ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਕਿਸ ਕਦਰ ਡੁੱਬ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਜਮਾਤਾਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਆਮ ਲੋਕ ਵੀ ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਧਰਨੇ, ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ, ਰੈਲੀਆਂ, ਬੰਦ ਤੇ ਸੜਕਾਂ-ਰੇਲਾਂ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੁਨਾਮੀ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਨਾਂ-ਮਾਤਰ ਹਨ।”

ਅਸਲ ਲੋੜ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਤੇ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੁਝ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕੁਝ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੀ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ; ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਧੰਦੇ ਵਿਚ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਉਸ ਕੜੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਡੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਵਲੋਂ ਅੱਗੇ ਨਸ਼ਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ‘ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ’ ਬਾਰੇ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅੰਕੜੇ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 66 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਦੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 21.36 ਲੱਖ ਅਜਿਹੇ ਨਸ਼ਈ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅਫੀਮ, ਮਾਰਫੀਨ, ਹੈਰੋਇਨ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਦੀ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈ-ਭੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 10 ਤੋਂ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ 6.97 ਲੱਖ ਬੱਚੇ ਵੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਵਿਚ ਆਏ 2.62 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਊ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ 6 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਊ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਸ਼ਈਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਤੋਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਾੜਾਂ ਵਿਚ ਟੀਕੇ ਲਗਾ ਕੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਮਰ ਰਹੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਇਰਾਦਤਨ ਕਤਲ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਹ ਨੈੱਟਵਰਕ ਇੰਨਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸਲੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਤੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਖੇਪ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਲੀ ਦੇ ਬੱਕਰੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਇੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਪੁਲੀਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੁੱਟ ਕੇ ਗੱਲ ਟਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਐਨਜੀਓਜ਼, ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਜੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਅਜੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੁਨਾਮੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਫੌਰੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਥਾਂ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਊ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਮਾਨਵੀ ਵਿਹਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹੈ ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਸ਼ਾ ਤਿਆਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ।

ਹਰ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਹੋਣਾ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬੇ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਖਪਤ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੇਖੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਿਆ ਸ਼ਰਾਬ ’ਤੇ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਨੇਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਫ਼ਿਕਰਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਵਰਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਅੱਲੜ੍ਹ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ’ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਨਕਾਰਾਤਮਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਵੀ ਰੌਲੇ-ਰੱਪੇ ਵਿਚ ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪਤਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁੰਡਾ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਘਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਜੇ ਮਾਲੀਆ ਹੀ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਹਿੰਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ।

ਉਦਾਸ ਖਬਰਾਂ ਨਾਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰੋਜ਼ ਭਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਸ਼ੇ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ, ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ, ਗੈਂਗਸਟਰ, ਗੋਲੀਆਂ, ਕਤਲ ਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਟੋਲਿਆਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ; ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਨੰਗਾ-ਨਾਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਕੋਈ ਔਰਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੋੜ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਤਾਪ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਵੀ ਅੱਕੀਂ-ਪਲਾਹੀਂ ਹੱਥ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਸਲੀਅਤ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਖਬਰਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੇਵਲ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਹੀ 75 ਕਰੋੜ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੇਖੀ ਜਾ ਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੁਖਦਾਈ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਕਿਸ ਕਦਰ ਡੁੱਬ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਜਮਾਤਾਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਆਮ ਲੋਕ ਵੀ ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਧਰਨੇ, ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ, ਰੈਲੀਆਂ, ਬੰਦ ਤੇ ਸੜਕਾਂ-ਰੇਲਾਂ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੁਨਾਮੀ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਨਾਂ-ਮਾਤਰ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹਰ ਸਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਰੋਸ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਅਗਨੀ ਦਾ ਸੇਕ ਅਜੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵੀ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ‘ਸਾਨੂੰ ਕੀ’ ਕਹਿ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ’ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਅਜਿਹੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਰੁਕ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਲਾਈ ਟੁੱਟਦੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫੇ ਖਾਤਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਕਗਾਰ ’ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਨਾ ਬਚਿਆ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਹੇਠੋਂ ਵੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਖਿੱਚਣ ਲੱਗਿਆਂ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣਾ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਗਿਆਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗਲਵੱਕੜੀ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੀੜਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾ ਕੇ ਇਸ ਰਾਹ ਤੋਂ ਮੋੜਨ ਦੇ ਯਤਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਆਉ! ਰਲਮਿਲ ਕੇ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰੀਏ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਮਰਨ ਰੁੱਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੀਏ। ਪਿੰਡਾਂ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਰੋਕੂ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਹੋਣ।

ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਊ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਜਾਵੇ। ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੰਦ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਾਦੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇ। ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਰਾਹ ਪਏ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਦੀ ਥਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਚਿੱਕੜ ਉਛਾਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਰਲ ਬੈਠ ਕੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਥਾਹ ਪਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਤਲਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਡੁੱਬਦਾ ਪੰਜਾਬ ਬਚ ਸਕੇ।

ਲੇਖਕ : ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ,
ਸੰਪਰਕ: 93163-01328

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮਝ

ਅਤੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਸੰਗ

ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਿਊਣ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਜੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੱਭਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਕਿਧਰੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਜੁਗਾੜਬੰਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਵਾਂਗ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਤੋਂ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਂਗ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਹਾਲ ਇਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੇਗਾਨਿਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲ ਵੱਲ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪੁਸਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਬਰੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਾਬਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਸੀ ਬਾਗ਼ੀ ਸੁਰ, ਜਿੰਨਾ ਮਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤਤਪਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਓਨਾ ਜਿਊਣ ਵਾਸਤੇ ਉਤਸੁਕ ਰਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ। ਪੰਜਾਬੀ, ਸੂਬਾ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਮੁਦਈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਵਾਸਤੇ ਬੇਗਾਨਿਆਂ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਤਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ੂਬ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਨਾ ਸਿਆਣਪ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਜੇ ਸੁਣਨਾ ਨਹੀਂ, ਸਮਝਣਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਾਹ ਫਿਰ ਗਾਉਂਦਾ ਫਿਰ! ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੇ ਇੱਥੇ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪੇ ਫਾਥੜੀਏ ਤੈਨੂੰ ਕੌਣ ਛੁਡਾਵੇ!

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਕਿੰਨੇ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਤੋਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਨਾਲ ਓਨਾ ਸੁਧਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਜਿੰਨਾ ਵਿਗੜਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਜ਼ਾਰਵਾਦ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਚਤੁਰਾਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੇਤਨਾ ਪਰਤਾਂ ਵੀ ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਨ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਭਰਮਾਊ ਤਿਫਲ-ਤਸੱਲੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਹਾਸਲ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਿਆਸਤ ਬਰਾਸਤਾ ਜਗੀਰਦਾਰੀ ਸਿਆਸਤ, ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਸਿਆਸਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਉਲਾਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਨਿਭਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਉਲਾਰ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਅਜਾਰੇਦਾਰੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮੋਢੀ ਆਰਐੱਸਐੱਸ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਸੀ ਪਰ ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਪੈਰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ 2014 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਸੂਬਾਈ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੂਬਾਈ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਨਾਲ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਧਰਾਤਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ-ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਅਪਹਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਅਪਹਰਨ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਵੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਵੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਜਿਸ ਸਿਧਾਂਤਕ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾਈ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਉਸਾਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਤ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਭਗਤ ਪਰੰਪਰਾ ਨੇ ਨਕਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਨਾਬਰੀ ਸੁਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕੀ ਵਜੋਂ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤੀ ਦੋ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਿਧਾਂਤਕੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਿਲੀ ਸੀ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਸੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੀ। ਉਂਝ, ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਵਾਂਗ ਵਰਤਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਗੈਰ-ਹਿੰਦੂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਸ ਵਿਰੋਧ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 2014 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਹੀ ਲਗਾਤਾਰ ਝੱਲਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸੂਬਾਈ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਲਗਾਤਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਾਨ ਤਾਂ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਵਾਸਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਅਜੇ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਾਬਰੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਸਮਝ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀ ਵਿਚ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਂਗ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਜਿਸ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਗੁਰੂਕਾ ਪੰਜਾਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਥਿੜਕਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਾਮਵਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਨਹੁੰ ਮਾਸ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੂਬਾਈ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚਲੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤਾਂ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸੂਬਾਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਨਿਗਲ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਉਂ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸੂਬਾਈ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਮਿੱਧ ਕੇ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਜਜ਼ਬ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਂਗਰਸ ਸਮੇਤ ਸਭ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ 1984 ਵਾਲਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨਸਲਘਾਤ ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਵਾਸਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਗ਼ਲਤ ਅਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਵਰਤਾਰਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਅਜੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਧੀਕੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਧਰਾ ਵਾਪਰਿਆ, ਫਿਰ ਗੁਜਰਾਤ ਵਾਪਰਿਆ, ਫਿਰ ਯੂਪੀ ਵਾਪਰਿਆ, ਦਿੱਲੀ ਵਾਪਰਿਆ ਅਤੇ ਮਨੀਪੁਰ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੂਬਾ ਲੜਦਾ ਕਿਉਂ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਚੇਤਨਾ ਲਾਮਬੰਦੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ? ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਵੱਲੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ?

ਇਸੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੌਣ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਕਾਲ ਜਦੋਂ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਪੈਰੋਂ ਬਦਲਿਆ-ਬਦਲਿਆ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੁੱਥਮਗੁੱਥਾ ਹੋ ਕੇ ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਵਰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢਣ ਲੱਗ ਪੈਣ ਤਾਂ ਤਿਲਕਵੇਂ ਸਿਆਸੀ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਦੀਆਂ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਬੰਦੇ ਵੀ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਉਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਫਿਰ ਵੀ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲਿਆ-ਬਦਲਿਆ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹਰ ਕੋਈ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਕਰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਕਰੋੜ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਘਮਸਾਣ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਕੋਮਲਤਾ ਦਾ ਉਹੀ ਹਾਲ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸਾਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੇੜ ਵਿਚ ਮੱਕੀ ਦੇ ਖੇਤ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੀ ਜੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪੈਣ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ 'ਬੋਲਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾਹ ਵੇ ਅੜਿਆ' ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਇੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਪੱਛਮ ਨੇ ਪੂਰਬ ਦਾ ਅਪਹਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਅਪਹਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਤੁਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸ਼ਹਿਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਅਪਹਰਨ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਆਂ ਮਗਰ ਭੱਜਦੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ੰਕੂ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਪੱਕਿਆਂ ਤੇ ਕੱਚਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਭੇੜ ਸਿਆਸੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਵਿਕਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤਕੀਆਂ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਵਰਤਾਰਾ, ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸੰਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸ਼ੋਰੀਲੇਪਨ ਦੀ ਧੁੰਦ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ। ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲ ਉਗ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਸਮਝਣ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਅਗਿਆਨ ਚੁਫੇਰੇ ਪਸਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ' ਹੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਸਵਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸਿਆਸਤ ਵਾਸਤੇ ਸਪੇਸ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਇਆ ਝਗੜਾ, ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੇ 'ਜਹਾਦੀ' ਸਿਆਸਤ, ਰੀਐਕਟਿਵ ਏਜੰਡੇ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਲ ਪੈਂਦੀ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵੱਲ ਮੁੜੇ ਬਗੈਰ ਪੰਜਾਬ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲਿਖਤ
ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ
94174-27656

ਮਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ

ਸਵੇਰੇ ਦੀ ਇੱਕ ਗਹਿਰੀ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਖੜ੍ਹਾ ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿੰਨੀ ਅਜੀਬ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੁੱਤੀ ਆਪਣੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਕਦਮ 'ਚ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਮਮਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂਵਾਂ ਵਾਲੀ ਤਾਕਤ ਉਸਦੇ ਹਰ ਹੱਲੇ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਵੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਕ ਅਣਜਾਣ ਵਾਹਨ ਆਇਆ, ਬੇਰਹਿਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰਕੇ ਅਗਾਂਹ ਵਧ ਗਿਆ। ਮਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਦੋ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਬੱਚੇ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਸਨ, ਬਚ ਗਏ। ਪਰ ਦਾਸਤਾਨ ਇਥੇ ਨਹੀਂ ਮੁਕਦੀ। ਉਸ ਮਰੀ ਹੋਈ ਮਾਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨਾਲ ਉਹ ਦੋ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਦਿਨ ਭਰ ਜੁੜੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਰਕਤਾਂ ਜਿਸ ਵੀ ਰਾਹਗੀਰ ਨੇ ਦੇਖੀਆਂ, ਉਹ ਭਾਵੁਕ ਹੋਏ । ਇਹ ਬੱਚੇ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਕਦੇ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚੁੰਮਣ ਕਰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਇਹ ਮਾਸੂਮ ਜਾਨਵਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸਦੀ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਨਾਹ ਤਾਂ ਸਮਝ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਹ ਹੀ ਰਾਹ। ਇਸ ਦਰਦ ਭਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇਕ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਰੀ ਹੋਈ ਕੁੱਤੀ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਵਿਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਰ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਰਾਤ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋਈ। ਉਹ ਦੋ ਨਨ੍ਹੇ ਕੁੱਤੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੱਬਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਾਜ਼ੁਕ ਨਿੰਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਆਸਮਾਨ ਤੱਕ ਗੂੰਜ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਹਾਰਨਹਾਰ ਸਨ ਪਰ ਥੱਕੇ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੰਜ਼ਰ ਹਰ ਗੁਜ਼ਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਿਲ-ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਸੱਟ ਦੀ ਮਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆ ਹੋਣ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਮੈ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖ਼ਬਰ ਪੜ੍ਹੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਤੂਫ਼ਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। "ਬੇਟੇ ਨੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ।" ਖ਼ਬਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਬੇਟਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸਨੇ ਮਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਜਨਮ ਦਾਤਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਉਹੀ ਬੇਟਾ ਬਣਿਆ,"ਜਿਸਨੂੰ ਮਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਗੁੱਟ ਚੁੰਘਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।" ਇਹ ਦੋ ਵਾਕਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਦੂਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਭਰ ਦਿੱਤੇ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੁੱਤੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੱਮਤਾ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਖੁਦਾਈ ਕਰਕੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਵਜ੍ਹਾ ਬਣਿਆ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਮਮਤਾ ਦਾ ਜਲਾਲ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਇਨਸਾਨ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਨ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਪਿਆ: ਕਿ ਕੀ ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵ ਹਾਂ ? ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਿਲਦਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਖੋ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ? ਜਾਨਵਰ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਦਾ ਉਹ ਰੂਪ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਤਾਂਘ

ਲੇਖਕ : ਪ੍ਰੋ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੰਗਰੂਰ, ਸੰਪਰਕ : 9417665241

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਹੌਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਪੌੜੀ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਡੰਡਾਂ (+2) ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇ ਬਹੁਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਾਹਲੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਸੈੱਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਮੋਟੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਕੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਜਦਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਵੀਜ਼ਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਉਥੇ ਜਾਣਾ ਹੁਣ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗਏ ਲੱਖਾਂ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਵੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ ।

ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੱਚਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਲਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਕੇ ਉਥੇ ਛੇਤੀ ਪੱਕਾ ਹੋ ਕੇ ਸੈੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇ । ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਮਗਰੋਂ ਹੁਣ ਬਹੁਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਜਾਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵੱਲ ਵਹੀਰਾਂ ਘੱਤਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ’ਚ ਹਨ। ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਪਰਵਾਜ਼ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਸੀਲਾ ਵਰਤ ਰਹੇ ਨੇ ।

ਕੋਈ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਆਪਣੀ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਤੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਫੀਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ । ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਿਮਟਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਘਰਵਾਲੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ-ਗੱਟੇ ਵੇਚ ਕੇ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਤੇ ਘਟਦੀ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ । ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਇਲੈਟਸ ਪਾਸ ਕੁੜੀ-ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਲਈ ਰਿਸ਼ਤੇ ਲੱਭ ਕੇ ਜੁਗਾੜ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਈ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਤਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਡੌਂਕੀ ਲਵਾ ਕੇ ਵਲੈਤ ਭੇਜਣ ਦਾ ਜੋਖ਼ਮ ਵੀ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਭਾਵ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੈੱਟ ਹੋਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ । ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ , ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਲੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਇਕ ਨਵੀਂ ਆਸ ਨਾਲ ਘਰ ਦੀ ਸਰਦਲ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਛੱਡਣ ਜਾ ਰਹੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਅੰਦਰੋਂ ਬੜਾ ਕੁਝ ਪਿਘਲਦਾ ਵੀ ਹੈ।।

ਆਪਣੇ ਇਕਲੌਤੇ ਧੀ-ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਜਦ ਕੋਈ ਅੱਖੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖਦੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਾ ਖੁਰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੈ । ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਜਾਇਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁੱਤ ਸੰਭਲ ਕੇ ਰਹੀਂ , ਮਨ ਲਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹੀਂ , ਉਥੇ ਮੋਟੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਈਂ , ਠੰਢ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਰੱਖੀਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਫੀਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਤਾਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ’ਤੇ ਲੱਗੀਂ , ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੋ ਕੁਝ ਸੀ ਉਹ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੁੜਕੂ ਤੈਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਗਾਨੀ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਮੌਸਮ ਦੀ ਮਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜਾਨ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਵੀ ਸਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਵੀ ਸਤਾਉਂਦੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਚਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ’ਚ ਪੈ ਕੇ ਵਿਗੜ ਨਾ ਜਾਵੇ । ਕਿਤੇ ਬੁਰੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਦੀ ਛੂਕਦੀ ਨਦੀ ਦਾ ਖ਼ੌਲਦਾ ਪਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਇਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਾ ਵਹਾਅ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ । ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੇੜਾਂ ਦੀਆਂ ਹੇੜਾਂ ਨਿੱਤ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਰਾਹ ਪਈਆਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ਼ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਇਹ ਬੁੱਢਿਆਂ ਦਾ ਸੂਬਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੂਬੇ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਹੁਣ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਪੂਰੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਗ਼ੈਰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੌਕੀਦਾਰ ਰੱਖ ਸੁਰਖਰੂ ਹੋਏ ਬੈਠੇ ਹਨ । ਜੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਾ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਰੱਖੇ ਇਹ ਚੌਕੀਦਾਰ ਚੁਬਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਕੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਆਸ਼ਿਆਨਿਆਂ ’ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਗਲ ਅੰਗੂਠਾ ਦੇ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਏ ਜਾਂ ਜਾਣ ਲਈ ਕਾਹਲੇ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੌੜੀ ਬਣਾ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੀਲਾ-ਵਸੀਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ

ਲੇਖਕ : ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਸੰਪਰਕ: 94175-29797

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗੁਪਤਾ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਵਾਰ ਵਾਰ ਭਟਕ ਕੇ ਕੱਲ੍ਹ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਵੱਲ ਚੱਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਕਿੰਨਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਸੋਚਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗੁਪਤਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸਿਰ ਛੰਡਿਆ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਤਰੁਣ ਗੁਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਟੀ. ਗੁਪਤਾ ਲਿਖਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਆਰ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸਟਾਫ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਦੋਸਤ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੋਸਤੀ ਵਿੱਚ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਣਗੇ, ਖ਼ਰਚਣਗੇ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹਿਸਾਬ ਰੱਖਣਗੇ ਅਤੇ ਖ਼ਰਚਾ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ। ਪਰ ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਖਾਲੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਚਾਹ ਪੀਣ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਇੱਛਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਤਿੰਨੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਕੰਟੀਨ ਤੋਂ ਚਾਹ ਪੀਣ ਚਲੇ ਗਏ। ‘‘ਤਿੰਨ ਕੱਪ ਚਾਹ, ਵਧੀਆ ਜਿਹੀ ਬਈ!’’ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੈਠਦਿਆਂ ਹੀ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਗੱਲੀਂ ਰੁੱਝ ਗਏ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਕੰਟੀਨ ਦਾ ਲੜਕਾ ਤਿੰਨ ਕੱਪ ਚਾਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੈਕਟ ਬਿਸਕੁਟ ਰੱਖ ਗਿਆ। ‘‘ਬਈ, ਬਿਸਕੁਟਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ,’’ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ। ‘‘ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ! ਖਾ ਲਉ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ,’’ ਕੰਟੀਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉੱਚੀ ਦੇਣੀ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਣਮੰਨੇ ਮਨ ਨਾਲ ਚਾਹ ਨਾਲ ਬਿਸਕੁਟ ਖਾ ਲਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿੱਲ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਕੰਟੀਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਹਿਣ ’ਤੇ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਕੰਟੀਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਭਾਨ ਦੀ ਬੜੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਕਰ ਲਈਦਾ ਹੈ।’’ ਹੁਣ ਇਹ ਹੀ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੇ ਅਸੂਲ ਅੱਗੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣ ਗਏ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਕਿਵੇਂ ਵੰਡੇ ਜਾਣ? ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੇਬ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਤਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੱਢੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾਂਹ ਨਾਂਹ ਕਰਦਿਆਂ ਰੁਪਏ ਫੜ ਲਏ। ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਹੀ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਗੱਲ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਇੱਕ ਰੁਪਇਆ ਵੱਧ ਦੇਣ ਦਾ ਦੁੱਖ ਸੀ ਜਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੀ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸ ਵੰਡ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਮੰਨ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਧੂਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ, ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰੁਪਇਆ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਖੱਟ ਲਿਆ। ਮੰਨ ਲਵੋ ਕਿ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਮਾਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹੀ ਵੱਧ ਲੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਖੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਅਗਵਾਈ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ? ਜੇਕਰ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਸਿਆਣਪ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਬਿੱਲ ਉਹ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਉਹ ਕਮਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਾਪਿਆ, ਪਰ ਅਗਲੇ ਪਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਗ਼ਲਤ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਨੇ ਫਿਰ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਲੀਡਰ ਇਹ ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਆਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਵਾਈ ਸਾਂਭ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਹੁਣ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਾਕੀ ਸਿੱਕੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਦੀ ਚਲਾਕੀ ਸਮਝ ਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵੱਲ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪੈਸਾ, ਦੁੱਕੀ, ਤਿੱਕੀ, ਪੰਜੀ, ਦਸੀ, ਵੀਹ ਪੈਸੇ, ਚੁਆਨੀ, ਅਠਿਆਨੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਜਾਣੂੰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵੱਲ ਗਿਆ ਜੋ ਪੁਰਾਣੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਲੁੱਟ-ਰਹਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਈ, ਆਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਵੀ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗੇ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਛੋਟੀ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਪਈ ਹੈ, ਕੀਮਤਾਂ ਆਸਮਾਨ ਛੂਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਪਿੱਛੇ ਇੰਨਾ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਇਆ ਕਿ ਸੁਆਲ ਤਾਂ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ’ਤੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਿਸਕੁਟ ਹੀ ਨਾ ਖਾਧੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਪੈਸੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕਿਵੇਂ ਕੰਟੀਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸਾਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟੀਨ ਵਾਲਾ ਸਫਲ ਵਪਾਰੀ ਜਾਪਿਆ ਜੋ ਬੜੀ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਵੇਚ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਪਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟੀਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸਹੀ ਜਾਪੀ ਸੀ। ਕਲਾਸ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਸਟਾਫ ਰੂਮ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਮਿਲ ਗਏ। ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਠੰਢਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਵੇਖ ਕੇ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਸਮਝ ਗਏ ਕਿ ਅੱਜ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ‘‘ਗੁਪਤਾ ਜੀ, ਕੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ?’’ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ। ‘‘ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ,’’ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੇ ਜੁਆਬ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ ’ਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਬਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਹੱਸੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਵੇਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਾਸੇ ’ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ। ‘‘ਗੁਪਤਾ ਜੀ, ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਮਾਤਰ-ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਔਰਤ ਨਾਚ ਗਾਣੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦ ਦੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਗੋਸ਼ਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤਾਉਂਦੀ ਸੀ।’’ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ। ‘‘ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਜੋ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕੀ ਉਹ ਅਧੂਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਅਧੂਰੀ ਹੈ?’’ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਉੱਖੜ ਜਿਹੇ ਗਏ, ਪਰ ਛੇਤੀ ਆਪਣੇ ’ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਕੇ ਬੋਲੇ, ‘‘ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਾਜ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ। ਤਕੜੇ-ਮਾੜੇ, ਯੋਗ-ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਤੇ ਪਰਜਾ ਵਿੱਚ ਪਾੜਾ ਜ਼ਰੂਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।’’ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚਮਕੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਵੰਡ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਸਾਵੀਂ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਫ਼ਾਇਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ, ‘‘ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ?’’ ‘‘ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿਉਂ ਦਿਮਾਗ਼ ’ਤੇ ਬੋਝ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋ!’’ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਮਜ਼ਾਕ ਕੀਤਾ, ‘‘ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਰੁਪਈਆ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।’’ ‘‘ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਘਟਨਾ ਦਾ ਅਸਲ ਕੰਟੈਂਟ ਛੱਡ ਕੇ ਸਨਸਨੀ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।’’ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ। ‘‘ਨਹੀਂ ਗੁਪਤਾ ਜੀ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਕਈ ਰਾਜਿਆਂ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਬਦਲੇ ਉਹ ਸੁਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।’’ ਅਚਾਨਕ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚਮਕੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕਦਮ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫ਼ਾਇਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਰਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹ ਪਿਆਉਣ ਲੈ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੁੱਚੀ ਕਿਰਤ ਜਾਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਚਾਹ ਪੀਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਮਨ ਕਰਦਾ ਸੀ।ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਘੇਸਲ ਵੱਟੀ ਰੱਖਣੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦਾ ਅਰਥ ਤਰਕਸੰਗਤ ਵੰਡ ਹੀ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਮਨ ਤੋਂ ਮਣਾਂ-ਮੂੰਹੀਂ ਭਾਰ ਲਹਿ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਦਲੀਲ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੱਜ ਕੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲੈਣ।

ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੀ ਜੰਗ

ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਥਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਪਹਾੜੀ ਤੇ ਮੁਗ਼ਲ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਾਲ ਕਵੀ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਰਾਹੀਂ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, 'ਜਬ ਮਹਿਵ ਬੰਦਗੀ ਹੁਏ ਨਾਨਕ ਕੇ ਜਾਨਹੀਂਨ। ਆ ਟੂਟੇ ਖਾਲਸਾ ਪ: ਅਚਾਨਕ ਕਈ ਲਈਨ।' (ਅਰਥ: ਮਹਿਵ-ਲੀਨ)

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪੁੰਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਹਰ ਹਾਲਤ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਮਾਹਰ ਰਹੇ ਸਨ :

ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕੇ ਸ਼ੇਰ ਭੀ ਫੌਰਨ ਬਿਫਰ ਗਏ।
ਤਲਵਾਰੇ ਸੂਤ ਸੂਤ ਕੇ ਰਨ ਮੇ ਉਤਰ ਗਏ।
(ਅੱਲ੍ਹਾ ਯਾਰ ਖ਼ਾਂ ਯੋਗੀ)

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵੈਰੀ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦੇ ਤੇ ਕਸਮਾਂ ਤੋੜ ਕੇ ਟੁੱਟ ਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲ ਲਈ, 'ਮੈਦਾ ਕੋ ਏਕ ਆਨ ਮੇ ਚੌਰੰਗ ਕਰ ਦਿਯਾ। ਰੁਸਤਮ ਭੀ ਆਯਾ ਸਾਮਨੇ ਤੋਂ ਦੰਗ ਕਰ ਦਿਯਾ।'

ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਜੰਗ ਦਾ ਐਸਾ ਮੈਦਾਨ ਭਖਾ ਦਿੱਤਾ, ਮਾਨੋ ਉਹ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਲਹੂ ਨਾਲ ਹੀ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜੰਗ ਵੀ ਇੰਨੀ ਜਬਰਦਸਤ ਕਿ:- ਰੁਸਤਮ ਭੀ ਆਯਾ ਸਾਮਨੇ ਤੋਂ ਦੰਗ ਕਰ ਦਿਆ। 'ਰੁਸਤਮ' ਇਰਾਨ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਪ੍ਰਮੰਨਿਆ ਪਹਿਲਵਾਨ ਸੀ। ਮਾਨੋ ਰੁਸਤਮ ਵਰਗੇ ਬਹਾਦਰ ਵੀ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸਕੇ, 'ਸਤਗੁਰੂ ਕੇ ਗਿਰਦ ਸੀਨੋ ਕੀ ਦੀਵਾਰ ਖੇਂਚ ਲੀ। ਸੌ ਬਾਰ ਗਿਰ ਗਈ ਭੀ ਤੋ ਸੌ ਬਾਰ ਖੇਂਚ ਲੀ।'

ਹੁਣ ਵੈਰੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਘੇਰਾ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਕਲਗੀਧਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ (ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸੂਰਬੀਰ 'ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ' ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ) ਉਹ ਘੇਰਾ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਘੇਰਾ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਫਿਰ ਕਸ ਲਿਆ, 'ਖੰਜਰ ਉਦੂ ਕਾ ਦੇਖ ਕੇ ਤਲਵਾਰ ਖੇਂਚ ਲੀ। ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੁਏ ਤੋ ਲਜੱਤੇ ਸੋ ਫਾਰ ਖੇਂਚ ਲੀ।' ਭਾਵ ਜਦੋਂ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਖੰਜਰ ਕੱਢ ਕੇ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਸਿੰਘ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਸੂਤ ਲਈਆਂ। ਕਲਗੀਧਰ ਦੇ ਸੂਰਬੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਗਏ, ਪਰ ਨਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧੇ ਕਮਾਨ ਰਾਹੀਂ ਤੀਰ ਵੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।

ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਘੇਰਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਆਹੂ ਲਾਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਪਰ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੈਰੀਆ ਦੇ ਐਨ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਿਰ ਗਏ । ਐਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਈ ਉਦੈ ਸਿੰਘ (ਜੋ ਕਿ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਚਿਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਰਾਤਾ ਨੇ) ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਫੁਰਤੀ ਵਾਂਗ ਆਏ ਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਘੇਰੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ।

ਉਹ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੀਸ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਤੇ ਬਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ, 'ਰੰਘਰੇਟੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬੇਟੇ' ਦੀ ਅਸੀਸ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆਂ। 1699 ਈ: ਦੇ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਤੋਂ ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਬਣੇ ਸਨ, ਅੱਜ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਜੰਗ-ਏ-ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਜੂਝਦਿਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀ ਗਏ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਮਿਆਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ-ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਜੋਗੀ ਅੱਲ੍ਹਾ ਯਾਰ ਖ਼ਾਂ ਇਸ ਕਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਲਿਖ ਰਹੇ ਨੇ:-

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖ ਪੜ ਗਈ ਦੁਸ਼ਮਨ ਮੇ ਖਲਬਲੀ।
ਨਾਜਿਮ ਕੋ ਇਜਤਿਰਾਬ ਥਾ, ਰਾਜੋ ਕੋ ਬੇਕਲੀ।

ਜਦੋਂ ਹੁਣ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਤੱਕਿਆ ਕਿ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪ ਤਲਵਾਰ ਲੈ ਕੇ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਨੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵੀ ਆਪ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਨੇ।

ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਵਾਂਗ ਰਚਨਾ ਬੜੀ ਸੌਖੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਬਣਨਾ ਬੜਾ ਔਖਾ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਲੈ ਕੇ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਆਏ ਤਾਂ:-

ਕਹਥੇ ਥੇ ਇਨ ਕੀ ਜਬ ਕਬੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ ਚਲੀ।
ਸਰ ਲੇ ਕੇ ਫਿਰ ਹਜਾਰੋ ਕੇ ਹੀ ਹੈ ਬਲਾ ਟਲੀ।

ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜੋ ਤਲਵਾਰ ਹੈ ਇਹ ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਮਿਆਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਿਆਨ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਖ਼ਾਲੀ ਮਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ, ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਸੈਂਕੜੇ ਸਿਰ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਮਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਏਗੀ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉੱਪਰ ਵੈਰੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਨੇ:-

ਜਾਨੋ ਕੀ ਖੈਰ ਚਾਹਤੇ ਹੋ, ਮਿਲ ਕੇ ਘੇਰ ਲੋ।
ਕਿਸਮਤ ਚਲੀ ਹੈ ਹਾਥ ਸੇ, ਫਿਰ ਇਸ ਕੋ ਫੇਰ ਲੋ।

ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕੋ ਵਾਰੀ ਟੁੱਟ ਕੇ ਪੈ ਜਾਓ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲਗੀਧਰ ਦਾ ਅਸੀਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ।

ਸਤਗੁਰੂ ਨੇ ਰਾਜਪੂਤੋ ਕੇ ਛੱਕੇ ਛੁੜਾ ਦਿਏ।
ਮੁਗਲੋ ਕੇ ਵਲਵਲੇ ਭੀ ਜੋ ਥੇ ਸਬ ਮਿਟਾ ਦਿਏ।

ਲੇਖਕ : ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰਥਲਾ
ਸੰਪਰਕ : 98720-76876

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਬਾਈਧਾਰ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆ ਫ਼ੌਜਾਂ ਅਤੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਛੱਕੇ ਛੁਡਾ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਵੈਰੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨੂੰ ਲਿਤਾੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਦੁਸ਼ਮਨ ਕੋ ਅਪਣੀ ਤੇਗ ਕੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾ ਦਿਏ।
ਕੁਸ਼ਤੋ ਕੇ ਏਕ ਆਨ ਮੇ ਪੁਸ਼ਤੇ ਲਗਾ ਦਿਏ।

ਕਲਗੀਧਰ ਅਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੇ ਐਸੇ ਜੌਹਰ ਵਿਖਾਏ ਕਿ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੀਆ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲੱਗ ਗਏ।

ਰਾਜਾ ਜੋ ਚੜ ਕੇ ਆਏ ਥੇ ਬਾਰਹ ਪਹਾੜ ਸੇ।
ਪਛਤਾ ਰਹੇ ਥੇ ਜੀ ਮੇ, ਗੁਰੂ ਕੀ ਲਤਾੜ ਸੇ।

ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਸਿਰਫ਼ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀ ਕੀਤੀ, ਕਸਮਾਂ ਖਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਬਾਨ ਤੋਂ ਫਿਰ ਗਏ ਕਿ ਬਸ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਈਏ ਜਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਸਿਰ ਵੱਢ ਲਿਆਈਏ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣੀ ਵੀ ਔਖੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਦੇਖਾ ਜੁਹੀ ਹੁਜੂਰ ਨੇ, ਦੁਸ਼ਮਨ ਸਿਮਟ ਗਏ।
ਬੜਨੇ ਕੀ ਜਗਹ ਖ਼ੌਫ ਸੇ ਨਾਮਰਦ ਹਟ ਗਏ।

ਜਦ ਵੈਰੀ, ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਜਲਾਲ ਦੇਖਦੇ ਨੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਤੱਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਦਾ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਵੈਰੀ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਜੁਟਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਵੈਰੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਪਿਛਾਂਹ ਹਟਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਘੋੜੇ ਕੋ ਏੜ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰੂ ਰਨ ਮੇ ਡਟ ਗਏ।
ਫੁਰਮਾਏ ਬੁਜਦਿਲੋ ਸੇ ਕਿ ਤੁਮ ਕਯੋ ਪਲਟ ਗਏ।

ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲਗੇ 'ਬੁਜ਼ਦਿਲੋ ! ਕਸਮਾਂ ਤੋੜਨ ਵਾਲਿਓ ! ਹੁਣ ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਹਟ ਗਏ, ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਨਾ ਹਟੋ।

ਅਬ ਆਉ ਰਨ ਮੇ, ਜੰਗ ਕੇ ਅਰਮਾਂ ਨਿਕਾਲ ਲੋ।
ਤੁਮ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹੋ, ਵਾਰ ਹਮਾਰਾ ਸੰਭਾਲ ਲੋ।

ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਅਰਮਾਨ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋ, ਆਓ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਅਰਮਾਨ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਓ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆ ਕਸਮਾਂ ਤੋੜ ਕੇ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਵਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਸਾਡਾ ਵੀ ਵਾਰ ਸਹਾਰ ਲਓ।

ਆਏ ਹੋ ਤੁਮ ਪਹਾੜ ਸੇ ਮੈਦਾਨਿ-ਜੰਗ ਮੇਂ।
ਬੱਟਾ ਲਗਾ ਕੇ ਜਾਤੇ ਹੋ ਕਯੋ ਨਾਮੋ-ਨੰਗ ਮੇਂ।

ਓਏ ! ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਪਹਾੜਾ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਇੱਥੇ ਜੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਸੀ। ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਵਡੇਰੇ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਵੱਟਾ ਕਿਉਂ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੀ ਆਨ ਸ਼ਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿੱਠ ਦਿਖਾ ਕੇ ਭੱਜ ਜਾਓ।

ਸੁਨਤੇ ਹੈ ਤੁਮ ਕੋ ਨਾਜ਼ ਹੈਂ ਤੀਰੋ ਤੁਫੰਗ ਮੇਂ।
ਹੁਸ਼ਯਾਰ ਸ਼ਹਸਵਾਰ ਹੋ ਮਾਹਿਰ ਖਦੰਗ ਮੇਂ।

ਮੈ ਤਾਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਤੀਰ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਲਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਐਸੀ ਕਲਾ ਹੈ।

ਦਸ ਬਾਰਹ ਤੁਮ ਮੇ ਰਾਜੇ ਹੈ ਦੋ ਇਕ ਨਵਾਬ ਹੈ।
ਫਿਰ ਹਮ ਸੇ ਜੰਗ ਕਰਨੇ ਮੇ ਕਯੋ ਇਜਤਿਨਾਬ ਹੈ।

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਨੇ ਤੁਸੀਂ ਦਸ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋ ਤੇ ਇੱਕ-ਦੋ ਨਵਾਬ (ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਸਰਹੰਦ ਦੇ) ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜੂਝਦੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ? ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ?

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜਿੱਧਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਸੱਥਰ ਵਿਛਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜੋ ਤਲਵਾਰ ਹੈ ਉਸ ਉੱਪਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਨਿਗਾਹ ਨਹੀਂ ਟਿਕ ਰਹੀ, ਮਾਨੋ ਤਲਵਾਰ ਚਮਕਾਂ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

ਜਮਤੀ ਨ: ਥੀ ਹੁਜੂਰ ਕੀ ਤਲਵਾਰ ਪਰ ਨਿਗਾਹ।
ਤੇਗੇ-ਗੁਰੂ ਪ: ਹੋਤਾ ਥਾ ਬਿਜਲੀ ਕਾ ਸ਼ਾਇਬਾਹ।
ਇਕ ਹਮਲੇ ਮੇ ਥਾ ਫ਼ੌਜ ਕਾ ਤਖਤਾ ਉਲਟ ਗਯਾ।
ਗੁਰੂ ਕੀ ਹਵਾਏ ਤੇਗ ਸੇ ਬਾਦਲ ਥਾ ਛਟ ਗਯਾ।

ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਕਮਾਨ ਨੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਛੱਕੇ ਛੁਡਾ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜੜਾਂ ਪੈ ਗਈਆ। ਜਿੱਧਰ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਮਿਲਿਆ ਉੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਨੂੰ ਭੱਜਣ ਲਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਦੀ ਕਮਾਨ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੋ ਬਚ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਾਪ ਲਿਆ।

ਜੋ ਬਚ ਗਏ ਵੁਹ ਭਾਗ ਗਏ ਮੂੰਹ ਕੋ ਮੋੜ ਕਰ।
ਰਸਤਾ ਘਰੋ ਕਾ ਲੇ ਲਿਆ ਮੈਦਾ ਕੋ ਛੋੜ ਕਰ।
ਸਿੰਘੋ ਨੇ ਭੁਸ ਨਿਕਾਲ ਦਿਯਾ ਥਾ ਝੰਝੋੜ ਕਰ।
ਪਛਤਾਵੇ ਆਖਿਰਸ ਕੋ ਬਹੁਤ ਕੌਲ ਤੋੜ ਕਰ।

ਜੋਗੀ ਅੱਲ੍ਹਾ ਯਾਰ ਖ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਕਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਾ ਹੋਇਆ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਵੈਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਈਆਂ। ਵੈਰੀਆ ਦੇ ਪਾਸ ਹੁਣ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮ ਖਿਲਾਫੀ ਕੀਤੀ, ਝੂਠੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾਧੀਆਂ, ਜ਼ਬਾਨ 'ਤੇ ਵੀ ਨਾ ਰਹੇ ਤੇ ਪੱਲੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨਾ ਪਿਆ, ਉਲਟਾ ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਵੈਰੀਆਂ ਦਾ ਝੁੰਡ ਜੋ ਚੁਪ-ਚਾਪ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਸਿੰਘਾਂ-ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਸੱਥਰ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੇ।

ਲਾਸ਼ੋ ਸੇ ਔਰ ਸਰੋ ਸੇ ਥਾ ਮੈਦਾਨ ਪਟ ਗਯਾ।
ਆਧੇ ਸੇ ਬੇਸ਼ ਲਸ਼ਕਰੇ-ਆਦਾ ਥਾ ਕਟ ਗਯਾ।

ਜਦ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਜੰਗ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਭੱਖਿਆ ਤਦ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਈ ਸਿੰਘ ਸੂਰਬੀਰ ਜੂਝਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਾ ਜਾਮ ਵੀ ਪੀ ਗਏ ਸਨ।

'ਤਵਾਰੀਖ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ' ਵਿੱਚ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵੇਲੇ ਸਿੰਘ-ਸੂਰਬੀਰ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ 1500 ਸੀ, ਪਰ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੇਵਲ 150 ਸਰੀਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੇ ਸਰਸਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਵੀ ਭੇਂਟ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਤਿੰਨ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। 'ਤਵਾਰੀਖ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ' ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤੇ ।

ਸਰਸਾ ਨਾਲੇ, ਕਾਲੇ ਦਿਲ ਵਾਲੇ, ਤੂੰ ਫੇਰ ਕਦੇ ਨਾ ਚੜੇਗਾ। (ਤਵਾਰੀਖ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ-ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ)

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਕਨਿੰਘਮ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਓਨੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਸ਼ ਕਰੀਏ, ਜਿੰਦਗੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਕਲਗੀਧਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਪਾਵਾਂਗੇ।

ਉਹ ਮਹਾਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੋ 'ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ' ਦੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪੂਜਨ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ, ਜੋ ਪਾਉਂਟੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਬਣਾ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜਦ ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਵੇਖੀ ਤਾਂ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅੱਲ੍ਹਾ ਯਾਰ ਖ਼ਾਂ ਯੋਗੀ ਇਉਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ:-

ਸਰਹਿੰਦ ਕੇ ਨਵਾਬ ਕਾ ਫਕ ਰੰਗ ਹੋ ਗਯਾ।
ਲਸ਼ਕਰ ਕਾ ਹਾਲ ਦੇਖ ਕੇ ਵੁਹ ਦੰਗ ਹੋ ਗਿਆ।

ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆ ਫ਼ੌਜਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲਸ਼ਕਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਕਿਆ ਕਿ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੀ ਇੰਨੀ ਵਡੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੱਟ-ਵੱਢ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਰੰਗ ਉੱਡ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ?

ਸਤਗੁਰੂ ਕੀ ਤੇਗੇ ਤੇਜ ਸੇ ਜਬ ਤੰਗ ਹੋ ਗਯਾ।
ਜਾਲਿਮ ਕਾ ਦਿਲ ਜੁ ਸਖਤ ਥਾ ਅਬ ਸੰਗ ਹੋ ਗਯਾ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਸਿੱਖ-ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨੇ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ, ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਂ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਸੀ ਹੁਣ ਹੋਰ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ।

ਠਹਿਰਾਈ ਦਿਲ ਮੇ ਸਿੰਘੋ ਸੇ ਮੈਂ ਇੰਤਿਕਾਮ ਲੂੰ।
ਧੋਕੇ ਫਰੇਬ ਸੇ ਮੈ ਸਹਰ ਲੂੰ ਯਾ ਸ਼ਾਮ ਲੂੰ।

ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਣਾ ਪਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਧੋਖਾ ਫਰੇਬ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਮੈ ਸਿੰਘਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਂ ਨੇ ਇਹ ਜੋ ਕਸਮ ਖਾਧੀ, ਇਹ ਕਸਮ ਸਰਹੰਦ ਦੀਆਂ ਖ਼ੂਨੀ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਰਾਜ

ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?

ਲੇਖਕ : ਗਿ: ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ 'ਸੀਤਲ'

ਕਿਸ਼ਤ - 51

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ

ਗਾਜ਼ੀਉੱਦੀਨ ਨੇ ਮਰਹੱਟੇ ਸੱਦ ਲਏ

ਗਾਜ਼ੀਉੱਦੀਨ ਵਜ਼ੀਰ ਤੇ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾਸੈਨਾਪਤੀ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੇਵਲ ਕਾਠ ਦੀ ਪੁਤਲੀ ਸੀ। ਵਜ਼ੀਰ ਤੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਦੀ ਆਪਸਵਿਚ ਬੜੀ ਲਗਦੀ ਸੀ। ਵਜ਼ੀਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਮਰਹੱਟੇ ਸੱਦ ਲਏ। ਟਾਕਰੇ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾ ਰੁਹੇਲਾ ਦਿੱਲੀ 'ਚੋਂ ਨੱਸਕੇ ਨਜੀਬਗੜ ਜਾ ਵੜਿਆ। ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਦੇ ਆਸਰੇ !ਤੇ ਰਹਿ ਗਏ।

ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਤੇ ਮਰਹੱਟੇ

ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਨੇ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ। ਏਸ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਉਹਨੇ ਬਚਨ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਆਪ ਚਲਦੇ ਆਓ, ਉਸ ਦਿਨ ਦਾ ਇਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪੜੀ 'ਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰੋ, ਉਸ ਦਿਨ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਗੰਢ ਲਏ''। ਵਜ਼ੀਰ ਗ਼ਾਜ਼ੀਉੱਦੀਨ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮਰਹੱਟੇ ਜਰਨੈਲ ਰਘੁਨਾਥਰਾਊ ਤੇ ਮਲਹਾਰਰਾਊ ਨੇ ਸਰਹਿੰਦ 'ਤੇ ਚੜਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਾਂ ਦਾ ਕਿਲਾ ਕੁੰਜਪੁਰਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਬਦੁੱਸਮੱਦ ਖ਼ਾਂ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਰਹਿੰਦ ਓਦੋਂ ਕਿਲਾ ਸੁਨਾਮ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਦੀ ਚੜਾਈ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਕੇ ਉਹਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ, 1758 ਈ: ਨੂੰ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੁਲਾ ਕਰ ਲਈ ਤੇ ਆਪ ਵਾਪਸ ਸਰਹਿੰਦ ਆ ਗਿਆ।

ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਦਾ ਸਰਹਿੰਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮਰਹੱਟਾ ਫ਼ੌਜਾਂ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਪੁੱਜੀਆਂ। ਓਥੇ ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਵੀ-ਸਣੇ ਸਿੱਖਾਂ-ਉਹਨਾਂਨੂੰ ਜਾ ਮਿਲਿਆ। ਮਰਹੱਟਾ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਕ ਲੱਖ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸੀ। ਦੁਰਾਨੀ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਚ ਕਿਲਾ ਬੰਦ ਹੋ ਬੈਠਾ। ਬਾਹਰੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਨੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਕੇ ਉਹਦੀ ਜਾਨ ਤੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦੀ ਆਸ ਕੋਈ ਨਾ ਰਹੀ, ਤਾਂ ਅਬਦੁੱਸਮੱਦ ਖ਼ਾਂ ਤੇ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਖ਼ਾਂ ਕਿਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਨੱਸ ਤੁਰੇ, ਪਰ ਮਾੜੇ ਭਾਗਾਂ ਮਰਹੱਟਿਆ ਦੇ ਕਾਬੂ ਆ ਗਏ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਕੈਦ ਕਰ ਲਏ ਗਏ। ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਰੱਜ ਕੇ ਸਰਹਿੰਦ ਲੁੱਟੀ।

ਸਰਹਿੰਦ ਲੁੱਟੀ ਗਈ

ਸਿੰਘ ਅੱਗੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਲੁੱਟ ਦਾਮਾਲ ਵਧੇਰੇ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਏਸ ਗੱਲੋਂ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਡੇਰਾ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਬਣਾ ਲਈ। ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੰਘ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੂਚ ਕਰਕੇ ਮਾਝੇ ਨੂੰ ਆ ਗਏ।

ਸਦੀਕ ਬੇਗ ਦਾ ਸੂਬਾ

ਸਦੀਕ ਬੇਗ ਨੂੰ (ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਦੇ ਮਾਤਹਿਤ) ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਹਾਕਮ ਬਣਾਕੇ ਮਰਹੱਟੇ ਲਾਹੌਰ ਵੱਲਵਧੇ। ਸਦੀਕ ਬੇਗ ਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹਾਕਮ ਦਾ ਨਾਇਬ ਹੀ ਬਣਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਕੇ ਫੇਰ ਹਕੂਮਤ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਮਰਹੱਟੇ ਤੇ ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਤੁਰੇ ਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਗ਼ਾਜ਼ੀਉੱਦੀਨ ਸਰਹਿੰਦ ਤੋਂ ਹੀ ਵਾਪਸ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਕੁਛ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਉਹਨੇ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾ ਨੂੰ ਨਜੀਬਗੜ ਵਿਚ ਜਾ ਘੇਰਿਆ।

ਤੈਮੂਰ ਤੇ ਜਹਾਨ ਖ਼ਾ ਲਾਹੌਰੋਂ ਭੱਜ ਨਿਕਲੇ

ਮਰਹੱਟੇ ਸਤਲੁਜ ਟੱਪੇ, ਤਾਂ ਤੈਮੂਰ ਤੇ ਜਹਾਨ ਖ਼ਾਂ ਲਾਹੌਰ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰਕੇ ਕਾਬਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ। 9 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਮਾਨ ਲੱਦ ਕੇ ਸ਼ਾਹਦਰੇ ਜਾ ਬੈਠੇ। 11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਟਾਕਰੇ ਲਾਹੌਰ ਲੈ ਲਿਆ।

ਮਰਹੱਟੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ

ਮੁਰਾਦ ਬੇਗਮ ਤੇ ਖ਼ਵਾਜਾ ਮਿਰਜ਼ਾ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਲਾਹੌਰ ਆਏ। ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮਾਲ ਲੈ ਕੇ ਛੇਤੀ ਨੱਸੇ। ਤੈਮੂਰ ਤੇ ਜਹਾਨ ਖ਼ਾਂ ਆਪ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਨੱਸੇ ਤੋਂ ਮਗਰ ਰਾਖੀ ਵਾਸਤੇ ਮੀਰ ਹਾਜ਼ਰ ਖ਼ਾਂ ਦੀ ਕਮਾਨ ਵਿਚ ਦੁਰਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਲਾ ਲਈ।

ਹਾਜ਼ਰ ਖ਼ਾਂ ਕੈਦ

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਖ਼ਵਾਜਾ ਮਿਰਜ਼ਾ 'ਤੇ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਮੀਰ ਹਾਜ਼ਰ ਖ਼ਾਂ ਸਣੇ ਫ਼ੌਜ ਫੜ ਲਿਆ।ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਆਪਣੀ ਮਦਦ 'ਤੇ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਨੇ ਤੈਮੂਰ ਤੇ ਜਹਾਨ ਖ਼ਾਂ ਨੂੰ ਝਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਘੇਰਿਆ। ਮਰਹੱਟੇ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿੱਖ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਸਨ।

ਝਨਾਂ ਕੰਢੇ ਲੜਾਈ

ਤੈਮੂਰ ਤੇ ਜਹਾਨ ਖ਼ਾਂ ਤਾਂ ਰਾਤ ਜਾਨ ਬਚਾ ਕੇ ਨੱਸ ਗਏ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਡੇਰਾ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਏਥੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੁਰਾਨੀ ਸਿਪਾਹੀ ਕਤਲ ਹੋਏ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਲਏ ਗਏ।

ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਮੱਲ ਲਿਆ। ਦੂੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਲਤਾਨ ਤਕ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਜਾ ਪੁੱਜੀਆਂ। ਅਬਦਾਲੀ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਧਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਰਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਮੁਲਤਾਨ, ਲਾਹੌਰ ਏਥੋਂ ਕੁਛ ਪਠਾਣਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਸਿੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲੈ ਆਏ, ਤੇ ਜਹਾਨ ਖ਼ਾਂ ਦਾ ਪੂਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਰੋਵਰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਾਇਆ।

ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਅਦੀਨਾਬੇਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ

ਤੇ ਸਰਹਿੰਦ 75 ਲੱਖ ਸਾਲਾਨਾ ਬਦਲੇ ਅਦੀਨਾਬੇਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਵਾਬ ਦਾ ਖ਼ਿਤਾਬ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ। ਪੰਜ ਜੂਨ, 1758 ਈ: ਨੂੰ ਮਰਹੱਟੇ ਜਰਨੈਲ ਵਾਪਸ ਥਾਨੇਸਰ ਆ ਗਏ। ਏਸ ਗੜਬੜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣਿਆਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਕੱਚੇ ਕਿਲੇ ਬਣਾ ਲਏ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਕਿ ਹੁਣ ਅਦੀਨਾਬੇਗ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣੀ ਪਏਗੀ।

• ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ

ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਤੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ!

ਲੇਖਕ : ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, 95920-93472

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪਖੰਡਵਾਦ ਤੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧੁੰਧ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਰਸਤਾ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਲਈ ਸੇਧ ਦੇਂਦੇ ਹਨ " ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਚਲੰਦਾ "। ਸੋ ਆਪਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸੂਰਜ ਨਾਲ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ, ਅੰਧ- ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਾਂ ਤੇ ਸ਼ਖਸੀ ਪੂਜਾ ਦੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪਸਰੀ ਸੰਘਣੀ ਧੁੰਧ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਸਹਜ ਸੌਖ ਵਾਲੀ ਜੀਵਨ ਜੁਗਤਿ ਵਾਲਾ ਮੋਕਲਾ ਰਸਤਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਵਾਲੇ ਅਦੁੱਤੀ ਮਾਰਗ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਦਸਾਂ ਜਾਮਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰੰਤਰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਜੀਊਣ ਦੀ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਦੇ ਇਸ ਗਾਡੀ ਰਸਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਤੁਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਸਭ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀਆਂ ਮਜ਼ਹਬੀ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢੋ ਤਿਆਗਦਿਆਂ ਦੇਰ ਨਾ ਲਾਈ। ਵਰਤ, ਸ਼ਰਾਧ, ਸ਼ਖਸੀ ਪੂਜਾ,ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਤੇ ਭਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚੋਂ ਵਗਾਹ ਮਾਰਿਆ। ਜੋ ਸਖੀ ਸਰਵਰੀ ਪੀਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮੁਰੀਦ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਗਾਹੀਆ ਪੀਰ ਦੇ ਪੀਰ ਖਾਨੇ ਢਾਹ ਸੁੱਟੇ। ਹੋਰ ਅਨਮੱਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਹਬ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੇ ਅਖੌਤੀ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਤਾ ਭਰ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਕਿੰਨੇ , ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਚਾਹੀਦੇ ? ਸੋਚੀਏ, ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪਰਿਵਰਤਣ ਅਨੰਤ ਵਾਰ ਅਨੰਤ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਘਟਿਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਉਹ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵੀ ਮਹਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਜਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਰਣੀਨਾਮਾ ਵੱਡੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦੀ ਟੋਹ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਭਗਤ ਸਹਿਬਾਨ, ਭੱਟ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਾਰ ਹਨ ਸਭ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਇਕੋ ਇਕ ਸੱਦ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ "ਅੰਧਿਆਰੇ ਦੀਪਕੁ ਚਹੀਐ॥ ਇਕ ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਲਹੀਐ॥ ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਪਾਈ॥ ਘਟਿ ਦੀਪਕ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ॥ "

ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਡੇਰੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਲੱਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਡੇਰੇਦਾਰ ਕੌਣ ਹਨ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਮੇਰੀ ਕੌਮ ਦੇ ਮੁਹਤਬਰ ਸੱਜਣਾਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਜੋ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਤੇ ਮਨਮਤ ਦੇ ਨਿਖੇੜੇ ਕਰਨੇ ਸਨ। ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਬੁਰਕੇ ਪਾ ਕੇ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ ਤੇ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬਜ਼ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਣਾਂ ਮੂੰਹੀ ਭੁੱਖ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਜੋ ਪਿੰਡਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਵਿਖਾਵਾ ਵਾਦੀ ਬਿਰਤੀ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਲੱਭਦੇ ਹਨ।

ਸਭ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ, ਗ੍ਰੰਥੀ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਕਵੀ ਕਵੀਸ਼ਰ, ਕਥਾਕਾਰ ਬਹੁਤੇ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹਨ। ਦਾਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵੀ ਇਸੇ ਬਿਰਤੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਤੇ ਗੁਰੂ ਮਿਹਰ ਹੋਈ ਕਿ ਸਮਝ ਪੈ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਭਰਿਆ ਮਾਰਗ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤੇ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰਲੇ ਗਿਆਨ ਤੱਕ ਨਾ ਖੁਦ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾ ਕੇ ਅਮਲੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਾਸਾਨੀ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸਮਝ ਵੱਲ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਕਰਮਸ਼ੀਲ ਹਾਂ। ਬਹੁਤਾਤ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਇਕ ਸੂਚਨਾ ਤਖ਼ਤੀ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਮੱਸਿਆ, ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ, ਦਸਵੀਂ, ਸੰਗਰਾਂਦ ਆਦਿ ਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ' ਤੇ ਪੰਚਮੀ ਵੀ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਪੁਰਬ ਬਾਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਲੇਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਦੀ ਸੋਚਿਆ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਵਾਏ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਧਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਮਿਲਦਾ। ਬਲਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਤਿਥਾਂ ਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਸਵੀਕਾਰਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਥਿਤੀ ਵਾਰ ਸੇਵਹਿ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ॥ ਆਦਿ ਬੋਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗਿਆਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸਹੀ ਲਾਭ ਜੀਵਨ ਸਵਾਰਨ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਅਮਲ ਦੀ ਬਾਤ ਜਿਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੇ। ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਪੱਖ ਆਏ ਦਿਨ ਅੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਜਗਿਆਸੂ ਵਿਚ ਵਹਿਮ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰੁਮਾਲਾ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਤਾਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਪਰਦੇ ਕੱਜੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਜੇ ਜਗਿਆਸੂ ਰੁਮਾਲਾ ਨਹੀਂ ਚੜਾ ਸਕੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਾਗਰੂਪ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੱਤ (ਵੀਚਾਰ) ਹੈ ਕਿ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰੁਮਾਲਾ ਅਰਪਨ ਕਰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ !

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਅਰਪਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਜਿਵੇਂ ਦਰੀਆਂ, ਬਰਤਨ, ਕੱਪੜੇ ਆਦਿ। ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਰੁਮਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਹੀ ਬਹੁਤਿਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਲਗਪਗ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ! ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਰੁਮਾਲਾ ਅਰਪਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਪਰਦੇ ਕੱਜਣੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਦਹਕਿਆਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਰੁਮਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਰੁਮਾਲਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਰੁਮਾਲਾ ਅਰਪਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਮਾਇਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤੇ ਰੁਮਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਰੁਮਾਲਾ ਲੈ ਕੇ ਅਰਪਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਾਸ ਨੂੰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਪੰਥ ਦੇ ਬੇਤਾਜ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪੋਤਰਾ ਮਿਲਿਆ ਬਹੁਤ ਸਹਜ ਠਰੰਮੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕੋਈ ਢੰਗ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਰਜ਼ਾਮੰਦ ਕਰੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਸਰ ਰੁਮਾਲੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਕਰਨ! ਓਥੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਰੁਮਾਲਾ ਪਕੜ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਛੁਹਾਣ ਦੀ ਰਸਮੀ ਕਿਰਿਆ ਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰੁਮਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਪੈਸਾ ਲੋੜਵੰਦ ਕੌਮੀ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਖਰਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ! ਕੌਮੀ ਸੱਥਾਂ ਵਿਚ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਬਾਹਰੋਂ ਨਹੀਂ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਰਾਹੀਂ ਕੋਈ ਸਿਧੀ(ਪਰਾਪਤੀ) ਕਿਸੇ ਰਾਹੀਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਿਧੀ ਤਥਾ ਪਰਾਪਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਜ਼ੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਤਵੀਤ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਣੇ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਘੋਲ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਪੀਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਿਧਰੇ ਹੈ।

ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਨ, ਦੁਖਭੰਜਨੀ, ਸੁਖਮਨਾ, ਸੰਕਟ ਮੋਚਨ ਆਦਿ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਗੁਟਕੇ ਵੀ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਵੱਲ ਸੇਧਤ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਜਗਿਆਸੂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵੀਚਾਰਨ ਤੇ ਅਮਲਾਉਣ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਡੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਜੀਊਣਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰੂਪ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪੁਰਖੇ ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਨਿਨ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਰੇ ਹਨ ਉਹ ਅੱਜ ਵਾਲੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਭੇਖ ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਜਾਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਅੱਜ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਗੱਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਤਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਗਦਾਰ /ਗ਼ਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਵੇਖਿਆ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਕੌਣ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪਲਕਾਂ ਵਿਛਾ ਕੇ ਅਦਬੀ ਮਹੌਲ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਗੇ!

ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ

ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਪਰ ਹੈ ਬੱਚੋਂ ਕੋ ਕਟਾਨਾ ਯਹ ਵੁਹੀ ਹੈ

ਦਸੰਬਰ 1704 ਦਾ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹਫ਼ਤਾ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਚੋਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ, ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਤੇ ਕਹਿਰ ਬਣ ਕੇ ਆਇਆ, ਜਦ ਜੁਲਮ ਦੀ ਵੀ ਅੱਤ ਹੋ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਝੂਠੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾ ਕੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਸਮਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਤੇ ਟੰਗ ਕੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਭੁੱਖੇ-ਭਾਣੇ ਸਿੱਖਾਂ, ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪਿੱਛੇ ਜਾਲਮ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਟਿੱਡੀ ਦਲ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ, ਅੱਗੇ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਵੀ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਤੋਂ ਪੋਹ ਦਾ ਸਰਦ ਮਹੀਨਾ ਅਤਿ ਦੀ ਠੰਡੀ ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤੇ ਅੱਗੇ ਸਰਸਾ ਦਾ ਠੰਡਾ ਪਾਣੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘੋੜੇ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਠੇਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਸਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਮੁੜ ਕਦੇ ਮਿਲ ਨਾ ਸਕਿਆ। ਇੱਕ ਕਵੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ:

ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣ ਚੱਲੇ, ਜੋੜੀ ਏਸ ਪਾਸੇ, ਜੋੜੀ ਓਸ ਪਾਸੇ।

ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੋ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕੁੱਲ 40 ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਛੜ ਗਿਆ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਰਵਾਰ ਵਿਛੋੜਾ ਸਾਹਿਬ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਚਲਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੰਘਾ ਨੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀਉ ! ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ? ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੰਜਿਲ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਹੁਣ ਆਪਾ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਵੀ ਨੇ ਬੜਾ ਸੁਹਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਹਮਨੇ ਭੀ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਕਾਮ ਪਰ ਜਲਦ ਤਰ।
ਕਟਵਾਣੇ ਹੋਂਗੇ ਜਹਾਂ ਜਾ ਕਰ, ਤੁਮਕੋ ਆਪਣੇ ਸਰ (ਸਿਰ/ਸੀਸ)।
ਹੋਂਗੇ ਸ਼ਹੀਦ ਲੜ ਕਰ, ਯਹ ਦੋਨੋਂ ਪਿਸ਼ਰ।
ਰਹਿ ਜਾਉਂਗਾ ਇਕੇਲਾ, ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਲੁਟਾ ਕੇ ਘਰ।
ਪਹਿਲੇ ਬਾਪ ਕਟਵਾਇਆ, ਅਬ ਬੇਟੇ ਕਟਵਾਉਂਗਾ,
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾ ਬਾਗ ਹੈ, ਖ਼ੂਨ-ਏ-ਜਿਗਰ ਸੇ ਸਜਾਉਂਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਰਸਾ ਪਰਵਾਰ ਕਰਕੇ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਪੁਜੇ, ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਫਿਰ ਪੁੱਛ ਕੀਤੀ, ਪਾਤਸ਼ਾਹ ! ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ? ਤਾਂ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ,

ਜਿਸ ਖਿੱਤੇ ਮੇਂ ਕਹਿਤੇ ਥੇ ਆਣਾ, ਯਹ ਵੁਹੀ ਹੈ।
ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਸੇ ਲੂਟ ਕਰ ਹੈ ਜਾਣਾ, ਯਹ ਵੁਹੀ ਹੈ।
ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਪਰ ਹੈ, ਬੱਚੋਂ ਕੋ ਕਟਾਨਾ, ਯਹ ਵੁਹੀ ਹੈ।
ਮਾਟੀ ਕਹਿ ਦੇਤੀ ਹੈ ਟਿਕਾਣਾ, ਯਹ ਵੁਹੀ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਚਮਕੌਰ ਵਿਖੇ ਚੌਧਰੀ ਬੁੱਧੀ ਚੰਦ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਨੁਮਾ ਹਵੇਲੀ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਬੇ-ਮਿਸਾਲ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਨੇ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਇਸ ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵੱਲ ਤੱਕ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਜੋ ਪਾਂਧੀ ਨਨਕਾਣਵੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵੀਤਾ 'ਇਹ ਚਮਕੌਰ ਹੈ' ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਬਿਫਰੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਵੱਲ ਤੱਕ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗੋਬਿੰਦ,
ਇਹ ਚਮਕੌਰ ਹੈ ਰਣ ਭਖਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ।
ਆਹੂ ਲਾਹ ਕੇ ਮੁਗਲ ਚੁਗੱਤਿਆਂ ਦੇ,
ਨਾਲ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਮਹਿੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ।
ਰੱਤ ਪੀਣੀਆਂ ਬਿਜਲੀਆਂ ਹੱਥ ਤੋਲੋ,
ਦੱਸ ਲੱਖ ਗੁਲਾਮ ਲਿਤਾੜ ਸੁਟੋ।
ਸਿੰਘੋ ਸੂਰਿਓ ! ਉਠੋ ਤੂਫਾਨ ਬਣਕੇ,
ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜੜੋਂ ਉਖਾੜ ਸੁਟੋ।
ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪੱਤ ਅੱਜ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ,
ਅੰਗ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦਾ ਤੁਸਾਂ ਪਾਲਣਾ ਹੈ।
ਭਾਵੇਂ ਚਾਲੀ ਹੋ, ਐਪਰ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ,
ਤੁਸਾਂ ਤੇ.ਗ ਦਾ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਲਣਾ ਹੈ।
ਅੱਗੋ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਵੀ ਜੁਆਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਉ !
ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਵੱਲ ਤੱਕ ਕੇ ਸਿੰਘ ਗਰਜੇ,
ਅਸੀਂ ਖ਼ਾਲਸੇ ਹਾਂ, ਮਰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।
ਸਵਾ ਲੱਖ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਭਿੜ ਜਾਈਏ,
ਲਾੜੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵਰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।
ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇਰੀ ਆਸੀਸ ਲੈ ਕੇ,
ਅਸੀਂ ਵਾਂਗ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੇ ਡੱਟ ਜਾਂ ਗੇ।
ਅਸਾਂ ਪੰਥ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ,
ਭਾਵੇਂ ਕੱਟ ਦੇ, ਕੱਟ ਦੇ ਕੱਟ ਜਾਂ ਗੇ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੁੰਦੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪੰਘੂੜਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਖਾਲਸਾ ਖੇਡਿਆ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਕੂਲ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਇਹ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ ਮੇਰੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਖਾਲਸਾ ਕਿੰਨੇ ਨੰਬਰ ਲੈ ਕੇ ਪਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਅਨੋਖਾ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖੇ ਭਾਣੇ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਸਿੰਘ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਲਾਓ ਲਸ਼ਕਰ। ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰਾ ਘੱਤਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕੋ ਨਾਅਰਾ ਬੁਲੰਦ ਹੋਇਆ:

ਗਗਨ ਦਮਾਮਾ ਬਾਜਿਓ ਪਰਿਉ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਘਾਉ ॥
ਖੇਤ ਜੋ ਮਾਂਡਿਓ ਸੂਰਮਾ, ਅਬ ਜੂਝਣ ਕੋ ਦਾਓ ॥

ਕਾਰਣ ਕੀ ਸੀ ? ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। 5-5 ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਜੱਥਾ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ, ਭੁੱਖੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਗਲਾਂ ਉੱਪਰ ਝਪਟ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਾ ਜਾਮ ਆਪਣੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟਦੀ ਗਈ। ਕੁੱਝ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਓ, ਆਪ ਜੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚ ਕੇ ਇੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਵੋ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪ ਸੱਭ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚ ਸਕੇ, ਪਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਓ ? ਤੁਸੀਂ ਸੱਭ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸੱਭ ਸਿੰਘ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਏ। ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਪੀਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆ ਕੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੋਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਕਿ ਪਿਤਾ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੋ, ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਦੋ ਹੱਥ ਕਰਨੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ। ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਲਾੜੀ ਮੌਤ ਵਿਆਹੁਣ ਲਈ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵੱਲ ਤੋਰਿਆ। ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇੱਕ ਕਵੀ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਹੈ:

ਲੇਖਕ : ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ

ਨਾਮ ਕਾ ਅਜੀਤ ਹੂੰ, ਜੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਊਂਗਾ,
ਅਗਰ ਜੀਤਾ ਭੀ ਗਿਆ, ਤੋ ਜੀਤਾ ਨਹੀਂ ਆਊਂਗਾ।

ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਉਤਰਦਿਆਂ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੱਲ ਤੇ ਇਵੇਂ ਪਏ ਕੇ ਮੁਗਲ ਅੱਲਾ, ਅੱਲਾ ਪੁਕਾਰ ਉਠੇ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਾਹਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ, ਮੇਰੇ ਚੋਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫਰਜੰਦ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀ ਗਏ। ਜਦ ਇਹ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੱਕੀ ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜੈਕਾਰਾ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਮਿਰਜ਼ਾ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ:

ਸ਼ੁਕਰ ਅਕਾਲ ਕਾ ਕੀਆ ਤਬ ਉਠਾ ਕੇ ਸਰ।
ਔਰ ਅਰਜ਼ ਕੀ, ਕਿ ਬੰਦੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਕਰ ਨਜ਼ਰ।
ਮੁਝ ਪਰ ਸੇ ਆਜ ਤੇਰੀ ਅਮਾਨਤ ਅਦਾ ਹੁਈ।
ਬੇਟੇ ਕੀ ਜਾਂ (ਜਾਨ), ਧਰਮ ਕੀ ਖ਼ਾਤਰ ਫਿਦਾ ਹੁਈ।

ਜਦ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਅੱਖੀ ਡਿੱਠੀ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆ ਕੇ ਪਿਤਾ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਨਿਭਾ ਸਕਾਂ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਤੇਰੀ ਉਮਰ ਅਜੇ ਖੇਡਣ ਮੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਹੈ। ਤੇਰਾ ਜਿਸਮ/ਸਰੀਰ ਅਜੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਫੱਟ ਜ਼ਰਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ,

ਲੜਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ ਮੁਝੇ, ਮਰਨਾ ਤੋ ਆਤਾ ਹੈ
ਖੁਦ ਬੜ੍ਹਾ ਕੇ ਗਲਾ ਤੇਗ ਪੇ, ਧਰਨਾ ਤੋ ਆਤਾ ਹੈ।

ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਥੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਵਿਆਹੁਣ ਲਈ ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਖਤੇ ਜਿਗਰ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨੇ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਤੋਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਜੋ ਬੜਾ ਸੋਹਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਲੈ ਜਾਉ ਸਿਧਾਰੋ ਤੁਮਹੇ ਕਰਤਾਰ ਕਉ ਸੌਂਪਾ।
ਮਰ ਜਾਉ ਯਾ ਮਾਰੋ, ਤੁਮਹੇ ਕਰਤਾਰ ਕਉ ਸੌਂਪਾ।
ਰੱਬ ਕੋ ਨਾ ਬਿਸਾਰੋ ਤੁਮਹੇ ਕਰਤਾਰ ਕਉ ਸੌਂਪਾ।
ਸਿੱਖੀ ਕਉ ਉਭਾਰੋ, ਤੁਮਹੇ ਕਰਤਾਰ ਕਉ ਸੌਂਪਾ।

ਅਤੇ ਤਮੰਨਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ:

ਖਵਾਹਿਸ਼ ਹੈ ਤੁਮਹੇ ਤੇ.ਗ ਚਲਾਤੇ ਹੁਏ ਦੇਖੂੰ ।
ਹਮ ਆਂਖ ਸੇ ਬਰਛੀ ਤੁਮਹੇ ਖਾਤੇ ਹੂਏ ਦੇਖੂੰ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜੜ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਲ ਦਾ ਆਹੂ ਲਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਅੰਤ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਯੋਗੀ ਅੱਲ੍ਹਾ ਯਾਰ ਖਾਂ ਨੇ:

ਲਾਖੋਂ ਕੀ ਜਾਨ ਲੇ ਕੇ, ਦਲੇਰੋਂ ਨੇ ਜਾਨ ਦੀ,
ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ, ਸ਼ੇਰੋਂ ਨੇ ਜਾਨ ਦੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫਰਜੰਦਾਂ ਨੇ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੋਰ ਮਜਬੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਪਰ ਵਜੀਰ ਖਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਛੱਡਣਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਸਾਕਿਆਂ ਨੂੰ 'ਸਾਕਾ ਚਮਕੌਰ' ਅਤੇ 'ਸਾਕਾ ਸਰਹੰਦ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਉਸ ਕਹਿਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਧੰਨ ਸੀ ਜੇਰਾ ਮੇਰੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦਾ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਬੜਾ ਸੁਹਣਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਕਵੀ,

ਦੋਂਹ ਨੇ ਧਰਤੀ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਰੰਗ ਦਿੱਤੀ,
ਦੋ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਧਰਤੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਗਏ ਨੇ।
ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਯੋਗੀ ਅੱਲਾ ਯਾਰ ਖਾਂ ਨੇ
ਬੱਸ ਏਕ ਹੀ ਤੀਰਥ ਹੈ ਹਿੰਦ ਮੇਂ ਯਾਤਰਾ ਕੇ ਲੀਏ।
ਕਟਵਾਏ ਬਾਪ ਨੇ ਬੇਟੇ ਜਹਾਂ ਖ਼ੁਦਾ ਕੇ ਲੀਏ।

ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰਮਤਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਗੜ੍ਹੀ ਖਾਲੀ ਕਰ ਜਾਣ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰ ਕੇ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਨਾਲ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਲਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਅੱਜ ਅਫਸੋਸ ਅਤਿ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਗੁਰਮਤਿ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਬੇਦਾਵਾ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਾ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਉ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹਫਤੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਜਮੀਰਾਂ ਅਤੇ ਅਣਖ ਨੂੰ ਜਗਾਈਏ ਕਿਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਾ ਲੰਘ ਜਾਵੇ:

ਜਾਗੇ ਅਣਖ਼ ਚਮਕੌਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ,
ਸੁੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਅਜੀਤ ਜੁਝਾਰ ਤੇਰਾ।
ਢੱਠੇ ਹੋਏ ਸੱਭ ਦਿਲ ਖਲੋ ਜਾਂਦੇ,
ਚਿਣਿਆ ਕੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਪਰਵਾਰ ਤੇਰਾ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਕ ਦਰਦੀ ਦਿਲ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਸਤਰਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਕਲਮ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹਾਂ:

ਮੈਂ ਡੁਬਦੇ ਵੇਖਦਾਂ ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਚੰਨ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ।
ਇੱਥੇ ਔਕੜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ, ਆਨੰਦ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ।
ਜਿੱਥੇ ਫਲਸਫੇ ਤੇਰੇ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਪਾਇਆ ਏ,
ਕਿਤੇ ਚਮਕੌਰ ਵੇਖਦਾਂ ਤੇ ਕਿਤੇ ਸਰਹੰਦ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ, ਇਕ ਖਾਸ ਮੁਕਾਮ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਬਾਣੀ ਰਾਹੀ ਸਿਰਫ ਉਪਦੇਸ ਹੀ ਨਹੀ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਤੇ ਖ਼ੁਦ ਅਮਲ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਬਕ ਦ੍ਰਿੜ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆਂ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਕਿ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ, ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਘਲੂਘਾਰੇ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਜ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਤਾਈਂ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸੇ ਲੜੀ ਦੇ ਅਣਮੋਲ ਹੀਰੇ, ਨਿੱਕੀਆਂ ਉਮਰਾਂ 'ਚ ਵੱਡੇ ਸਾਕੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਕੋਟ-ਕੋਟ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਥੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਉਮਰਾਂ 'ਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਡੇ ਸਾਕਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਸਥਾਨ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਸੇ ਰੂਪ 'ਚ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਦੇ ਪਰ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੇ ਥੱਲੇ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ 'ਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਮਈ ਜੀਵਨ 'ਚ ਇਕ ਸਮਾ ਅਜੇਹਾ ਵੀ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਕਿਲਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿਵਾਏ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਕਿਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ 6 ਪੋਹ ਸੰਮਤ 1761 ਬਿਕ੍ਰਮੀ (5 ਦਸੰਬਰ 1704 ਈ: ਜੂਲੀਅਨ) ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਿਲਾ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵੈਰੀ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਖਾਧੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਾ ਕੇ, ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਅਰੰਭ ਦਿੱਤਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ, ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਏ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਨੇ ਚਮਕੌਰ ਦੇ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੋਰਚੇ ਸੰਭਾਲ ਲਏ। ਮੁਗਲਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਫੌਜ ਨਾਲ ਗੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਦੋ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਤੇ 40 ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਟਾਕਰਾ ਕੀਤਾ। ਪੰਜ-ਪੰਜ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਵੈਰੀ ਦੇ ਸੱਥਰ ਵਿਛਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਵੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਲੈ ਕੇ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਜਾ ਗੱਜਿਆ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਆਹੂ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦੇ-ਵੱਧਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਏ। ਇਹ ਯੁੱਧ 8 ਪੋਹ ਸੰਮਤ 1761 ਬਿਕ੍ਰਮੀ (7 ਦਸੰਬਰ 1704 ਈ: ਜੂਲੀਅਨ) ਦਿਨ

ਲੇਖਕ : ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ

ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਤੇ ਪਏ ਵਿਛੋੜੇ ਕਾਰਨ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ, ਗੰਗੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਘਰ, ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖੇੜੀ ਪੁਜ ਗਏ ਸਨ। ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੰਗੂ ਨੇ ਲਾਲਚ ਵੱਸ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਥਾਣੇ ਜਾ ਖ਼ਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਨੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਮਾਸੂਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਚਹਿਰੀ 'ਚ 11 ਅਤੇ 12 ਪੋਹ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਉਪ੍ਰੰਤ ਕਾਜ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਫ਼ਤਵੇ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਰ 'ਚ ਚਿਣ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਕਾ 13 ਪੋਹ ਸੰਮਤ 1761 ਬਿਕ੍ਰਮੀ (12 ਦਸੰਬਰ 1704 ਈ: ਜੂਲੀਅਨ) ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ।

ਭਾਵੇ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦ ਹਨ ਪਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮੱਤ ਭੇਦ ਨਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਇਹ ਦਿਹਾੜੇ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀ ਗਈ 1992 ਈ: ਦੀ ਜੰਤਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਦਿਹਾੜੇ 8 ਪੋਹ ਅਤੇ 13 ਪੋਹ ਦੇ ਹੀ ਦਰਜ ਹਨ। ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ ਹੀ ਭਾਵ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 8, ਪੋਹ ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ 21 ਦਸੰਬਰ (ਸੀ: ਈ:) ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 13 ਪੋਹ ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ 26 ਦਸੰਬਰ (ਸੀ: ਈ:) ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2003 ਈ: ਤੋਂ 2009 ਈ: ਤਾਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸਮੇਤ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਦਿਹਾੜੇ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦੇ, 2010 ਈ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ; ਜੋ ਕਿ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਪਰ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖੀਆਂ ਵੱਲੋਂ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚਲਣਾ ਤਾ ਇਕ ਪਾਸੇ, ਚੰਦ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਉਕਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ, 8 ਪੋਹ ਅਤੇ 13 ਪੋਹ ਨਾਲ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਛੇੜ ਛਾੜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ 'ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ' ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਧੁਮੱਕੜਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ 'ਚ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਦਿਹਾੜੇ, ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ 8 ਪੋਹ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ 13 ਪੋਹ, ਹਰ ਸਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਾਡੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀ ਰਹੀ ? ਕੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਅਜੇਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਜੇ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਦਿਹਾੜੇ ਅਸਲ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ ਭਾਵ 8 ਪੋਹ ਅਤੇ 13 ਪੋਹ ਨੂੰ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ? ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਜਾਗੋ ! ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਬੀਤੇ ਬਾਰੇ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਯਤਨ ਕਰਾਂਗੇ ? ਆਓ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਅਰੰਭੀਏ।

ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ

ਪੋਹ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ। ਪੋਹ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਵਿੱਛੜ ਗਿਆ। ਸਿੱਖ ਵਿੱਛੜ ਗਏ। ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਸਰਹੰਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸ ਲੱਖ ਫੌਜ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਤੇ ਤੀਹ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਿੰਘਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਨ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਗੜ੍ਹੀ ਛੱਡਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆਂ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਗੜ੍ਹੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਈ ਵਿਦਵਾਨ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਤੇ ਕਈ ਵਿਦਵਾਨ ਪਿੰਡ ਖੇੜੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਸੰਨ 1667 ਦਾ ਲਿੱਖਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਚਧਤਿਆ। ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਕਈ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਪੰਡਤਾਣੀ ਨੂੰ ਛਡਾਉਣ ਵੀ ਗਏ ਸਨ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਮੁਹਰਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਇਤਬਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਤਵਾਰੀਖ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਲਿੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੱਠ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ (ਜੋ ਐਨ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਸਮ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਸੀ) ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬੈਠਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਪੁਸ਼ਾਕਾ ਜਿਗ੍ਹਾ ਸਮੇਤ ਪਹਿਨਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਅਰਦਾਸਾ ਸੋਧ ਕੇ ਏਹ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਠ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ, ਖਾਲਸਾ ਗੁਰੂ ਭਾਈ ਸਿੱਖੋ ! ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੈਂ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦਿੱਤੀ, ਮੈਨੂੰ ਪੰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਮਝੋ, ਪੰਜਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਹੈ। ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ।

ਪੰਚ ਪਰਵਾਨ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨ ॥
ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹ ਮਾਨ ॥

ਪੰਜਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਵੱਧ ਭਾਵੇਂ ਹੋਣ। ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਪੀਰਾਂ ਦੇ ਪੀਰ ਗੁਰੂਆਂ ਸਿਰ ਗੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਏਸੇ ਲਈ ਅਸਾਂ ਪੰਜਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅਭੇਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਕੇ ਸ਼ੁੱਧ ਮਨ ਨਾਲ ਅਰਦਾਸਾ ਸੋਧ ਕੇ ਜੇਹਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਣਗੇ, ਉਹੋ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਨੁੱਖ , ਤੀਰ (ਜੋ ਕਈ ਸੌ ਸੀ) ਸੌਂਪ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀ ਏਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਇਹ ਤੀਰ ਚੁਫੇਰੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਹ ਤੀਰ ਛੱਡਦੇ ਰਹਿਣਾ।

ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਦੇਵਾ ਸਿੰਘ ਚਾਰੋਂ ਬੁਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਬੰਦੂਕਾਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਭਾਈ ਕਾਠਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਗਾਰਾ ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੁੱਝ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਚੀ ਉਚੀ ਕਿਹਾ: 'ਪੀਰੇ ਹਿੰਦ ਮੇ ਰਵਦ' ਹਿੰਦ ਦਾ ਪੀਰ, ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਜੇ। 9 ਪੋਹ ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਵੈਰੀ ਦਲ ਨੇ ਗੜ੍ਹੀ ਉਤੇ ਮਾਰੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਸਿੰਘ ਵੈਰੀਆਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਅੰਦਰੋਂ ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਨਗਾਰੇ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਆਉਣੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਮੁਗਲ ਸੈਨਾ ਅੰਦਰ ਵੜ ਗਈ ਤੇ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੇਖ ਗੁਰੂ ਸਮਝ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖਵਾਜਾ ਮਰਦੂਦ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਹੰਦ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਣਕਾਰ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਾਉ, ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਹੀ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਇੱਕਠੇ ਕਰਕੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਵਾਈ ਤੇ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਚ ਕੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਬਚਨਾਂ ਤੇ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਏ। ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਏ। ਆਉ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਮਨਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ।

–ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਬਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਣ

ਫਰਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਇਕਲੌਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਂਦੀਆਂ ਬੁੱਢੀਆਂ ਅੱਖਾਂ

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਅਣਪਛਾਤੇ ਕਹਿ ਕੇ ਫਰਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਭੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ (1) ਮਾਤਾ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ (2) ਮਾਤਾ ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ (3) ਮਾਤਾ ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ (4) ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ (5) ਮਾਤਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਸਖੀਰਾ (6) ਮਾਤਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਸ਼ਹੂਰਾ। ਤਸਵੀਰਾਂ : ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖੀ ਹਕਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਦੇ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਦਰਦਨਾਕ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੰਗਾਲੀਏ ਤਾਂ ਹਰ ਰੂਹ ਹੱਥ ਲਾਇਆਂ ਕਰਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਾਹਮਣੇ ਤਸਦੀਕ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਦੱਬ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਿਥੇ ਹਾਕਮ ਕੁੰਭਕਰਨ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਓਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਪੁਲਿਸ ਹੀ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਜ਼ਖੀਰਾ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਘਰੋਂ ਚੁੱਕੇ ਇਕਲੌਤੇ ਪੁੱਤ ਵੀ ਅਣਪਛਾਤੇ ਕਹਿ ਕੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਏ ਤੇ ਸਸਕਾਰ ਲਈ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅੱਜ ਗੱਲ ਤੁਰੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਢੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛਲਕਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਵਿਲਕਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਲੱਗੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਅੰਬਰੀਂ ਜਾ ਵੱਸੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਾਂ ਕੋਲ ਜਲਦ ਅਪੜਣਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਉਹ ਨਾ ਉਮੀਦ ਹਨੋਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਫੀਤੀਆਂ ਲਾਕੇ ਮੋਇਆਂ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਕੋਈ ਕੀ ਵਿਗਾੜ ਲਊ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਨੇੜੇ ਸੁਰਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਪੁੱਤ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਮਾਤਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਨੀ ਵਾਰੇ ਵਿਧਵਾ ਤੇ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਸੁੱਖੇ ਨੂੰ ਬੜੀਆਂ ਤੰਗੀਆਂ 'ਚ ਪਾਲਿਆ ਪੁੱਤ ਗੱਭਰੂ ਹੋਇਆ, ਉਸਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਡਰ ਤਾਂ ਆਉਂਦਾ ਪਰ ਉਸਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ 'ਚ ਖੀਵੀ ਉਹ ਸੁੱਖਾਂ ਮੰਗਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਪੁੱਤ ਵਿਆਇਆ, ਪੋਤਰੇ ਜੰਮੇ ਪਰ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਡੈਣ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, 1992 'ਚ ਇਕ ਦਿਨ 25 ਸਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਰਹਾਲੀ ਥਾਣੇ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਬੰਬੀ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਲਾਉਂਦੇ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਉਨੇਂ ਭੱਜ ਦੌੜ ਕੀਤੀ ਪਰ ਅਸਫਲ, ਚਾਰ ਪੰਜ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਸਰਹਾਲੀ ਥਾਣੇ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਤਰਸ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਫਰਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਣਾਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਣਾਂ ਤਾਂ ਦੂਰ ਸਸਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹਉਕਾ ਭਰਦਿਆਂ ਉਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਸੁਖੇ ਦੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪੋਤਰੇ ਤੇ ਉਹ ਸੁਖਦੇਵ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਹਾਰੇ ਰਹਿ ਗਏ ਜ਼ੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸ਼ਰੀਕਾਂ ਨਾਲ ਝਗੜੇ ਕਾਰਨ ਤਰੀਕਾਂ 'ਚ ਉਲਝੀ ਮਾਤਾ ਸਤਬੀਰ ਕੌਰ ਸ਼ਹੀਦ ਖਾੜਕੂ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਕਾਸ਼ਤੀਵਾਲ ਦੀ ਸਿੰਘਣੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਟਰੱਸਟ 'ਚ ਪੋਤਰਿਆਂ ਸਮੇਤ ਦਿਨ ਕਟੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪੋਤਰੇ ਰਾਜ਼ੀ ਰਹਿਣ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਹੁਣ ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚਣ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਮਿਲੂ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡ ਕਸੇਲ ਦੀ ਮਾਤਾ ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੁੱਤਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਣਵਿਆਹੇ ਹੀ ਮਾਰ ਮੁਕਾਏ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾਈ ਉਹ ਜਲਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣਾਂ ਲੋਚਦੀ ਹੈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਮਲਾਲ ਘੱਟ ਹੈ ਪਰ ਛੋਟੇ ਹਰਜੀਤ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੁੱਖ ਉਸ 'ਤੇ ਮਣਾਂ ਮੂੰਹੀਂ ਭਾਰ ਪਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ ਉਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਸਬੀਰ ਖਾੜਕੂਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਕੇ ਘਰੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਕਰੀਬ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ 1991 ਦੇ ਅੱਧ 'ਚ ਝਬਾਲ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਬਘਿਆੜੀ ਵਿਖੇ ਉਹ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਘਰੇ ਜਵਾਨ ਧੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਡਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਊ ਪੁੱਤ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਜਸਬੀਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸਬਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਬੇਲਗਾਮ ਅੱਥਰੂਆਂ ਨੂੰ ਪੂੰਝਦਿਆਂ ਮਾਤਾ ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ ਬੋਲੀ ਕਿ ਕਰੀਬ ਵਰ੍ਹੇ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਸਬੀਰ ਦੇ ਵਰ੍ਹੀਣੇਂ ਦਾ ਪਾਠ ਘਰ ਰਖਵਾਇਆ ਤਾਂ ਵਿਚਲੇ ਦਿਨ ਝਬਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮੁਖੀ (ਨਾਂਅ ਵੀ ਦੱਸਿਆ) ਆਣ ਧਮਕਿਆ, ਜਿਸਨੇ ਉਸਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਰਗੇ ਬੇਕਸੂਰ ਪੁੱਤ ਹਰਜੀਤ ਨੂੰ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਧੂੰਹਦਿਆਂ ਗੱਡੀ 'ਚ ਸੁਟ ਲਿਆ ਤੇ ਲੈ ਗਏ ਹਰਜੀਤ 'ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਮੰਨਣ ਵਿਖੇ ਫਰਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਮਾਰਕੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਸਿਖਰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੋਣੀ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਝਬਾਲ ਜਾਕੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਕੇ ਹਰਜੀਤ ਦੀ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ਣ ਲਈ ਲੇਲੜੀਆਂ ਲੈਣ ਲੱਗੀਆਂ ਮਾਂ ਨੇ ਪੁੱਤ ਦੀ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨੌਕਰਾਣੀ ਤੱਕ ਬਣਕੇ ਰਹਿਣਾ ਮੰਨ ਲਿਆ ਪਰ ਹੰਕਾਰੀ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੋਂ ਚਪੇੜਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਇਥੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਹਰਜੀਤ ਦਾ ਪਰਨਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰੱਬ ਤਰਸੀ 'ਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਜਵਾਨ ਧੀ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਪੱਥਰ ਹੋਈ ਉਹ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਈ ਝਬਾਲ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਠੱਠਾ 'ਚ ਆਪਣੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਜਿੱਡੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਬੈਠੀ 90 ਸਾਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਦੁੱਖਾਂ ਭਰੀ ਬਾਤ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਖੰਨਾ ਵਿਖੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਣ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੰਜ ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚੋਂ ਸੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੰਗ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਕੇ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਕੋਲ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੇ ਵੀ ਪੁੱਤ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹਾਮੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵੀਜ਼ਾ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਗਿਆ ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਹੋਣੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਉਸਨੂੰ ਭਾਲ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਬੇਖਬਰ 1992 'ਚ ਇਕ ਦਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਪਣੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕੰਮ ਗਿਆ 'ਤੇ ਠੰਡੀ ਖੂਹੀ ਲਾਗੋਂ ਖੰਨਾ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਤਾ ਹੱਥ ਪੈਂਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੋਂ ਇਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਹਰਦੇਵ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਖੰਨਾ ਵਿਖੇ ਖਾੜਕੂ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਨਾਗੋਕੇ ਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਅਣਪਛਾਤਾ ਕਹਿਕੇ ਫਰਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਖੰਨਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 'ਅਣਪਛਾਤੇ' ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਦਿਖਾਏ, ਜੋ ਹਰਦੇਵ ਦੇ ਸਨ ਪਰ ਘੜੀ, ਜੁੱਤੀ ਅਤੇ ਬਟੂਆ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਛੋਟੀ ਸੋਚ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ ਪਰ ਇਸਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਂ ਤੇ ਹਰਦੇਵ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰਮ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਪਾਈ ਰੱਖਿਆ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪਿੰਕੀ ਕੈਟ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖੁਲਾਸਿਆਂ 'ਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੀ ਲੱਗੀ ਸੁਰਖੀ ਤੋਂ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਖੇਮਕਰਨ ਨੇੜੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡ ਆਸਲ ਉਤਾੜ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਉਹ ਨਾਂਅ ਲੈਕੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿਦੀਪੁਰ ਦਾ ਫਲਾਣਾਂ ਥਾਣੇਦਾਰ 1992 ਦੇ ਇਕ ਦਿਨ ਉਸਦੀ ਬਹਿਕ 'ਤੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਛਿਹਰੇ 'ਚ ਧੜੋਂ ਨੰਗੇ ਉਸਦੇ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁੱਕਕੇ ਲੈ ਗਿਆ । ਉਹ ਪੰਚਾਇਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੂਲੋਂ ਬੇਕਸੂਰ ਜੈਮਲ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਨੇੜਲੇ ਥਾਣੇ, ਚਾਕੀ- ਵਲਟੋਹੇ, ਖੇਮਕਰਨ ਤਰਲੇ ਮਿਨਤਾਂ ਕਰਨ ਪੁੱਜੀ ਪਰ ਕੁਝ ਪਿੜ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਸ਼ਾਲ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨਾਲ ਛਿਜ ਚੁੱਕੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੂੰਝਦਿਆਂ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਬੋਲੀ, 'ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੇ ਫਤਿਹਾਬਾਦ-ਭਿੰਡੀਆਂ ਸੂਏ 'ਤੇ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਜੈਮਲ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ' ਕਰੀਬ ਇਕ ਮਿੰਟ ਦੇ ਸੰਨਾਟੇ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹੇ ਮੁੜ ਸਿਸਕੀ ਲਈ, 'ਹੱਡ ਰਗੜਕੇ ਪਾਲੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਵੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ' ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਦੀਆਂ ਮਾਸੂਮ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਟਰੱਸਟ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਨਿਆਂ ਮਿਲਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪਿੰਡ ਸਖੀਰਾ ਤੋਂ ਮਾਤਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਪੀੜ ਵੀ ਚੀਸਾਂ ਭਰੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਲੁਕਦਿਆਂ ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋਇਆ 18 ਸਾਲ ਦਾ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਗੱਗੋਬੂਹੇ ਨੇੜੇ ਫਰਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਅਜੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬੰਬੀ 'ਤੇ ਝੋਨੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਉਸਨੂੰ ਖਾੜਕੂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਘਰੇ ਨਾ ਮੁੜਣ 'ਤੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਲੱਗੇ ਮੇਲੇ 'ਚੋਂ ਸਾਥੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭੋਲੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਰਾਹੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੋ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇੜੇ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਉਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਵਾਕੇ ਛੁਡਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਦਾ ਨਿੱਕੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ 'ਚ ਰੁੱਝ ਗਏ, ਇਕ ਪੋਤਰਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੰਘਿਆ ਤਾਂ ਝਬਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮੁਖੀ (ਜਿਸਦਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਨਾਂਅ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ) ਉਸਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਗਏ ਨੂੰ ਚੁੱਕਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਗੱਗੋਬੂਹੇ ਨੇੜੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਣਾਕੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਪੁੱਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲੈਣ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪੁੱਤ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਗਮ 'ਚ ਬਿਮਾਰ ਹੋਈ ਮਾਤਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਵੇਚਕੇ ਖਰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੋਤਰੇ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸਾਲਾਂ 'ਤੋਂ ਟਰੱਸਟ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਪੋਤਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਹਿਕੇ ਬਲਾਉਂਦੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਗਿਲਾ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਭਾਣਾ ਵਾਪਰਿਆ ਸ਼ਹੂਰਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਗਾਇਕ ਪੁੱਤ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਮਾਖੋਂ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੇ ਮੇਜਰ ਨੂੰ ਮੇਲਿਆਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ਾਕ ਸੀ, ਜੋ ਜਾਨ ਲੇਵਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖਾੜਕੂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵੇਖਕੇ ਉਸਨੇ ਵੀ ਜਥਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਮਾਤਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਬਣਾਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤਿੱਖੀ ਵਾਰ 'ਭੁੱਲਗੀ ਮੈਂ ਜੈਕਟ ਪਾਉਣੀ' ਉਸੇ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਚਨਾ ਇਕ ਮੇਲੇ 'ਚ ਸੁਣਾਈ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੇਖਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤ ਨੇ ਨਿਗਾਹ ਧਰ ਲਈ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਅਕਤੂਬਰ 1987 ਨੂੰ ਅਣਪਛਾਤਾ ਦੱਸਕੇ ਫਰਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਾਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੋਏ ਪੁਲਸੀਆ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਦੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ, ਪਰ ਪਿੰਕੀ ਕੈਟ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾਕੇ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰ ਆਰੰਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਹ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਖੁਲਾਸੇ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕੌੜੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਹਕੂਮਤੀ ਜੰਗ

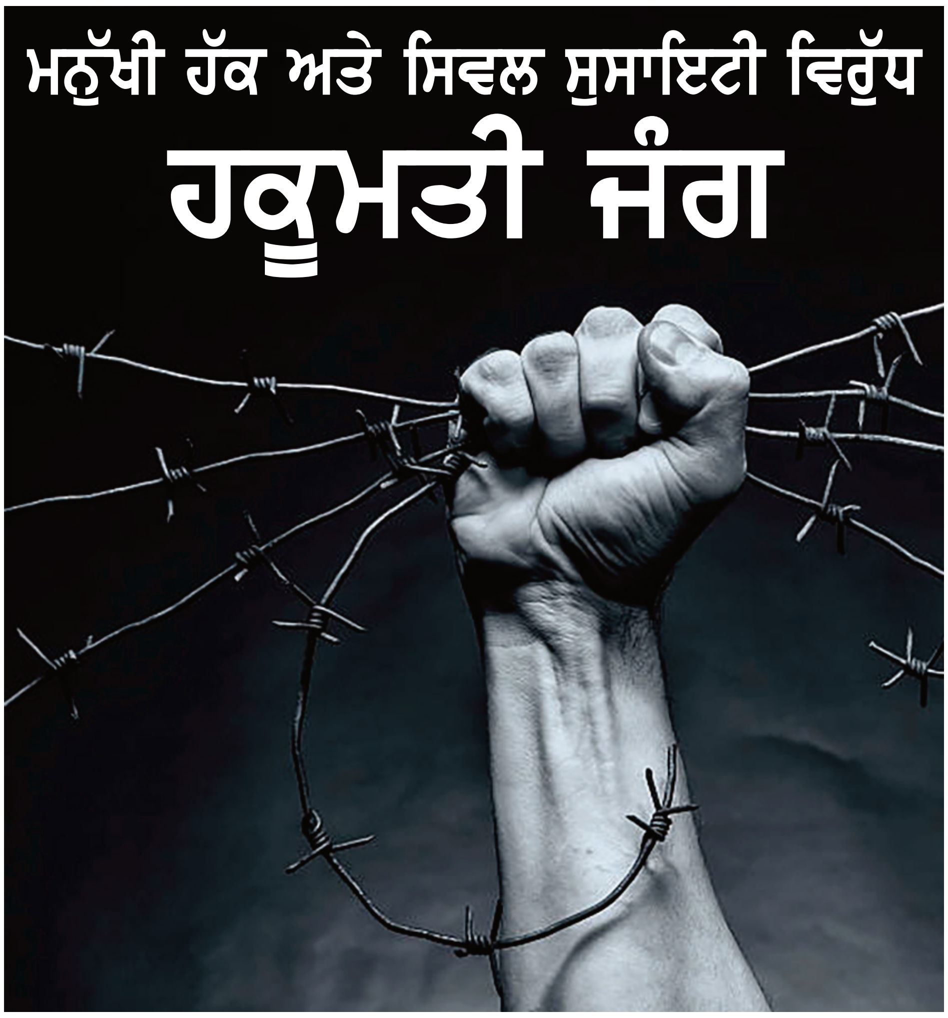

ਬੀਤੇ ਸਾਲ 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਵਿਚ 13 ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਕੋਲਾ ਖਾਣ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਨ ਅਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ 7 ਹੋਰ ਜਣੇ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਸਨ ਜੋ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾਉਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਜਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਕਾਂਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਇਕ ਨਾਮ ਹੋਰ ਜੁੜ ਗਿਆ। ਅਜੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਿਣਾਉਣੇ ਕਤਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖ਼ੀਆਂ ਬਣੇ ਸਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਲਕ ਦਾ ਅਕਸ ਵਿਗੜਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਇਕੱਲੇ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੇਵਕ' ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰਾਜ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਰਜੇ ਇਹੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਪੂਰਾ ਤਾਣ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸਾਲਾਨਾ ਬਹਿਸ ਲਈ ਕੌਮੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ : "ਕੀ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਅਤੇ ਨਕਸਲਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ 'ਚ ਅੜਿੱਕਾ ਬਣਦੇ ਹਨ?" ਇਹ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ.-ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਜੰਗ ਦੀ ਕੜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਜਨਤਕ ਖ਼ੌਫ ਅਤੇ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੀ ਕੜੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਜੀਤ ਡੋਵਾਲ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ 'ਲੜਾਈ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮੋਰਚਾ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਿਸਟਰ ਡੋਵਾਲ ਸਰਦਾਰ ਵਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਕਾਦਮੀ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 132 ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਾਸਿੰਗ ਆਊਟ ਪਰੇਡ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 73ਵੇਂ ਬੈਚ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸਿਖਲਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਨਾਲ ਡੰਗਣ ਦਾ ਯਤਨ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਡੋਵਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਖੇਡ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਿਸਟਰ ਡੋਵਾਲ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਤੋਂ 10 ਦਿਨ ਬਾਦ ਕੌਮੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੁਰਮ ਪਰਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਹੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਵਿੱਢਣ ਵਾਲੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਖ਼ੁਰਮ ਉੱਪਰ 'ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਛੇੜਨ' ਸਮੇਤ ਅੱਠ ਸੰਗੀਨ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਉੱਘਾ ਕਾਰਕੁਨ ਖ਼ੁਰਮ ਪਰਵੇਜ਼ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਘੁਲਾਟੀਆ ਹੈ। 2004 'ਚ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਟੀਮ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਸੰਸਦ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇਕ ਕਾਰ ਵਿਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਲੱਤ ਕੱਟਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀ ਵਿਸਫੋਟ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜੇ.ਕੇ.ਸੀ.ਸੀ.ਐਸ. (ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ) ਵੱਲੋਂ ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰਸਰਕਾਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੇਕਸੂਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਖੌਅ ਇਸ ਜੰਗੀ ਹਥਿਆਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕ ਰਾਇ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ। ਮੁਹਿੰਮ ਐਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੀ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣੇ ਪਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਗੱਠਜੋੜ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਜਹਾਦ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਔਟਵਾ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਲਾਨਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ। ਖ਼ੁਰਮ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਅਣਥੱਕ ਕਾਰਕੁਨ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਲਾਪਤਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ। ਏਸ਼ੀਅਨ ਫੈੱਡਰੇਸ਼ਨ ਅਗੇਂਸਟ ਇਨਵੌਲੰਟਰੀ ਡਿਸਅਪੀਰੇਂਸਿਜ਼ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਲਾਪਤਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ। ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਿਆਂ 2006 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਰੇਬੌਕ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2016 'ਚ ਇਕ ਹੋਰ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਰਫ ਰਾਜਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਬਾਰੇ ਹੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨਹੀਂ ਛਾਪੀਆਂ, ਇਹ ਕਥਿਤ ਖਾੜਕੂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਤਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਜਾਂਚ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। 2011 ਅਤੇ 2015 ਦਰਮਿਆਨ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਤਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਘੱਟੋਘੱਟ ਛੇ ਸੰਵਾਦ ਵੀ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤੇ। ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪੱਖੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਲਈ ਇਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ। ਖ਼ੁਰਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਖੋਜ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। 2007 'ਚ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਬਾਰਾਮੂਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ 1989 ਅਤੇ 2006 ਦਰਮਿਆਨ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਛਾਪੀ ਗਈ। ਲਾਪਤਾ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਕੇ (ਏ.ਪੀ.ਡੀ.ਪੀ.) ਬਣਾਈ ਗਈ, ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ 'ਚ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਸੀ। ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਲਾਪਤਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉਠਾ ਕੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਰਗਰਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। 1990ਵਿਆਂ 'ਚ ਜਦੋਂ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਲੜਾਈ ਸਿਖ਼ਰਾਂ 'ਤੇ ਸੀ, ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 8000 ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ ਜੋ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਗਏ ਮੁੜ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪਰਤੇ। ਫ਼ੌਜ ਅਤੇ ਨੀਮਫ਼ੌਜੀ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਰ ਕੇ ਖ਼ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਐਨ ਉਵੇਂ, ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖ਼ਾਲਸਤਾਨੀ ਲਹਿਰ ਸਮੇਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦਾ ਘੜਿਆ-ਘੜਾਇਆ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਰਹੀ ਕਿ ਉਹ ਖਾੜਕੂਆਂ 'ਚ ਰਲ ਗਏ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇਨਾਮ ਕਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਸੀ। ਜੇ.ਕੇ.ਸੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਨੇ 2008 ਅਤੇ 2009 'ਚ ਉੱਤਰੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਸੈਂਕੜੇ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਛਾਪੀਆਂ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਬਰਾਂ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ 'ਚ ਗ਼ੈਰ ਅਦਾਲਤੀ ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਕੇ ਸਰਸਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਰਜਨਾਂ ਬੇਨਾਮ ਅਤੇ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਸੁੰਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚਣ 'ਤੇ ਰਾਜ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਟੀਮ ਬਣਾ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸੀ। 11 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 2011 'ਚ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ 38 ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਕਬਰਾਂ 'ਚ ਮਿਲੀਆਂ ਘੱਟੋਘੱਟ 2156 ਲਾਸ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ "ਲਾਪਤਾ" ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਇਕਬਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਈ। ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਬਰਾਂ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਜਾਂ ਫ਼ੌਜ/ ਨੀਮ ਫ਼ੌਜੀ ਦਸਤਿਆਂ ਦੇ ਕੈਂਪਾਂ ਨੇੜਲੇ ਪਾਰਕਾਂ 'ਚ ਮਿਲਦੀਆਂ। ਫ਼ੌਜ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਕਾਨੂੰਨੀਆਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੁੱਟੀ ਹੈ। ਉਹ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਸਮੇਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਖਿੱਚ ਕੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਸਗੋਂ ਚੁੱਪਚੁਪੀਤੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਕੇ ਸਬੂਤ ਮਿਟਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਲਾਸ਼ਾਂ ਤਸੀਹਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਢੀਆਂ-ਟੁੱਕੀਆਂ ਜਾਂ ਕਰੰਟ ਨਾਲ ਲੂਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥ ਖੋਜ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕਬਰਾਂ ਰਾਤੋਰਾਤ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਇੰਞ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਫ਼ੌਜ/ਨੀਮ-ਫ਼ੌਜੀ ਦਸਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ 'ਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਜਦੋਂ ਘੇਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤਾਜ਼ਾ ਬਣਾਈਆਂ ਕਬਰਾਂ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਇੰਞ ਕਬਰਾਂ 'ਚ ਦਫਨਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ 'ਚ ਨਾ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕਬਰਾਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਜਿਊਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਇਸ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੋਰ ਸੰਤਾਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਦੀਸ਼ੁਦਾ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਾਵੰਦ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਨਾ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸੁਹਾਗਣਾਂ ਮੰਨ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਵਿਧਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਅਰਧ-ਵਿਧਵਾਵਾਂ' ਲਈ ਖ਼ੁਰਮ ਪਰਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨੇ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਕੂਮਤ ਤੋਂ ਰਾਜਸੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਆਰਥਕ-ਸਮਾਜੀ ਮਸਲੇ ਵੀ ਹੱਥ ਲਏ। ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਨੇ ਅਦਾਲਤੀ ਮਿਸਲਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ 'ਚ ਛਾਣਬੀਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜਕੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਇਸ ਛਾਣਬੀਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਲਸ਼ਕਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ 1994 ਦੇ ਕੁਨਨ-ਪੋਸ਼ਪੋਰਾ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਕਾਂਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਛਾਪੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾ ਕੇ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਸਾਲ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਿਪੋਰਟ ਛਾਪ ਕੇ ਫ਼ੌਜ ਅਤੇ ਨੀਮ-ਫ਼ੌਜੀ ਦਸਤਿਆਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 500 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। 2016 'ਚ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਨੇ ਵੱਡ-ਅਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ "ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ" ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਸਹਿਤ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਸਾਢੇ ਛੇ ਲੱਖ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਲੱਖ ਤੱਕ ਫ਼ੌਜ ਜਾਂ ਨੀਮ-ਫ਼ੌਜ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਅਵਾਮ ਉੱਪਰ ਫ਼ੌਜੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰੋਜ਼ਮੱਰਾ ਜਬਰ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ 972 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਘਾਣ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ। ਫ਼ੌਜ/ਸੁਰੱਖਿਆ ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਫਸਪਾ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਲਸ਼ਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਛੋਟ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਕਾਨੂੰਨੀ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਕੂਮਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕਿਉਂ ਦੇਵੇਗੀ? ਪਰ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਅਜਾਈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਖ਼ੂਨੀ ਹਕੀਕਤ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਦਬਾਓ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੂਨ 2018 'ਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਬਾਰੇ ਜੋ ਪਲੇਠੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਤੇਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਬਾਦ ਜੋ ਦੂਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਵੀ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀਕਰਨ ਹੀ ਸੀ। ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰੌਂਗਟੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਇਸ ਸਰਜ਼ਮੀਨ ਉੱਪਰ ਕੰਟਰੋਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਤੋੜਨ ਲਈ 1990 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਤਸੀਹਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਸਾਫ ਮੁੱਕਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਦਤ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ "ਝੂਠੀਆਂ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ" ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਨਾਕਾਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਇੰਟਰਨੈਟ ਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ 5 ਅਗਸਤ 2019 ਤੋਂ ਬਾਦ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਚਾਰ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ, ਉਸ ਦਾ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜੋ ਮੁੱਲ ਚੁਕਾਉਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਸੀ।

ਸਿਹਤ ਸੰਸਾਰ

ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਸੰਭਵ ਹੈ

ਲੇਖਕ : ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ

ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਉਤਾਰ ਚੜ੍ਹਾਅ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਣਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਉਦਾਸੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਚੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਤੇ ਉਦਾਸੀ ਵਿਚ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਸਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਖ਼ੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਸਨ।

ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰੀਬੀ ਦੀ ਮੌਤ, ਹਾਰਮੋਨਜ਼ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਗੰਭੀਰ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣਾ, ਨਤੀਜਾ ਖ਼ਰਾਬ ਆਉਣਾ, ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਮੀਦ ਅਨੁਸਾਰ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਕੰਮ ਵਿਗੜ ਜਾਵੇ, ਨੌਕਰੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇ, ਕਰਜ਼ ਵਿਚ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੋ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਬਣਦੀ ਮਦਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ। ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਨਾ ਲੈਣਾ, ਨੀਰਸਤਾ ਭਰ ਜਾਣਾ, ਦੋਸਤ, ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਵੀ ਕੱਟਿਆ ਰਹਿਣਾ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨਾ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨਕਾਰਾਤਮਿਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣਾ, ਗੱਲ-ਗੱਲ 'ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਕਰਨਾ, ਦੁਖੀ ਰਹਿਣਾ, ਨੀਂਦ ਵੱਧ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਆਉਣਾ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਕੋਸਦੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਦੁਖੀ ਰਹਿਣਾ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ, ਵੱਧ ਖਾਣਾ ਜਾਂ ਸਾਧਾਰਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਚਿੜ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ, ਵਜ਼ਨ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਵੱਧਣਾ ਜਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਟਣਾ, ਥੱਕਿਆ-ਥੱਕਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਆਮ ਲੱਛਣ ਹਨ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੌਤ ਜਾਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਆਉਣਾ ਵੀ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਲੱਛਣ ਹੈ। ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਇਕ ਮਾਨਸਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਥਕਾਵਟ, ਦੁਬਲਾਪਨ ਜਾਂ ਮੋਟਾਪਾ, ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਸਿਰ ਪੀੜ ਆਦਿ। ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ /ਸਾਈਕੈਟਰਿਸਟ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਮ ਪਰੰਤੂ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ /ਸਾਈਕੈਟਰਿਸਟ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਕੋਈ ਪਾਗਲਪਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਰੀਜ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਾਦੂ ਟੂਣਿਆਂ, ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿਚ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ/ਸਾਈਕੈਟਰਿਸਟ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ, ਤਣਾਅ ਦੂਰ ਭਜਾਉਣਾ ਹੈ

ਲੇਖਕ : ਨਮਰਤਾ ਨਦੀਮ

ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਰਸੋਈ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣਾ ਛੋਟਾ ਕੰਮ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਕਿ 'ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਦੀ ਚਾਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਤਾਂ ਗੈਸ ਬਾਲ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵੀ ਗਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।' ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇਸੇ ਸੋਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੱਕ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਰਾਜਮਾਂਹ ਅਤੇ ਛੋਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਖ ਕੇ ਪਛਾਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਾਕੀ ਦਾਲਾਂ ਲਈ ਉਹ ਯੈਲੋ ਦਾਲ, ਪਿੰਕ ਦਾਲ, ਗ੍ਰੀਨ ਦਾਲ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਉਹ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਫਿਲਹਾਲ ਔਰਤ ਚਾਹੇ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ, ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਸੋਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਕਿੰਗ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਾ ਕੇ ਸਹੁਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਡਜੈਸਟ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕੁਕਿੰਗ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਟਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬੇਟੀ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲਾ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕੁਕਿੰਗ ਕਰਨਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਜ਼ਰੀਏ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਭਰ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਹੋਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਕਰੀਅਰ ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸੋਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਕਰੀਅਰ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਅੱਗੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਖਾਣਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣਾ ਆਉਣਾ ਇਕ ਮੁਢਲਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਜੋ ਮੁੰਡੇ ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਭੁੱਖ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਨਾ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਣਾ ਕੇ ਖਿਲਾਵੇ। ਕੁਕਿੰਗ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਮਰਦ ਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਰਸਤਾ ਉਸ ਦੇ ਪੇਟ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੀ ਤਰੀਕ ਵਿਚ ਤਾਂ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣਾ ਇਕ ਫੈਸ਼ਨ ਹੀ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੈਨਲ ਹਨ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਪਕਵਾਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਵਾਦ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਗਰਮਾਹਟ ਲਿਆਉਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਕਿੰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਹੀ ਖਾਣ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਣਾ

ਲੇਖਕ : ਸੋਨੀ ਮਲਹੋਤਰਾ

ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਖਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਠੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਹੀ ਖਾਣ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਣਾ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਖਾਣਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਕੀ ਖਾਧਾ, ਕੀ ਨਾ ਖਾਧਾ, ਇਸ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਆਓ, ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਕੀ ਹੈ:

ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਬਾ ਕੇ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਚਨ ਕਿਰਿਆ ਭੋਜਨ ਦੇ ਲਾਰ ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਾਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਬਾਉਣ ਨਾਲ ਇਹ ਲਾਰ 'ਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਖਾਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਚਬਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਦਹਜ਼ਮੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਭੋਜਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਬਾਉਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਦੰਦ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਭੋਜਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠੋ। ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਕੱਪੜੇ ਨਾ ਪਾਓ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੈਲਟ ਕੱਸ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹੋ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਣਾ ਨਾ ਖਾਓ। ਲੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਣ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਊਰਜਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਬਲਕਿ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੋਟਾਪਾ ਆਦਿ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਖਾਣਾ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ, ਦੁਪਹਿਰੇ ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਾਰੀਆਂ 'ਚ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਛੇ ਵਾਰੀ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਭੋਜਨ ਖਾਓ।

ਭੋਜਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਾਣੀ ਨਾ ਪੀਓ, ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪੀਓ।

ਭੋਜਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਲੂਣਦਾਨੀ ਨਾ ਰੱਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣੇ 'ਚ ਹੋਰ ਲੂਣ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਲੂਣ ਖਾਣੇ 'ਚ ਲਵੋਗੇ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦਿਨ 'ਚ 5 ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲੂਣ ਨਾ ਖਾਓ।

ਕਦੀ ਵੀ ਕਾਹਲੀ 'ਚ ਖਾਣਾ ਨਾ ਖਾਓ। ਖਾਣਾ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਏਨਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਅਤੇ ਚਬਾ-ਚਬਾ ਕੇ ਖਾਣਾ ਖਾਓ।

ਪਾਚਨ ਕਿਰਿਆ 'ਚ 2 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 36 ਘੰਟੇ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੋਜਨ 'ਤੇ ਕਿ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਰੇਸ਼ੇ (ਫਾਈਬਰ) ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦੇ ਹੋ ਆਦਿ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਮੇ ਦਾ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਸਰਤ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦਮਾ ਰੋਗ 'ਚ ਕੁਝ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਦਮੇ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਵਾ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਧੂੜ, ਮਿੱਟੀ, ਧੂੰਏਂ ਦੇ ਕਣ, ਜੋ ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਫੇਫੜਿਆਂ 'ਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਹ ਨਾੜੀ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਦੀ-ਕਦੀ ਕੁਝ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਦਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਚਾਨਕ ਸਾਹ ਫੁੱਲਣਾ, ਤੇਜ਼ ਖੰਘ ਆਉਣੀ, ਸੀਨੇ 'ਚ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਦਰਦ ਅਤੇ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਕਦੀ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ:

* ਦਮੇ ਦਾ ਅਟੈਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਗਰਮੀਆਂ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚੋ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਰੱਖੋ। ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
* ਦਮੇ ਦੇ ਅਟੈਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰੋ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਲੰਮੇ ਪਓ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹੋ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਹ ਨਾ ਫੁੱਲੇ ਅਤੇ ਸਾਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
* ਆਪਣੇ ਦੇਸੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਬਹੁਤਾ ਅਜ਼ਮਾਓ। ਡਾਕਟਰ ਵਲੋਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਦਵਾ ਹੀ ਖਾਓ।
* ਘਰ 'ਚ ਪਰਦੇ ਉਹੀ ਲਗਾਓ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਧੋ ਸਕੋ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮਿੱਟੀ-ਘੱਟੇ ਦੇ ਕਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕਣ।
* ਘਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦਮਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਘਰ 'ਚ ਕਾਰਪੈਟ (ਕਾਲੀਨ) ਨਾ ਵਿਛਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਪੈਟ 'ਚ ਮਿੱਟੀ-ਘੱਟੇ ਦੇ ਕਣ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
* ਦਮੇ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਗਰਟ-ਬੀੜੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
* ਦਮੇ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀ ਦਾ ਬੈੱਡਰੂਮ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਕਮਰੇ ਦੀ ਨਮੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨ ਲਗਾਓ। ਚਾਦਰ, ਤੌਲੀਆ, ਸਿਰਹਾਣਾ ਦੇ ਗਿਲਾਫ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਧੋਵੋ। 10-15 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਹਾਣੇ ਅਤੇ ਗੱਦੇ ਨੂੰ ਧੁੱਪ ਜ਼ਰੂਰ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ।
* ਪਾਲਤੂ ਜਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੋ।
* ਲੇਟਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਲ ਝੁਕ ਕੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕਹੋ। ਜੇਕਰ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਕੂਹਣੀ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਟਿਕਾ ਲਓ।

ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤ ਕੇ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ।

ਲੇਖਕ : ਬਰਾੜ-ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ
ਸੰਪਰਕ : 1-604-751-1113

ਲਕੀਰ ਦੇ ਫ਼ਕੀਰ

ਜਿਉਂ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲੇ ਬਾਵੇ ਕਾ ਗੀਸਾ ਸੱਥ 'ਚ ਬੈਠੇ ਬਾਬੇ ਪਾਖਰ ਸਿਉਂ ਨੂੰ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾਕੇ ਲੰਘਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਬਾਬੂ ਕਾਮਰੇਡ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਕਿਹੜਾ ਸੀ ਕਾਮਰੇਟਾ ਇਹੇ?''

ਬਾਬੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਝਈ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ, ''ਫਤਹਿ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਤੈਨੂੰ ਬਲਾ ਕੇ ਗਿਐ, ਪੁੱਛਦੈਂ ਤੂੰ ਕਾਮਰੇਟ ਨੂੰ। ਨਾਲੇ ਕਾਮਰੇਟ ਕਿਹੜਾ ਜਗਨੇ ਕਰਾੜ ਕਾ ਮਨੀਮ ਐਂ ਬਈ ਸੋਡੇ ਵੇਲੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੀ ਖਾਤਾ ਰੱਖੇ।''

ਬਾਬਾ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਉਹ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਨਾਥਾ ਸਿਆਂ ਠੀਕ ਐ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਮਰ ਲਮੇਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਿਗਾ ਵੀ ਜੀਰੋ ਦੇ ਲਾਟੂ ਅਰਗੀ ਹੋਈ ਪਈ ਐ। ਕੋਲ ਬੈਠਿਆਂ ਬੂਠਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਸਿਆਣ ਆ ਜਾਂਦੀ ਐ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ, ਪਰ ਦੂਰੋਂ ਤਾਂ ਝੌਲ਼ਾ ਜਾ ਈਂ ਪਈ ਜਾਂਦਾ। ਨਾਲੇ ਇਹ ਭਾਈ ਜਿਹੜਾ ਫਤਹਿ ਬਲਾ ਕੇ ਨੰਘਿਆ ਇਹ ਤਾਂ ਯਾਰ ਸੱਥ ਕੋਲ ਦੀ ਇਉਂ ਭੱਜ ਕੇ ਨੰਘ ਗਿਆ ਜਿਮੇਂ ਬਲਦਾਂ ਆਲੇ ਗੱਡੇ ਕੋਲ ਦੀ ਵੋਟਾਂ ਆਲੀ ਜੀਪ ਨੰਘ ਗੀ ਹੋਵੇ। ਐਨੀ ਕਾਹਲੀ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਦੀ ਕਾਹਦੀ ਸਿਆਣ ਆਉਣੀ ਸੀ।''

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਟਿੱਚਰ 'ਚ ਬੋਲਿਆ, ''ਕਾਹਲੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਇਹ ਗਾਹਾਂ ਚਤੌੜਗੜ੍ਹੀਆ ਖਿੱਦੂ ਐ ਬਈ ਘੋੜੀ ਨਾਲ ਮਨ੍ਹੀ ਫੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਐਧਰ ਆਪਣੇ ਗੁਆੜ ਆਇਆ ਨ੍ਹੀ, ਅੱਜ ਪਤਾ ਨ੍ਹੀ ਕਿਮੇਂ ਇਹਦਾ ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਗੇੜਾ ਵੱਜ ਗਿਆ।''

ਬੁੱਘਰ ਦਖਾਣ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਚਤੌੜਗੜ੍ਹ ਆਲਾ ਖਿੱਦੂ ਮਰਾਸੀਆ ਬਾਹ਼ਲਾ ਵਗਦਾ ਬਈ?''

ਮਰਾਸੀ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਕੇਰਾਂ ਪੁਲਸ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿਸੇ ਬਲੈਕੀਏ ਤੋਂ ਪਾਈਆ ਦਸ੍ਹੇਰ ਫੀਮ ਫੜ੍ਹ ਲੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਬਲੈਕੀਏ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਬਠਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਚਤੌੜਗੜ੍ਹ ਆਲੇ ਖਿੱਦੂ ਦੀ ਗੱਲ ਐ, ਇਹਨੇ ਪੁਲਸ ਕੋਲ ਦੀ ਨੰਘੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਠਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਬਈ ਇਹਨੂੰ ਕਾਹਤੋਂ ਫੜ੍ਹਿਆ? ਠਾਣੇਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ 'ਇਹਤੋਂ ਫੀਮ ਫੜ੍ਹੀ ਐ'। ਖਿੱਦੂ ਠਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ 'ਸੱਚੀਉਂ ਈਂ ਫੜ੍ਹੀ ਐ ਕੁ ਐਮੇਂ ਲੁੱਕ ਦੀ ਗੋ਼ਲੀ ਵੱਟ ਕੇ ਕਹੀ ਜਾਨੈਂ ਐਂ ਬਈ ਫੀਮ ਫੜ੍ਹੀ ਐ। ਵਖਾ ਖਾਂ ਕਿੱਥੇ ਐ'? ਜਦੋਂ ਠਾਣੇਦਾਰ ਖਿੱਦੂ ਨੂੰ ਫੀਮ ਵਖਾਉਣ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਖਿੱਦੂ ਮਾਰ ਕੇ ਝਮੁੱਟ ਫੀਮ ਖੋਹ ਕੇ ਪੱਤੇ ਲੀਹ ਹੋਇਆ। ਸ਼ਪੌਹਟੇ ਸ਼ਪਾਹਟੇ ਜੇ ਬਥੇਰਾ ਮਗਰ ਭੱਜੇ ਬਈ ਖਾਣੀ ਹੁਣ ਫੜ੍ਹ ਲਾਂ ਗੇ, ਪਰ ਕਿੱਥੇ? ਖਿੱਦੂ ਤਾਂ ਭਾਈ ਵੇਂਹਦਿਆਂ ਵੇਂਹਦਿਆਂ ਰੋਹੀਏਂ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਕਹਿੰਦੇ ਫੀਮ ਖੋਹੀ ਤੋਂ ਠਾਣੇਦਾਰ ਮੂੰਹ ਇਉਂ ਬਣਾਈ ਫਿਰੇ ਜਿਮੇਂ ਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀ ਜੋਰ ਵਾਢੀ 'ਚ ਸੀਰੀ ਸਾਂਝੀ ਨੂੰ ਬਖਾਰ ਚੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਜੱਟ ਰੁੱਸਿਆ-ਰੁੱਸਿਆ ਜਾ ਫਿਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਬਈ ਹੁਣ ਵਾਧੂ ਦੀਆਂ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਬਈ ਕਾਹ਼ਲੀ ਤੁਰਨ ਨੂੰ ਗੀਸਾ ਕਿਹੜਾ ਗਾਹਾਂ ਖਿੱਦੂ ਐ ਚਤੌੜਗੜ੍ਹ ਆਲਾ। ਕਹਿੰਦੇ ਬਹੁਤ ਭਜਾਕਲ ਸੀ ਬੰਦਾ ਉਹੋ।''

ਮਾਹਲੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਗੱਲ ਬਦਲਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਇਹ ਕਰਪਾਲੇ ਦਾ ਉਹੀ ਮੁੰਡਾ ਬਈ ਜਿਹੜਾ ਸੜਕ ਦੇ ਪਾਸੀਂ ਦਰ ਖਤ ਲਾਉਣ ਆਲਿਆ 'ਚ ਲੱਗਿਆ ਵਿਆ?''

ਬਾਬੂ ਕਾਮਰੇਡ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਉਹੀ ਐ ਨੰਬਰਦਾਰਾ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਾਂ ਕਈ ਲੱਗੇ ਵੇ ਐ ਦਰ ਖਤ ਲਾਉਣ ਆਲਿਆਂ 'ਚ।''

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਟੁੱਟਵਾਂ ਜਾ ਹਾਸਾ ਹੱਸ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਕਈਆਂ ਦੇ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬਾਹ਼ਲੇ ਉੱਡਦੇ ਸੀ ਫੰਘ ਪੱਟ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਅਗਲਿਆਂ ਨੇ। ਹੁਣ ਪਿੰਡ 'ਚ ਇਉਂ ਗੇੜੇ ਕੱਢਦੇ ਫਿਰਨਗੇ ਜਿਮੇਂ ਲਕਵਾ ਹੋਏ ਆਲਾ ਕੁੱਤਾ ਗਲੀਆਂ 'ਚ ਪਿੱਠ ਜੀ ਘੜੀਸਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੁੰਦਾ।''

ਬਾਬਾ ਪਾਖਰ ਸਿਉਂ ਅਮਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਕੀਹਦੇ ਪੱਟ 'ਤੇ ਅਮਲੀਆ ਫੰਘ ਓਏ?''

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਆਹ ਜਿਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਫ਼ਤਹਿ ਬਲਾ ਕੇ ਨੰਘਿਆ, ਇਹਦੀ ਗੱਲ ਐ। ਮਸਾਂ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਕੋਈ ਗਲਤ ਫਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਬੈਠੇ ਇਹ ਤੇ ਕੰਮ ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਦਲੀਪ ਦਾ ਮੁੰਡਾ। ਅਗਲਿਆਂ ਨੇ ਮੂ਼ਲੀ ਆਂਗੂੰ ਪੱਟ ਕੇ ਔਹ ਮਾਰੇ ਪਰ੍ਹੇ ਬਘਾਅ ਕੇ ਜਿਮੇਂ ਝੋਨਾ ਲਾਉਣ ਵੇਲੇ ਬੌਰੀਏ ਪਨੀਰੀ ਦੀਆਂ ਗੁੱਟੀਆਂ ਚਲਾ ਚਲਾ ਮਾਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਐ ਕੱਦੂ ਕੀਤੇ ਪਾਣੀ 'ਚ। ਹੁਣ ਦੋਮੇਂ ਘਰੇ ਬੈਠੇ ਐ ਮੂੰਹ ਸਜਾਈ ਜਿਮੇਂ ਗਲ 'ਚ ਕਨੇਡੂ ਨਿੱਕਲਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਸਾਲੇ ਚੰਗਾ ਖਾਂਦੇ ਸੀ ਮਾੜਾ ਬੋਲਦੇ ਸੀ, ਪਿੰਡ ਆਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਟਿੱਚ ਕਰਕੇ ਜਾਣਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਬਈ ਕੁੱਤੇ ਘੱਗਰੀ ਆਲੀ ਨੂੰ ਨ੍ਹੀ ਭੌਂਕਦੇ ਹੁੰਦੇ, ਘੱਗਰੀ ਨੂੰ ਭੌਂਕਦੇ ਹੁੰਦੇ ਐ ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਨੂੰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਬਈ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਨੌਕਰੀ ਪੱਕੀ ਲੱਗ ਗੀ ਐ, ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਕਾਹਦਾ ਡਰ ਐ। ਆਏਂ ਨ੍ਹੀ ਪਤਾ ਜਦੋਂ ਬੰਦੇ 'ਤੇ ਵਖਤ ਪੈਂਦਾ ਤਾਂ ਚੌਦੇਂ ਮੱਸਿਆ ਵੀ 'ਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਐਂ।''

ਬੁੱਘਰ ਦਖਾਣ ਨੇ ਸੱਥ ਕੋਲ ਸਾਇਕਲ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਮੇਜਰ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਮਾਹਟਰ! ਭਲਾਂ ਇਹ ਕਰਪਾਲੇ ਬਾਵਾ ਕਾ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਕੰਮ ਚੋਰਾਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਸੜਕ ਆਲਿਆ ਚੀਂ ਲੱਗੇ ਵੇ ਐ ਕੁ ਬੇਲਦਾਰ ਐ?''

ਮੇਜਰ ਮਾਸਟਰ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਜੰਗਲਾਤ ਮਹਿਕਮੇ 'ਚ ਲੱਗੇ ਵੇ ਐ। ਤਾਹੀਉਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਦੋਨੀਂ ਪਾਸੀ ਬੂਟੇ ਬਾਟੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਐ।

ਬੰਤਾ ਬੁੜ੍ਹਾ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਐਨਕ ਲਾਹ ਕੇ ਸ਼ੀਸੇ ਸਾਫ ਕਰਦਾ ਬੋਲਿਆ, ''ਇਹ ਨੌਕਰੀਉਂ ਕਾਹਤੋਂ ਲਾਹਤੇ ਮਾਹਟਰ?''

ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਮਾਹਟਰ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੱਸਦਾਂ ਸੋਨੂੰ ਕਾਹਤੋਂ ਲਾਹ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀਉਂ? ਇਹ ਕਰਪਾਲੇ ਬਾਵੇ ਤੇ ਕੰਮ ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਦਲੀਪੇ ਦਾ ਮੁੰਡਾ, ਇੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗਾਜੀਆਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਝਿਓਰਾਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਸਫਰ ਸੜਕ 'ਤੇ ਦਰ ਖਤ ਲਾਉਣ ਭੇਜ 'ਤਾ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ। ਚਾਰ ਪੰਜ ਦਿਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਿਤੇ ਉਹ ਗਾਜੀਆਣੇ ਆਲਾ ਮੁੰਡਾ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਪਤਾ ਕੀ ਕਰਦੇ ਸੀ? ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਤਾਂ ਟੋਏ ਪੱਟਦਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਉਹਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੁੱਲਾਂ ਆਲਾ ਬੂਟਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਿੰਮ੍ਹ ਡੇਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਟਾਹਲੀ ਕਿੱਕਰ ਦਾ ਪੌਦਾ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਤੀਜਾ ਟੋਏ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਅੱਡੋ ਅੱਡ ਕੰਮ ਵੰਡਿਆ ਵਿਆ ਸੀ। ਟੋਏ 'ਚ ਪੌਦੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਗਾਜੀਆਣੇ ਆਲਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਟੋਏ ਪੱਟਣ ਤੇ ਭਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਵੱਡੇ ਕਾਮੇਂ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਜਿੱਦੇਂ ਜਾਗੀਆਣੇ ਆਲਾ ਮੁੰਡਾ ਛੁੱਟੀ ਗਿਆ ਵਿਆ ਸੀ, ਓਦਣ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਦੋਨੇਂ ਈਂ ਰਹਿ ਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਵਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਇੱਕ ਟੋਆ ਪੱਟ ਛੱਡੇ, ਦੂਜਾ ਟੋਏ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿਆ ਕਰੇ। ਪੌਦਾ ਕੋਈ ਰੱਖਣ ਨਾ ਵਿੱਚ। ਅਸਲੀ ਕੰਮ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਪੌਦੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਈ ਸੀ। ਉਹ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਨਾ ਓਦੇਂ।''

ਮਾਹਲੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਪੌਦਾ ਕਾਹਤੋਂ ਨ੍ਹੀ ਰੱਖਦੇ ਸੀ?''

ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਤੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਨੰਬਰਦਾਰਾ ਸੁਣ ਲੈ। ਇਹ ਭਾਈ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਟੋਏ ਪੱਟੀ ਗਏ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਭਰੀ ਗਏ। ਆਥਣੇ ਨੇ ਕਿਤੇ ਘੈਂਟਾ ਰਹਿੰਦੇ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਅਸਫਰ ਆ ਗਿਆ ਬੂਟਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਬਈ ਕਿੰਨੇ ਬੂਟੇ ਲਾ 'ਤੇ। ਜਦੋਂ ਉਹਨੇ ਅਸਫਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਬਈ ਟੋਏ ਪੱਟ ਕੇ ਭਰੇ ਵੀ ਪਏ ਐ ਤੇ ਬੂਟਾ ਕਿਸੇ 'ਚ ਕੋਈ ਰੱਖਿਆ ਨ੍ਹੀ, ਇਹ ਕੀ? ਉਹ ਵੇਂਹਦਾ-ਵੇਂਹਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੋਏ ਪੱਟਣਿਆਂ ਕੋਲੇ ਜਾ ਵੜਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਣਾ ਟੋਏ ਪੱਟੀ ਜਾਵੇ ਦੂਜਾ ਭਰੀ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਅਸਫਰ ਖੜ੍ਹਾ ਵੇਖੀ ਗਿਆ। ਟੋਏ ਪੱਟਣਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਾ ਬਈ ਇਹ ਕੋਈ ਸਾਡਾ ਅਸਫਰ ਐ। ਉਹ ਆਵਦਾ ਕੰਮ ਦੱਬੀ ਤੁਰੇ ਜਾਣ। ਉਹ ਅਸਫਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ 'ਓਏ ਤੁਸੀਂ ਟੋਏ ਪੱਟ-ਪੱਟ ਭਰੀ ਜਾਨੇ ਐ, ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬੂਟੇ ਸੋਡਾ ਪਿਉ ਲਾਊ'। ਆਹ ਜਿਹੜਾ ਐਥੋਂ ਦੀ ਫਤਹਿ ਬਲਾ ਕੇ ਨੰਘਿਆ। ਇਹ ਅਸਫਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ 'ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਜੀ ਆਵਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀ ਜਾਨੇਂ ਆ, ਜੀਹਦਾ ਕੰਮ ਬੂਟੇ ਰੱਖਣਾ, ਉਹ ਅੱਜ ਆਇਆ ਨੂੰ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਵਦੇ ਕੰਮ 'ਚ ਖਲਿਆਰ ਨ੍ਹੀ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਟੋਏ ਪੱਟਦਾਂ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦਾ ਭਰ ਦਿੰਦਾ। ਹੁਣ ਬੂਟੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਆਇਆ ਨ੍ਹੀ ਓਸੇ ਦਾ ਈ ਐ। ਉਹ ਅਸਫਰ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਹਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਬਈ ਇਹ ਕਰੀ ਕੀ ਜਾਂਦੇ ਐ। ਟੋਏ ਪੱਟ ਕੇ ਬੂਟੇ ਰੱਖਣੇ ਕਿੱਡਾ ਕੁ ਔਖਾ ਕੰਮ ਐ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਇਹ ਦੋਮੇਂ ਈਂ ਨੌਕਰੀਉਂ ਲਾਹ 'ਤੇ। ਹੁਣ ਆਹ ਫਿਰਦੇ ਐ ਢੇਕੇ ਭੰਨਦੇ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਿਹਾੜੀ ਮਨ੍ਹੀ ਲਜਾਣਾ।''

ਬਾਬਾ ਪਾਖਰ ਸਿਉਂ ਦਲੀਪੇ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਇਹ ਦਲੀਪੇ ਕਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਹੀਉਂ ਤਾਂ ਕੰਮ ਚੋਰਾਂ ਦੀ ਅੱਲ ਪੈਂਦੀ ਐ। ਕੰਮ ਤੋਂ ਟਾ਼ਲਾ ਬਹੁਤ ਵੱਟਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਫੇਰ ਉਹੀ ਕੰਮ ਐਂ।''

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਚਾਰ ਸਿਆੜ ਰੜਕਦੇ ਐ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਐ। ਜੇ ਤਾਂ ਭੱਠੇ 'ਤੇ ਪਥੇਰ ਪੱਥਣੀ ਪਵੇ ਫੇਰ ਤਾਂ ਨਾਨਕੇ ਆ ਜਾਣ ਯਾਦ, ਹੁਣ ਗੱਲਾਂ ਮਾਰਨਗੇ ਨਿਰੇ ਗੱਪ ਜਿਮੇਂ ਕਿਤੇ ਸੁੱਖੇ ਗੱਪੀ ਦੇ ਸਾਢੂ ਹੁੰਦੇ ਐ।''

ਮਾਹਲੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਸੁੱਖਾ ਗੱਪੀ ਕਿਹੜਾ ਓਏ ਅਮਲੀਆ?''

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਮਖਤਿਆਰੇ ਬਿੰਬਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਰੋਂਦੂ ਦੀ। ਉਹ ਸਿੱਟਦਾ ਫਿਰ ਅਣ ਤੋਲੇ।''

ਬੁੱਘਰ ਦਖਾਣ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਹੁਣ ਰੋਂਦੂ ਦੀ ਵੀ ਸਣਾ ਈ ਦਿਓ, ਫੇਰ ਪੱਠੇ ਦੱਥਿਆਂ ਟੈਮ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਘਰ ਨੂੰ ਚੱਲਾਂਗੇ ਯਾਰ।''

ਬਾਬਾ ਪਾਖਰ ਸਿਉਂ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਅੱਜ ਨਾ ਸਣਾਈਂ ਅਮਲੀਆਂ ਗੱਪੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ। ਕੱਲ੍ਹ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖ ਲਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਯਾਰ ਘਰ ਨੂੰ ਚੱਲਦੇ ਆਂ ਠੰਢ ਹੋ ਗੀ।''

ਜਿਉਂ ਹੀ ਬਾਬੇ ਨੇ ਨਾਥੇ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਗੱਲ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸੱਥ 'ਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ।

JARNAIL SINGH

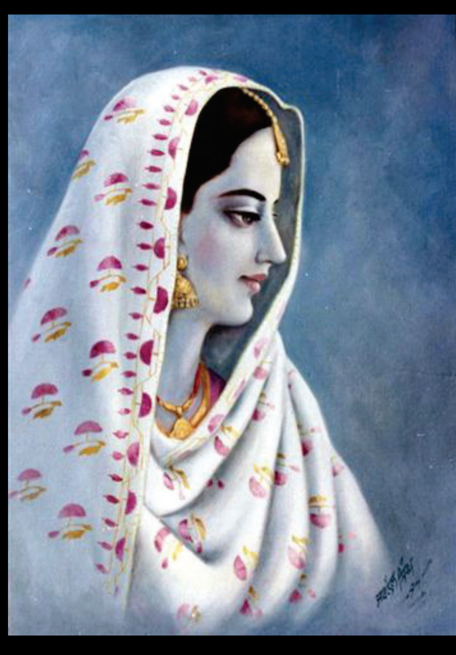

ART CLASSES
604-825-4659
604-724-6922
604-595-5885
#106- 12882-85 Ave. Surrey

ਦੇਸੀ ਤੜਕਾ

ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਡੇ ਤੋਂ ਬਣਾਓ ਬ੍ਰੈਡ ਆਮਲੇਟ

ਸਮੱਗਰੀ

	ਹਰੀ ਮਿਰਚ - 1
ਵੇਸਣ- 1 ਕੱਪ	ਧਨੀਆ - 2 ਚਮਚੇ
ਰਿਫਾਇੰਡ ਆਟਾ - 1/4 ਕੱਪ	ਲਾਲ ਮਿਰਚ ਪਾਊਡਰ - 1/4 ਚੱਮਚ
ਬੇਕਿੰਗ ਪਾਊਡਰ - 3/4 ਚੱਮਚ	ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ ਪਾਊਡਰ - 1/4 ਵ਼ੱਡਾ
ਹਲਦੀ - 1/4 ਚੱਮਚ	ਭੁੰਨਣ ਲਈ
ਲੂਣ - 1/2 ਵ਼ੱਡਾ ਚਮਚਾ	ਮੱਖਣ
ਪਾਣੀ - 1 + 1/4 ਕੱਪ	ਧਨੀਆ
ਪਿਆਜ਼ - 2 ਤੇਜਪੱਤਾ	ਬ੍ਰੈਡ ਰੋਟੀ - 5 ਟੁਕੜੇ

ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ : ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਕਟੋਰੇ ਵਿਚ ਵੇਸਣ, ਮੈਦਾ, ਬੇਕਿੰਗ ਪਾਊਡਰ, ਹਲਦੀ, ਨਮਕ ਮਿਲਾਓ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਕਸ ਕਰੋ। ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪਾਓ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਟ ਲਵੋ। ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿਚ ਪਿਆਜ਼, ਹਰੀ ਮਿਰਚ, ਧਨੀਆ, ਲਾਲ ਅਤੇ ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ ਪਾਊਡਰ ਮਿਲਾਓ ਅਤੇ ਆਮਲੇਟ ਬਟਰ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਹੁਣ ਇਕ ਕੜਾਹੀ ਵਿਚ ਮੱਖਣ ਪਾਓ ਅਤੇ ਪਿਘਲਣ ਦਿਓ। ਇਸ 'ਤੇ ਧਨੀਆ ਪਾਓ। ਹੁਣ ਕੜਾਹੀ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਆਮਲੇਟ ਬੈਟਰ ਪਾਓ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਲਾਓ। ਬੈਟਰ ਨੂੰ 1-2 ਮਿੰਟ ਲਈ ਪੱਕਣ ਦਿਓ। ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਉੱਪਰ ਬ੍ਰੈਡ ਰੱਖ ਕੇ ਬੇਸ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਕਾਓ। ਬ੍ਰੈਡ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੇ 1 ਮਿੰਟ ਲਈ ਭੁੰਨ ਲਵੋ। ਆਮਲੇਟ ਬ੍ਰੈਡ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢੱਕੋ।

ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਟੇਸਟੀ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮਿੰਨੀ ਡੋਸਾ

ਸਮੱਗਰੀ

ਸੋਇਆ ਦੁੱਧ - 1 ਕੱਪ	ਧਨੀਆ - 1 ਚਮਚ
ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ - 1/4 ਕੱਪ	ਪਕਾਉਣਾ ਸੋਡਾ - 1/4 ਕੱਪ
ਹਰੀ ਮਿਰਚ - 1	ਤੇਲ - 1, 1/2 ਚੱਮਚ
ਪਿਆਜ਼ - 1/2 ਕੱਪ	ਲੂਣ - ਸੁਆਦ ਅਨੁਸਾਰ

ਸੋਇਆ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ, ਆਇਰਨ, ਸੋਡੀਅਮ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ, ਫਾਸਫੋਰਸ, ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ, ਵਿਟਾਮਿਨ ਬੀ 12, ਐਂਟੀ-ਆਕਸੀਡੈਂਟ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਾਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਸੋਇਆ ਦੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਬਣੇ ਡੋਸਾ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸਵੇਰ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਨਾਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਬਣਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਅਸਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ...

ਵਿਧੀ : ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਕ ਕਟੋਰੇ ਵਿਚ ਰਲਾਓ ਅਤੇ ਇਕ ਪਤਲਾ ਬੈਟਰ ਬਣਾਓ। ਨਾਨਸਟਿਕ ਪੈਨ ਨੂੰ ਤੇਲ ਲਗਾ ਕੇ ਗਰਮ ਕਰੋ ਹੁਣ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਬੈਟਰ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਡੇ ਪੈਨ ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਪਤਲਾ ਗੋਲਾਕਾਰ ਡੋਸਾ ਬਣਾਓ। ਡੋਸੇ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭੂਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਪਕਾਉ।

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਟਾਈਮਜ਼

ਕੀ ਹੈ Oil Heater ?
ਜਾਣੋ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕੰਮ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਹੈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਘਰ ਨੂੰ ਗਰਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੀਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀਟਰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ Oil Heater ਇਕ ਵਧੀਆ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਗਰਮੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਵੀ ਹੈ। ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ Oil Heater ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

Oil Heater ਕੀ ਹੈ?

Oil Heater ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਯੰਤਰ ਹੈ ਜੋ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਘਰ ਜਾਂ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਤੇਲ (ਥਰਮਲ ਆਇਲ) ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੇਲ ਬੰਦ ਪੈਨਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਗਰਮੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। Oil Heater ਤੇਲ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਊਰਜਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਾਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ Oil Heater?

ਗਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ:

ਜਦੋਂ Oil Heater ਚਾਲੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀਟਿੰਗ ਤੱਤ ਤੇਲ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੇਲ ਪੂਰੇ ਹੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਰਾਬਰ ਫੈਲਦਾ ਹੈ।

ਗਰਮੀ ਦੀ ਵੰਡ:

ਗਰਮ ਤੇਲ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਗਰਮੀ ਧਾਤ ਦੇ ਪੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗਰਮੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਗਰਮੀ:

ਆਇਲ ਹੀਟਰ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗਰਮੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਦਰ ਦਾ ਤੇਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਠੰਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

Oil Heater ਦੇ ਫਾਇਦੇ

ਸੁਰੱਖਿਅਤ: ਇਹ ਅੱਗ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਕੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ: ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਰੌਲਾ ਪਾਏ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਘੱਟ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ : Oil Heater ਘੱਟ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗਰਮੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਨਮੀ ਨਹੀਂ ਘਟਾਉਂਦਾ: ਇਹ ਦੂਜੇ ਹੀਟਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਨਮੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਨੂੰ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ Oil Heater ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਮਾਰਟਫ਼ੋਨ 'ਚ ਵਾਇਰਸ ਪਤਾ ਕਰ ਦਾ ਢੰਗ

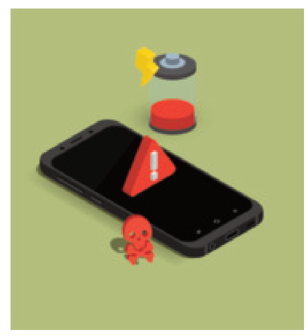

ਅੱਜ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟਫ਼ੋਨ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਈਬਰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵੀ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਰਟਫ਼ੋਨਸ ਵਿੱਚ ਵਾਇਰਸ ਇੱਕ ਆਮ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਡਿਵਾਈਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ 'ਚ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸਾਨ ਤਰੀਕੇ।

ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਵਿੱਚ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਲੱਛਣ

ਡਿਵਾਈਸ ਦਾ ਹੌਲੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ:

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਅਚਾਨਕ ਹੌਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੈਂਗ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਚਾਨਕ ਪੌਪ-ਅੱਪ ਵਿਗਿਆਪਨ:

ਪੌਪ-ਅੱਪ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੇਖਣਾ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਅਣਚਾਹੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉੱਚ ਡਾਟਾ ਖਪਤ:

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਡੇਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਵਧ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਲਵੇਅਰ ਜਾਂ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਣਚਾਹੇ ਐਪਸ ਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ:

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਪਾਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਡਾਊਨਲੋਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਲੱਛਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੈਟਰੀ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖਤਮ:

ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਇਰਸ ਜਾਂ ਮਾਲਵੇਅਰ ਬੈਟਰੀ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਾਇਰਸਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਸਾਨ ਤਰੀਕੇ

ਐਂਟੀਵਾਇਰਸ ਐਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ:

ਆਪਣੇ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਐਂਟੀਵਾਇਰਸ ਐਪ ਨੂੰ ਇੰਸਟਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਕੈਨ ਕਰੋ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਸ਼ੱਕੀ ਐਪਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਓ:

ਉਹਨਾਂ ਐਪਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਨਇੰਸਟਾਲ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ।

ਕੈਸ਼ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ:

ਫੋਨ ਦੀ ਸੈਟਿੰਗ 'ਤੇ ਜਾਓ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਐਪਸ ਦਾ ਕੈਸ਼ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਡਾਟਾ ਕਲੀਅਰ ਕਰੋ।

ਸੇਫ ਮੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ:

ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਫ਼ੋਨ ਨੂੰ ਸੇਫ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸਸ਼ਿ ਕਰੋ।

ਫੈਕਟਰੀ ਰੀਸੈਟ:

ਜੇਕਰ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫ਼ੋਨ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਰੀਸੈਟ ਕਰੋ। ਧਿਆਨ ਰਹੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਡੇਟਾ ਦਾ ਬੈਕਅੱਪ ਲਓ। ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਤੋਂ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣਾ ਕੋਈ ਔਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਥੋੜੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਡਿਵਾਈਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਫ਼ੋਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਪਡੇਟ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਲਿੰਕਾਂ ਜਾਂ ਐਪਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ।

ਕਾਵਿ ਕਿਆਰੀ

ਉਦਾਸੀ

ਛੂਹ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ
ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ
ਪਰ ਸਦਾ ਰਹਿੰਦੀ ਉਹ
ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ
ਉਸਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ
ਸਦਾ ਦਿਸਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਮੈਨੂੰ
ਆਸ ਪਾਸ
ਜਦੋਂ ਵੀ
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਕਸਿਆ
ਜ਼ਰਾਬਕਤਰ ਜ਼ਰਾ ਕੁ
ਢਿੱਲਾ ਕਰਦਾ
ਆਪਣਾ ਪੱਥਰ ਦਾ ਸਰੀਰ
ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਗਿੱਲਾ ਕਰਦਾ
ਉਹ ਅਛੋਪਲੇ ਜਿਹੇ
ਮੇਰੇ ਜਿਸਮ ਵਿੱਚ ਵੜ ਵਹਿੰਦੀ
ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ-
ਕਿਉਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਦੂਰ ਮੈਥੋਂ
ਕਿਉਂ ਭੱਜਦਾ ਹੈਂ ਡਰ ਕੇ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਜ਼ਲਾਂ ਤੋਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ
ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹਿਣਾ
ਉਹ ਮੇਰੇ ਜਿਸਮ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦੀ
ਤੁਰਨ ਲੱਗਦੀ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ
ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੋਂ
ਸੁੱਤੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਂਦੀ
ਅਤੀਤ ਦੀ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਉਠਾਉਂਦੀ
ਮੈਨੂੰ ਅਜਬ-ਸੰਸਾਰ 'ਚ
ਲੈ ਜਾਂਦੀ
ਜਿੱਥੋਂ ਕਿੰਨੇ-ਕਿੰਨੇ ਦਿਨ
ਮੁੜ ਪਰਤਣ ਲਈ
ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਾ ਲੱਭਦਾ
ਮੈਂ ਫਿਰ ਪਰਤਦਾ ਆਖ਼ਿਰ
ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ
ਭੁਲ-ਭੁਲੱਈਏ 'ਚ ਗੁਆਚਦਾ
ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ
ਸਦਾ ਦਿਸਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਮੈਨੂੰ
ਕੋਲ-ਕੋਲ
ਸਦਾ ਰਹਿੰਦੀ ਉਹ
ਮੇਰੇ ਆਸ-ਪਾਸ...।

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਂਕੇ

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਪੁੱਛਣ ਲੋਕ ਨਿਮਾਣੇ ਰੱਬਾ।
ਸੌਖੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਆਣੇ ਰੱਬਾ।
ਜੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਪੂਰੀ ਲੱਭੇ,
ਕਾਹਨੂੰ ਰੋਣ ਨਿਆਣੇ ਰੱਬਾ।
ਮੁੜ ਮੁੜ ਕਾਹਨੂੰ ਉੱਗਰ ਜਾਂਦੇ,
ਲੱਗੇ ਫੱਟ ਪੁਰਾਣੇ ਰੱਬਾ।
ਅਸੀਂ ਆਂ ਤੇਰੇ ਸਾਦੇ ਬੰਦੇ,
ਲੋਕੀਂ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣੇ ਰੱਬਾ।
ਹਾਕਮ ਨੂੰ ਤੌਫ਼ੀਕ ਅਤਾ ਕਰ,
ਸਾਡਾ ਰੋਗ ਪਛਾਣੇ ਰੱਬਾ।
ਮਾੜੇ ਦੀ ਕੋਠੀ ਵੀ ਭਰ ਦੇ,
ਬਹੁਤੇ ਸਾਰੇ ਦਾਣੇ ਰੱਬਾ।

ਲੇਖਕ : ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ

ਕਿਰਦਾਰ

ਜ਼ੋਰ ਚੱਲ ਜਾਏ ਸਦਾ ਲਾਚਾਰ ਉੱਤੇ
ਡਿੱਗੀ ਖੋਤਿਓਂ ਗੁੱਸਾ ਘੁਮਿਆਰ ਉੱਤੇ
ਜਗੋਂ ਤੇਰ੍ਹਵੀਂ ਹੋਈ ਉਦੋਂ ਕਹਿਣ ਸਾਰੇ
ਦੋਸ਼ ਬਦੀ ਦਾ ਲੱਗੇ ਸਰਦਾਰ ਉੱਤੇ
ਚਾਲ ਚਲਨ ਨੂੰ ਰੱਖੀਏ ਸਦਾ ਉੱਚਾ
ਦਾਗ ਲੱਗ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿਰਦਾਰ ਉੱਤੇ
ਵਾਰ ਵਾਰ ਨਾ ਪਰਖਾਂ ਹੋਣ ਜੱਗ 'ਤੇ
ਵਾਰ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ
ਬੰਦਾ ਕੱਖੋਂ ਵੀ ਹੌਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ
ਭੀੜ ਅਚਾਨਕ ਬਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਤੇ
'ਫ਼ੌਜੀਆ' ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਬਾਝੋਂ
'ਗ਼ਲਤ' ਰੱਖਣਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਤਾਰ ਉੱਤੇ।

ਲੇਖਕ : ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਫ਼ੌਜੀ'
ਸੰਪਰਕ: 95011-27033

ਤੇਰੇ ਰੰਗ ਕਰਤਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ

ਤੇਰੇ ਰੰਗ ਕਰਤਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ।
ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ।

ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਦਿਸਦੀ ਨਹੀਂਓਂ ਪਰ ਮੈਨੂੰ
ਦੋ ਰੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ।

ਤੈਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲੋਂ ਏਨੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦੱਸ
ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਪਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ।

ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਕਾਂ ਵੰਡਦੀ ਦਿਸਦੀ ਹਰ ਪਾਸੇ
ਤੈਨੂੰ ਵੰਡਦੀ ਖ਼ਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ।

ਨਫ਼ਰਤ ਵਾਂਗੂੰ ਕੱਲਮ ਕੱਲੀ ਬਹਿੰਦੀ ਨਾ
ਲੈਂਦੀ ਸਭ ਦੀ ਸਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ।

ਇਸਦੇ ਰਸਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੰਡਿਆਂ ਵਰਗੇ ਨੇ
ਪਰ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਹਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ।

ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਅੱਖ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦਾ
ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਯਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ।

ਸੁਪਨੇ ਸੌਂਦਾ ਭਾਵੇਂ ਦਿਨ ਵਿਚ ਦੇਖਾਂ ਮੈਂ
ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਹਰ ਵਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ।

ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕੱਚਾ ਧਾਗਾ ਲਗਦਾ ਹੁਣ
ਪਰ ਰੇਸ਼ਮ ਦੀ ਤਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਿਸਦੀ ਏ।

ਲੇਖਕ : ਹਰਦੀਪ ਬਿਰਦੀ
ਸੰਪਰਕ: 90416-00900

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਛੁਪਿਆ ਏ ਰਾਜ਼ ਹੰਝੂ ਖਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ।
ਚਾਨਣ ਦਾ ਰੌਂਅ ਜਿਵੇਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ।
ਅੱਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਾਡੀ ਏਦਾਂ ਜਿਹੀ ਬਣੀ,
ਘੇਰੇ ਇਕਲਾਪਾ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ।

ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਨਕਾਰੋ ਜਿਹੜੀ ਧਾਰਨਾ ਏ ਬਣੀ,
ਬਲ ਬੜਾ ਹੁੰਦਾ ਜੁੱਸੇ ਭਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ।
ਲੋਚੋ ਸਦਾ ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਹਾਲੀ ਨੂੰ,
ਰੱਖਿਆ ਏ ਕੀ ਭਲਾ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ।

ਆਸ ਚਾਅ ਖੇੜੇ ਵੇਖੇ ਝੁੱਗੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਵੇਖੇ ਉੱਲੂ ਬੋਲਦੇ ਚੁਬਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ।
ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਯਾਦ,
ਬਹੁੜ ਪੈਂਦਾ ਰੱਬ ਕੱਖਾਂ ਢਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ।
ਮਰ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਦਿਨ 'ਭੱਟੀ' ਮੌਤ ਐਸੀ,
ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਕੋਈ ਜਿਵੇਂ ਲਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ।

ਲੇਖਕ : ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ ਭੱਟੀ
ਸੰਪਰਕ: 94785-90189

ਸਿਫ਼ਤ

ਸਹੁਰੇ ਮੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ
ਪੇਕੇ ਵਸਣ ਲਾਹੌਰ ਕੁੜੇ
ਇੱਕ ਵੀਰ ਮੇਰਾ ਰੁਵੇ ਕਰਾਚੀ
ਦੂਜਾ ਵਸੇ ਪਸ਼ੌਰ ਕੁੜੇ
ਜੇਠ ਮੇਰਾ ਜਲੰਧਰ ਰਹਿੰਦੇ
ਦੇਵਰ ਰੁਵੇ ਇੰਦੌਰ ਕੁੜੇ
ਪਤਿਅਹੁਰੇ ਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ
ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਬਿਜਨੌਰ ਕੁੜੇ
ਨਰਮ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਮਾਹੀ ਮੇਰਾ
ਮੇਰੀ ਹਰ ਗੱਲ ਦੀ ਰੱਖੇ ਗ਼ੌਰ ਕੁੜੇ
ਬੜੀ ਪਿਆਰੀ ਇੱਕ ਨਣਦ ਹੈ ਮੇਰੀ
ਵਿਆਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਫਲੌਰ ਕੁੜੇ
ਪੈਲਾਂ ਪਾ ਪਾ ਤੁਰਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ
ਮੈਥੋਂ ਉੱਡਣਾ ਸਿੱਖਦੇ ਭੌਰ ਕੁੜੇ
ਦੋ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਮਾਲਕ ਕੱਲੀ
ਮੇਰੀ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਟੌਹਰ ਕੁੜੇ
ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪੈਰ ਨਾ ਲੱਗਦੇ ਮੇਰੇ
ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਚੱਲਿਆ ਦੌਰ ਕੁੜੇ

ਲੇਖਕ : ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਭਾਗੀ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਣੀਆਂ ਰੱਜ ਹਕੂਮਤਾਂ ਨੇ,
ਪੈ ਕਿਹੜੇ ਉਹ ਕੁਰਾਹ ਗਏ।
ਗਏ ਪੰਥ ਚਲਾਈ ਨਾਲ ਧੱਕੇ,
ਲੱਪ ਗੜੱਪੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਖਾ ਗਏ।

ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੀਤੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ,
ਚੰਗੀ ਮਾੜੀ ਸਭ ਚਲਾ ਗਏ।
ਜਦ ਪਈਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਲੈਣਿਆਂ ਨੂੰ,
ਹੁਣ ਵਿੱਚ ਕਟਹਿਰੇ ਆ ਗਏ।

ਗਲ਼ ਫੱਟੀਆਂ ਹੱਥ ਫੜ੍ਹ ਬਰਛੇ,
ਚੋਲੇ ਸੇਵਾਦਾਰੀਆਂ ਪਾ ਗਏ।
ਕਈ ਮੁੱਕਰੇ ਕਰ ਗੁਨਾਹ ਭਾਰੀ,
ਜਿਹੜੇ ਮੰਨ ਗਏ ਸੇਵਾ ਲਵਾ ਗਏ।

ਟੁੱਟ ਹੰਕਾਰ ਗਏ 'ਬਰਾੜ ਭਗਤਾ',
ਵਲ ਛੱਡ ਕੇ ਮੰਨ ਗੁਨਾਹ ਗਏ।
ਕਿਹਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੋ ਸੱਚ ਗਿਆ,
ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਪਾਪੀ ਅਖਵਾ ਗਏ।

ਲੇਖਕ : ਬਰਾੜ 'ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ'
+1-604-751-1113

ਦੋਹੇ

ਸੋਹਣਾ ਰੁੱਖ ਸੁਹੰਢਣਾ, ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ।
ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ, ਰੋਗ ਭਜਾਵੇ ਦੂਰ।
ਪੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਲੂਕੜੇ, ਹਰਾ ਹੈਦਰੀ ਰੰਗ।
ਟੁੱਟੇ ਟਹਿਣੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੀਕੂੰ ਕਚਕੀ ਵੰਗ।
ਕੁਝ ਚਿਰ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਇਹ ਆਮ।
ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਸੌਦਾਗਰਾਂ, ਕੀਤਾ ਖ਼ਤਮ ਤਮਾਮ।
ਇਸ ਦੇ ਪੱਤੇ ਕੀਮਤੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਫ਼ੀਦ।
ਮੁੱਢੋਂ ਦਿੰਦੇ ਪੁੱਟ ਇਹ, ਜਿਹੜੇ ਰੋਗ ਜਦੀਦ।
ਛਾਂਵੇਂ ਰੱਖ ਸੁਕਾਅ ਲਵੋ, ਇਸ ਦੇ ਪੱਤੇ ਤੋੜ।
ਵਰਤ ਲਵੋ ਜੇ ਪੀਠ ਕੇ, ਵੈਦਾਂ ਦੀ ਨਾ ਲੋੜ।
ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਪੀਠ ਕੇ, ਕਰਦੈ ਸਦਉਪਯੋਗ।
ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਟਦਾ ਹੈ ਜੜ੍ਹਾਂ, ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਰੋਗ।
ਆਟੇ ਦੇ ਵਿਚ ਗੁੰਨ੍ਹ ਕੇ, ਲਾਵਣ ਦੇ ਵਿਚ ਰਿੰਨ੍ਹ।
ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਵੋਗੇ ਅਗਰ, ਰੋਗ ਮਿਟਣਗੇ ਭਿੰਨ।
ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖ਼ਾਂ ਸੁੱਕੀਆਂ, ਟੁੱਕ ਲਵੋ ਜੇ ਪੀਸ।
ਇਸ 'ਭੁੱਕੀ' ਦੀ ਮਿੱਤਰੋ, ਕਰੂ ਦਵਾ ਕੀ ਰੀਸ।
ਇਸ ਪੀਠੀ ਦਾ ਚਮਚ ਇਕ, ਵਰਤ ਲਵੋ ਜੇ ਨਿੱਤ।
ਜਿਹੜੇ ਰੋਗ ਅਸਾਧ ਨੇ, ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਚਿੱਤ।
ਇਸ ਦੀ ਪੀਠੀ ਪੀ ਲਵੋ, ਦੁੱਧ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਬਾਲ।
ਇਸ ਗੁਣਕਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ, ਵੇਖੋ ਫੇਰ ਕਮਾਲ।
ਕੱਚੀਆਂ ਫ਼ਲੀਆਂ ਦੋਸਤੋ, ਬੜੀਆਂ ਨੇ ਗੁਣਕਾਰ।
ਬੇਸ਼ਕ ਸਬਜ਼ੀ ਧਰ ਲਵੋ, ਪਾਓ ਭਲਾ ਅਚਾਰ।
ਜਿਨਸੀ ਤਾਕਤ ਵੀ ਵਧੇ, ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ।
ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਚੋਬਰੋ, ਆਵੇ ਫੇਰ ਜਲਾਲ।
ਸਭ ਕੁਝ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਹੈ, ਪੱਤੇ, ਸ਼ਾਖ਼ਾਂ, ਸੱਕ।
ਰੱਖੇ ਕਾਇਮ ਸਰੀਰ ਨੂੰ, ਉਮਰ ਵਡੇਰੀ ਤੱਕ।
ਜਿਸਮ ਨਰੋਆ ਲੋੜਦਾ, ਜਿਹੜੇ ਸੋਲਾ ਤੱਤ।
ਬੈਠਾ ਸਾਰੇ ਸਾਂਭ ਕੇ, ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਇਕ ਪੱਤ।
ਲਾਉਣਾ ਹੈ ਇਸ ਰੁੱਖ ਨੂੰ, ਕੰਧਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ।
ਸੁੱਕਾ ਸਮਝ ਨ ਪੁੱਟਣਾ, ਫੁੱਟੂ ਫੇਰ ਹਜ਼ੂਰ।
ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਣਦੇ, ਜਿਹੜੇ ਨੇ ਪ੍ਰਬੁੱਧ।
ਸਭ ਰੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ, ਪੌਣ ਕਰੇਂਦਾ ਸ਼ੁੱਧ।
ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ, ਹੈਨ ਤਲਿਸਮੀ ਰੁੱਖ।
ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਨੇ ਭੋਗਦੇ, ਚੰਗੀ ਜੂਨ ਮਨੁੱਖ।
ਜਿਹੜੇ ਘਰ ਇਹ ਰੁੱਖੜਾ, ਉੱਥੇ ਲੋਕ ਨਿਰੋਗ।
ਫੇਰ ਭਰੋਸਾ ਬੰਨ੍ਹਣਾ, ਕਰ ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਯੋਗ।
ਸੈਆਂ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਸ਼ਫ਼ਾ, ਸਭ ਲਾਓ ਇਹ ਰੁੱਖ।
ਲੋਚੋ ਖ਼ਲਕਤ ਦਾ ਭਲਾ, ਲਾ ਕੇ ਮੰਗੋ ਸੁੱਖ।
ਬਿਰਖ ਬਥੇਰੇ ਧਰਤ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਨਾ ਬੇਕਾਰ।
ਐਪਰ ਰੁੱਖ ਸੁਹੰਢਣਾ, ਬਿਰਖਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ।
'ਸੂਫ਼ੀ' ਕਾਰਜ ਪੁੰਨ ਦਾ, ਘਰ ਘਰ ਲਾਓ ਰੁੱਖ।
ਨਿੱਗਰ ਬਣੇ ਸਮਾਜ ਜੇ ਹੋਣ ਅਰੋਗ ਮਨੁੱਖ।

ਲੇਖਕ : ਅਮਰ ਸੂਫ਼ੀ
ਸੰਪਰਕ: 98555-43660

ਮੇਰਾ ਮੁਲਕ

ਕੀ ਹਾਲ ਲਿਖਾਂ ਦੋਸਤਾ,
ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬਾਰੇ।

ਇਹਦਾ ਨੀਲਾ ਅੰਬਰ ਗੁੰਮਿਆ,
ਤੇ ਗੁੰਮ ਗਏ ਨੇ ਤਾਰੇ।

ਕੀ ਹਾਲ ਲਿਖਾਂ ਦੋਸਤਾ,
ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬਾਰੇ...।

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸਮੇਂ ਨੇ ਕਰ ਲਈ,
ਤੇਜ਼ ਆਪਣੀ ਰਫ਼ਤਾਰ।

ਇੱਥੋਂ ਹਾਸੇ ਖੇੜੇ ਉੱਡ ਗਏ,
ਤੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਬੱਸ ਉਜਾੜ।

ਹੁਣ ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ,
ਲੋਕੀਂ ਫਿਰਦੇ ਮਾਰੇ ਮਾਰੇ।

ਕੀ ਹਾਲ ਲਿਖਾਂ ਦੋਸਤਾ...।
ਇੱਕ ਦੈਂਤ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਆ ਕੇ,

ਸਭ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਗਿਆ ਹੈ ਲੁੱਟ।
ਇੱਥੇ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋ ਗਿਆ,

ਤੇ ਪਾਈ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟ।
ਹੁਣ ਲੱਭਿਆਂ 'ਤੇ ਨਾ ਲੱਭਦੇ,

ਕੋਈ ਪੱਕੇ ਯਾਰ ਸਹਾਰੇ।
ਕੀ ਹਾਲ ਲਿਖਾਂ ਦੋਸਤਾ...।

ਇੱਥੇ ਪਾਣੀ ਗੰਧਲਾ ਹੋ ਗਿਆ,
ਤੇ ਹਵਾ 'ਚ ਘੁਲਿਆ ਜ਼ਹਿਰ।

ਲੋਕ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੜਦੇ,
ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੰਗਣ ਖ਼ੈਰ।

ਝੱਟ ਵਾਅਦੇ ਹਵਾ ਨੇ ਹੋ ਗਏ,
ਸਭ ਨਿਕਲੇ ਝੂਠੇ ਲਾਰੇ।

ਕੀ ਹਾਲ ਲਿਖਾਂ ਦੋਸਤਾ...।
ਅੱਜ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਰਿਹਾ ਨਾ,

ਹਰ ਪਾਸੇ ਵਰਤੇ ਭੁੱਖ।
ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੱਪ ਨੇ ਡੰਗ ਕੇ,

ਇੱਥੇ ਮਾਰੇ ਲੱਤਾਂ ਪੁੱਤ।
ਕਦੇ ਰਾਜੇ ਆਖ ਸਦਾਂਵਦੇ,

ਅੱਜ ਮਸਾਂ ਕਰਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।
ਕੀ ਹਾਲ ਲਿਖਾਂ ਦੋਸਤਾ...।

ਅਸੀਂ ਬਣਾ ਕੇ ਸੜਕਾਂ ਪੱਕੀਆਂ,
ਕਿੰਨੇ ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਨੇ ਰੁੱਖ।

ਹੁਣ ਬੈਠ ਮੱਥੇ ਹੱਥ ਮਾਰਦੇ,
ਜਦ ਪੈ ਗਏ ਪੱਲੇ ਦੁੱਖ।

ਕਦੇ ਮਿੱਠੇ ਜਲ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ,
ਅੱਜ ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਖਾਰੇ।

ਕੀ ਹਾਲ ਲਿਖਾਂ ਦੋਸਤਾ...।
ਇੱਥੇ ਅਜ਼ਮਤਾਂ ਜੋ ਨੇ ਲੁੱਟਦੇ,

ਬੈਠੇ ਸਾਧ ਦੇ ਭੇਸ 'ਚ ਚੋਰ।
ਹੋਰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ,

ਕੀ ਲਿਖਾਂ ਦੱਸ ਮੈਂ ਹੋਰ।
ਮੈਥੋਂ ਹੋਰ ਲਿਖ ਨਾ ਹੋਂਵਦਾ,

ਕਾਲ਼ੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰੇ।
ਕੀ ਹਾਲ ਲਿਖਾਂ ਦੋਸਤਾ,
ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬਾਰੇ...।

ਲੇਖਕ : ਅਤੁਲ ਕੰਬੋਜ
ਸੰਪਰਕ: 98888-07608

ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਕੇ ਵੇਖੀਂ

ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਕੇ ਵੇਖੀਂ।
ਤੀਰ ਕਮਾਨੇਂ ਕੱਸ ਕੇ ਵੇਖੀਂ।

ਜੀਵਨ ਪਲ ਦੋ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦਾ,
ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੱਸ ਕੇ ਵੇਖੀਂ।

ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ,
ਐਪਰ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ ਵੇਖੀਂ।

ਮਾਪੇ ਫਿਰ ਵੀ ਮਾਪੇ ਹੁੰਦੇ,
ਬੇਸ਼ੱਕ ਘਰ 'ਚੋਂ ਨੱਸ ਕੇ ਵੇਖੀਂ।

ਇੱਕ ਤਜ਼ਰਬਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ,
ਪੱਥਰ ਵਾਂਗੂੰ ਘਸ ਕੇ ਵੇਖੀਂ।

ਫੇਰ ਜਵਾਨੀ ਚੇਤੇ ਆਊ,
ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਵੇਖੀਂ।

ਗ਼ੈਰਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਕਿੰਝ ਨਿਭਦੀ ਏ,
ਦਲਦਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਧਸ ਕੇ ਵੇਖੀਂ।

ਬਾਲਮ, ਅਸਲੀ ਜੀਵਨ ਕੀ ਹੈ?
ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸ ਕੇ ਵੇਖੀਂ।

ਲੇਖਕ : ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ
ਸੰਪਰਕ: 98156-25409

ਖ਼ੈਰਾਂ

ਤੇਰੀਆਂ ਖ਼ੈਰਾਂ ਮੰਗਦੇ ਰਹਿੰਦੇ।
ਰੋਜ਼ ਦਿਹਾੜੀ ਉੱਠਦੇ ਬਹਿੰਦੇ।
ਅਣਸੁਣਿਆਂ ਕਰ ਦੇਵੇਂ ਨਾ ਤੂੰ,
ਦਿਲ ਦੀ ਤੈਨੂੰ ਬਾਤ ਨਾ ਕਹਿੰਦੇ।

ਸਾਡੇ ਚਾਅ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਚੁੰਮਦੇ,
ਤੇਰੇ ਅੰਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਹਿੰਦੇ।
ਤੁਰ ਪਏ ਹੁਣ ਰੁਕਣਾ ਨਾਹੀਂ,
ਆਣ ਮਿਲਾਂਗੇ ਡਿੱਗਦੇ ਢਹਿੰਦੇ।

ਸੂਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਰੇਂ,
ਜੇਰਾ ਕਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਸਹਿੰਦੇ।
ਦਰਿਆ ਹੁਸਨ ਦੇ ਜੋਰੀਂ ਵਗਦੇ,
'ਰੂਪ' ਨੇ ਡਿੱਠੇ ਆਖ਼ਰ ਲਹਿੰਦੇ।

ਲੇਖਕ : ਰੂਪ ਲਾਲ ਰੂਪ
ਸੰਪਰਕ: 94652-29722

ਗ਼ਰੀਬ ਨੂੰ ਮਾਰ

ਕੱਦੂ ਟਮਾਟਰਾਂ ਤਾਈਂ ਨਾ ਹੱਥ ਪਹੁੰਚੇ
ਭਾਅ ਚੜ੍ਹਗੇ ਵਿੱਚ ਆਸਮਾਨ ਭੈਣੇਂ

ਕੀ ਸ਼ੌਕ ਪੁਗਾਉਣੇ ਕੰਮੀਆਂ ਨੇ
ਥੁੜਿਆ ਰਹੇ ਰਸੋਈ 'ਚੋਂ ਸਾਮਾਨ ਭੈਣੇਂ

ਝੋਨਾ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਲੱਗਦੈ ਉਮਰ ਲੰਘੂ
ਔਖੀ ਰਹੇ ਸਦਾ ਹੀ ਜਾਨ ਭੈਣੇਂ

ਦਾਰੂ ਬੂਟੀ ਜੋਗੇ ਨਾ ਬਚਣ ਪੈਸੇ
ਸਾਡੀ ਜੇਬ 'ਚ ਸਦਾ ਰਹੇ ਭਾਨ ਭੈਣੇਂ

ਸਾਨੂੰ ਉੱਲੀ ਲੱਗੇ ਮਿਲਣ ਦਾਣੇਂ
ਕੋਈ ਗ਼ਰੀਬ ਵੱਲ ਕਰੇ ਨਾ ਧਿਆਨ ਭੈਣੇਂ

ਮਿਹਨਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜੇਕਰ ਮਿਲੇ ਪੂਰਾ
ਕਿਉਂ ਲਈਏ ਕਿਸੇ ਦਾ ਅਹਿਸਾਨ ਭੈਣੇਂ

ਕਿਉਂ ਵਿਤਕਰਾ ਦੀਪ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਨਾਲ
ਸਾਜੇ ਰੱਬ ਦੇ ਸਭ ਇਨਸਾਨ ਭੈਣੇਂ

ਲੇਖਕ : ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਸੰਪਰਕ: 98776-54596

ਨਾਰੀ ਸੰਸਾਰ

ਖ਼ੁਦ ਬਣਾਓ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ

ਲੇਖਕ : ਅਮਰਜੀਤ ਬਰਾੜ,
ਮੋਬਾਈਲ : 94179-49079

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮਾਹੌਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨਵੇ ਆਪਣੇ ਕਦਮ ਰੱਖਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਬਣਨ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਹੁਣ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਵੇਂ ਰਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਤੁਰਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਵੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਰੌਣਕ ਵਧਦੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਾਕਤ ਵੀ ਵਧਦੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੰਗ ਸੋਚਾਂ ਦੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਟੱਪ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ, ਸੋਚ, ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖਲ੍ਹੋਣਾ ਇਕ ਕੁੜੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮਨੋਰਥ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਔਰਤ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੈ, ਉਹ ਸਮਾਜ ਨਾ ਅਮੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ। ਸਿਰਫ਼ ਧਰਤੀ ਦਾ ਉਪਜਾਊ ਹੋਣਾ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਉਸ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ, ਸਿਆਣਾ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਹੋਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਘਰ ਵਿਚ ਇਕ ਲੜਕੇ ਦਾ ਵਿਗੜ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤਾ ਵੱਡਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਪਰ ਇਕ ਲੜਕੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੜਕੀਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਹਰ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਇਕ ਕਮਾਈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੈ।

ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਅਤੇ ਸਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਉਸ ਲਈ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਬਹਿਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਨਚਾਹਿਆ ਬੋਲੋਗੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਅਣਚਾਹਿਆ ਸੁਣਨਾ ਵੀ ਪਵੇਗਾ। ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਵਧੀਕੀ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰੀ ਜਾਓ। ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਕ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਦਮ 'ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਹਸਪਤਾਲ, ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਲਕ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਨ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਫਲਤਾ, ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਅਤੇ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਫ਼ਸਰ ਬਣ ਕੇ ਫੌਜ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੱਜ ਬਣ ਕੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਸੁਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਾਇਲਟ ਬਣ ਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਉਚਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵੀ ਉਹ ਖ਼ੁਦ ਲਿਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੰਮ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਕ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਕੱਚੇ ਬੰਦੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾਰਾਜ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਸੂਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵੋ।

ਯਕੀਨਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਅਨੇਕਾਂ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਵੋਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਤਕਲੀਫ਼ ਵਿਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹੀ ਲੋਕ ਸਾਡੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਚੱਲ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਸਿਰਫ਼ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਇਕ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਰੋਂ ਵੇਖਣ 'ਤੇ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਡੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਡਰ ਜਾਂ ਭੈਅ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਸੋਚਣ ਨਾਲ, ਚਾਹੁਣ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਗੱਡੀ ਡਰਾਈਵ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਔਖਾ ਲੱਗੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਰਹੋਗੇ। ਸਟੇਰਿੰਗ ਫੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਧੇ ਡਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜਿੰਨੀ ਸਹਿਜਤਾ, ਸਲੀਕਾ, ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਲੜਕੀ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਧਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਬਰ ਰੱਖੋ।

ਇਕ ਹੋਮ ਵਰਕ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਰੁਚੀ, ਸ਼ੌਕ, ਕਾਬਲੀਅਤ, ਹੈਸੀਅਤ, ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਚਮਕਾਓ ਆਪਣੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ

ਲੇਖਕ : ਨੀਤੂ ਗੁਪਤਾ

ਸਰਦੀਆਂ 'ਚ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ : ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਧੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤੇਲ ਲਗਾਓ।

ਵਾਲ ਧੋਂਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਪਾਣੀ ਕੋਸਾ ਹੋਵੇ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਵਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੁੱਖੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਟੋਪੀ ਜਾਂ ਸਕਾਰਫ਼ ਨਾਲ ਢੱਕ ਕੇ ਜਾਓ ਤਾਂ ਕਿ ਖ਼ੁਸ਼ਕ ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਨਮੀ ਨਾ ਖੋਹ ਸਕੇ।

ਚਮੜੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ : ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਚਮੜੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਖੁਰਦਰੀ ਅਤੇ ਪਪੜੀਦਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੁੰਦਰਤਾ 'ਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਚਮੜੀ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਨਰਮ ਅਤੇ ਮੁਲਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਬਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰ ਕੇ ਬਾਡੀਵਾਸ਼ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਓ। ਇਸ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਨਰਮ ਅਤੇ ਮੁਲਾਇਮ ਬਣੇਗੀ। ਨਹਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਸੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨਹਾਓ ਅਤੇ ਇਕ ਮੱਗ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਪੰਜ ਛੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਉਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਮਲ ਦਿਓ। ਇਸ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਚਿਕਨਾਹਟ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਨਹਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰੀਰ ਪੂੰਝ ਕੇ ਮਾਸਚਰਾਈਜ਼ਰ ਕ੍ਰੀਮ ਜ਼ਰੂਰ ਲਗਾਓ। ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਨਿਕਲਦੇ ਸਮੇਂ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਨਸਕ੍ਰੀਨ ਲੋਸ਼ਨ ਲਗਾ ਕੇ ਨਿਕਲੋ ਤਾਂ ਕਿ ਧੁੱਪ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਕਾਲੀ ਨਾ ਪਵੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਚਮੜੀ ਤੇਲ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਲਕੋਹਲ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵਾਟਰ ਬੇਸਡ ਮਾਸਚਰਾਈਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਚਮੜੀ ਦੀ ਨਮੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਪੈਰਾਂ ਅਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ : ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਡੀਆਂ ਫਟਣਾ ਅਤੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਸੁੱਜਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਸੀਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਨਹਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾਸਚਰਾਈਜ਼ਰ ਲਗਾ ਕੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਨਮੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਵੈਸਲੀਨ, ਫਰੂਟ ਕ੍ਰੀਮ ਲਗਾ ਕੇ ਜੁਰਾਬਾਂ ਪਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਸਰਦੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੀ ਸੋਜ ਅਤੇ ਫਟੀਆਂ ਅੱਡੀਆਂ ਲਈ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਸੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਡੁਬੋ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂੰਝ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਤੇਲ ਕੋਸਾ ਕਰ ਕੇ ਅੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਉਂਗਲੀਆਂ 'ਤੇ ਲਗਾ ਕੇ ਜੁਰਾਬਾਂ ਪਾ ਲਓ ਅਤੇ ਰਾਤ ਭਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢਕਿਆ ਰਹਿਣ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਫਟੀਆਂ ਅੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁੱਜੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਬੁੱਲ੍ਹ ਵੀ ਠੰਢੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਸਰਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਿਪ ਬਾਮ ਅਤੇ ਵੈਸਲੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਠੰਢੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਲਾਈ ਨਾਲ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰੋ। ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ, ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਪੜੀ ਜੰਮ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਨਾ ਲਾਹੋ। ਉਸ 'ਤੇ ਲਿਪ ਬਾਮ ਲਗਾਓ ਤਾਂ ਕਿ ਨਰਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪਪੜੀ ਸੌਖਿਆਂ ਉੱਤਰ ਸਕੇ।ਨਹੁੰਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਠੰਢ ਨਾਲ ਨਹੁੰ ਭੁਰਭੁਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਹੁੰਆਂ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਕੋਸੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਨਹੁੰ ਭਿਉਂ ਕੇ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਮਸਾਜ ਕਰ ਕੇ ਤੇਲ ਰਾਤ ਭਰ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਨਹੁੰਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਖਾਣੇ ਵੱਲ ਵੀ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿਓ।

ਕਿਉਂ ਘਟਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਸੰਸਕਾਰ

ਲੇਖਕ : ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਧੀਮਾਨ,
94646-33059

ਕਦੇ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੇ ਇਕ ਘੂਰੀ ਵੱਟਣ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਬੱਚੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਤੇ ਝੱਟਪਟ ਅਸਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੋਬਾਈਲ ਤੇ ਟੀ.ਵੀ. ਦੀ ਹੀ ਸੁਣਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਹਰ ਇਕ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਇਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚੇ ਸੰਸਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਕੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਉੱਚੀ ਬੋਲਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ, ਕਈ ਵਾਰੀ ਬੱਚੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜ਼ਮਾਨਾ ਬਹੁਤ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਦੁੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਾ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਪਰਿਵਾਰ ਛੋਟੇ ਤੇ ਇਕਹਿਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਦੀਆਂ, ਨਾਨੀਆਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਭਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸੁਣਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚੇ ਸੰਸਕਾਰੀ ਬਣਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਦਾਦੀਆਂ-ਨਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਕਿਸੇ-ਕਿਸੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਘਾਣ ਦਾ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਲਗਦਾ ਹੈ? ਸੋ ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਬਾਹਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕਈ ਵਾਰ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਕਈਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਂ ਜੇਬਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਵਿਚਾਰੇ ਡਿਗ ਕੇ ਸੱਟ ਲਵਾ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਮਿਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਈ-ਕਈ ਜਣੇ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾ ਕੇ ਚੋਰੀਆਂ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕੋਈ ਵੱਡਾ-ਛੋਟਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ। ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਵੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵੇਲੇ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੀ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜਾਂ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹਰ ਕੋਈ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਦੌੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਭ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅੱਜ ਦਾ ਮਨੁੱਖ। ਆਖ਼ਿਰ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਅਸੀਂ?

ਹੁਣ ਤਾਂ ਇੰਝ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸਬਰ, ਸੰਤੋਖ, ਨਿਮਰਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਆਦਿ ਸਭ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੱਲਿਆ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰ-ਧਾੜ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਆਸਾਨ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ। ਉਹ ਮਿਹਨਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਗੋਂ ਦਿਮਾਗ਼ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਬਿਠਾਏ ਅਮੀਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ? ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੈ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਜੇਕਰ ਆਪ ਘੱਟ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਾਂਗੇ। ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਦਤ ਅਪਣਾਈਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨਗੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਵਕਤ 'ਤੇ ਸੌਣ ਲਈ ਕਹੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਨੀਂਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤੇ ਸੌਣ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਕਹਾਣੀ ਜਾਂ ਪਾਠ ਸੁਣਾਈਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਇੱਜ਼ਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਸੋ ਆਓ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਦੋਬਾਰਾ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲੀਏ। ਰਾਹ ਦਸੇਰੇ ਬਣੀਏ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਹੀ ਸੰਸਕਾਰ ਸਿਖਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬਲ ਬਣਾਈਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਚਾਈਏ।

CLASSIFIEDS & MATRIMONIALS

BRIDE WANTED

Looking for PR or Citizen Girl, 34 years, Education- B.Com, LLB.Height - 5'8" Divorced Profession- Own Business and Lawyer. From - Malerkotla. PunjabIn Canada on Visitor visa. Living with real brother, Real Brother is citizen of Canada. Phone - 604 961 7672 RS 30-08

ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਬੀ ਸੀ ਵਿਚ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ 27 ਸਾਲ ਦੇ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਜਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਲੜਕੇ ਵਾਸਤੇ Canadian Immigrant ਜਾਂ PR ਕੰਨਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੈਜੀਟੇਰੀਅਨ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਪਾਸ Bechelor of Computer Art ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ, ਭੈਣ ਇੰਡੀਆ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। 778-201-2767 ਜਾਂ ਵਟਸਐਪ (ਇੰਡੀਆ)+91 88725 44271 RS 27-09

CHANGE OF NAME

I, Amritpal Singh son of Kuldeep Singh resident of 10-8455 115 street Delta, BC, V4C 5N7, do hereby change my name from Amritpal Singh to Amritpal Singh Randhawa with immediate effect.

BRIDE WANTED

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ,ਉਮਰ 29 ਸਾਲ,ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਲੜਕਾ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ. ਹੈ,ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ. ਕੁੜੀ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : (778) 321-5911, 7782886015 AP 06-12

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਮਾਡਲ

ਲੇਖਕ : ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਨਮੋਲ ਆਰ ਸਿੰਘ

ਸਰਕਾਰੀ-ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਭਿਆਲੀ (ਪੀਪੀਪੀ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੇ ਮਹਾਰਤ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਮੇਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਮੱਰਥਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਸੜਕਾਂ, ਪੁਲਾਂ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਜਿਹੇ ਅਹਿਮ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 59358 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਾਲੇ 147 ਪੀਪੀਪੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਡਲ ਸੂਬੇ ਦੇ ਬੱਝਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਂਝ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਵਡੇਰਾ ਆਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਖ਼ਾਮੀਆਂ, ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਤੰਗਨਜ਼ਰ ਰਣਨੀਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਵਰਤਨਕਾਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਬ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਪੀਪੀਪੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਦੀਰਘਕਾਲੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਟੀਚਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕਮਿਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੀਪੀਪੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਬਾਬਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਕਸਰ ਆਸਾਂ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ-ਤਲਵੰਡੀ ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰਨ ਲਈ ਸਾਇਲੋ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀਆਂ ਰੁਕੀਆਂ ਪਈਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀਆਂ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਗਹਿਰੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰਨ ਦੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵਧਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 2021 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਸਾਇਲੋ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਐੱਸਏਐੱਸ ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਧੂਰੇ ਪਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੌਕਾ ਖੁੰਝਾਉਣ ਦੀਆਂ ਇਹ ਮਿਸਾਲਾਂ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਪੂੰਜੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੂਲ ਸਮੱਸਿਆ ਨੁਕਸਦਾਰ ਜੋਖ਼ਮ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਪਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਅਕਸਰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਦੇਰੀ, ਰੈਗੁਲੇਟਰੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਅਧੂਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਸਿਰ ਠੀਕਰਾ ਭੰਨਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਸਾਵੇਂਪਣ ਨਾਲ ਪੀਪੀਪੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਜੋਖ਼ਮ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਤਿਰਸਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਨੁਮਾਇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮੂਮਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾਈ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਾਬਤੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੇਕ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪਾਏਦਾਰੀ ਪਾੜਾ ਫੰਡਿੰਗ (ਵੀਜੀਐੱਫ) ਉੱਪਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਪੀਪੀਪੀ ਮੋਡ ਦੀ ਹੰਢਣਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੌਖਲੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੀਪੀਪੀ ਲੈਂਡਸਕੇਪ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ, ਪੁਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਇਲੋਜ਼ ਜਿਹੇ ਰਵਾਇਤੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਨਵਿਆਉਣ ਯੋਗ ਊਰਜਾ, ਫੂਡ ਪ੍ਰਾਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਅਰਥਚਾਰੇ ਜਿਹੇ ਉੱਭਰਦੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਅਣਗੌਲੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਦੇਰੀ, ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਕਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਸੰਗੀਨਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ’ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵੰਨ-ਸਵੰਨਤਾ ਭਰੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਧੇਰੇ ਸਮਤਾਪੂਰਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਡਲਿਵਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਜੋਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਸਾਵੇਂਪਣ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਜਿਬ ਤਵਾਜ਼ਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਦੂਜਾ, ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮਾਡਲ ਤਲਾਸ਼ਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਪੀਈਐੱਸ) ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਸਟਾ ਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਬਨ ਕਰੈਡਿਟ ਤੇ ਜੈਵ ਵੰਨ-ਸਵੰਨਤਾ ਆਫਸੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੰਢੀ ਪੱਟੀ ’ਚ ਸਮਰੱਥ ਮਾਲੀ ਸਰੋਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜੰਗਲ ਲਾਉਣ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟਿਕਾਊ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹੋਣ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਊਟਪੁਟ/ਆਊਟਕਮ ਆਧਾਰਿਤ ਅਦਾਇਗੀਆਂ (ਓਬੀਪੀ) ਜੋ ਫੰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ-ਸੰਭਾਲ ਜਾਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਚ ਮਿਆਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਗਿਣਨਯੋਗ ਸਮਾਜਿਕ ਲਾਭ ਪੈਦਾ ਕਰਨ।

‘ਪੀਪੀਪੀ’ ਦੇ ਘੇਰੇ ਦਾ ਉੱਚ ਵਿਕਾਸ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ’ਚ ਬਹੁਤ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜੈਵ ਈਂਧਨਾਂ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿੱਤ ਵਧਦੀ ਊਰਜਾ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ’ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ‘ਪੀਪੀਪੀ’ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤ ਬਲ ਵਿੱਚ ਹੁਨਰ ਦਾ ਖੱਪਾ ਪੂਰਨ ਲਈ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਿਖਲਾਈ ’ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੂੜਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਰੀਸਾਇਕਲਿੰਗ ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ’ਚ ਸਰਕੂਲਰ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਉੱਦਮ ਕਰ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲਾਭ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ’ਚ ਮੁੱਲ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਫੂਡ ਪ੍ਰਾਸੈਸਿੰਗ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਵੀ ‘ਪੀਪੀਪੀ’ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ’ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਦਮ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹੇਗਾ। ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਇਦੇ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦੇਣ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੂਰਤ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਠੋਸ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਮੰਗ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਨੁਮਾਨ ਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਨਵੇਂ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਾਭ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ’ਤੇ ਲੋਕਾਂ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਫਰਮਾਂ ਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੀਮਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਉੱਤੇ ਖ਼ਰੀਆਂ ਉਤਰਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸਰਦਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਦੇਣ। ਹਾਲੀਆ ਬਜਟ ਐਲਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ‘ਪੀਪੀਪੀ’ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2023 ਦੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪੀਪੀਪੀ ਰਾਹੀਂ ਸੈਰਗਾਹਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; 2022 ਦੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਦਮਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਰਣਨੀਤੀ ’ਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਈਕੋ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਖੇਡ ਢਾਂਚਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਉੱਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਤਵਾਜ਼ਨ ਬਿਠਾਏ।

ਪੀਪੀਪੀ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਚੌਰਾਹੇ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸੁਧਾਰਕ ਸਮਰੱਥਾ, ਕਮੀਆਂ, ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਕੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੋਖ਼ਮ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਾਡਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਜਾਂਚੇ, ਵਿੱਤ ਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ, ਉੱਚ ਵਿਕਾਸ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ’ਚ ਉੱਤਰੇ ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇ। ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟਿਕਾਊ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਪੀਪੀਪੀ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਲਈ ਨਵਾਂ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨਕਾਰੀ ਤਾਕਤ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਰੌਸ਼ਨ ਤੇ ਵੱਧ ਟਿਕਾਊ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

***ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ।**
****ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।**

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤ

ਫੇਸਬੁੱਕ ਕਾਲਮ ਤੋਂ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਵਲੋਂ : ਭਾਈ ਅਸ਼ੋਕ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜੀਆਂ
ਫੋਨ: +91-98140-95308

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ’ਤੇ ਹੋਏ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਇਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅੰਤਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਰੋਲਣ ਲਈ ਰਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਬੱਜਰ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤਾ। ਸਿਰਸਾ ਸਾਧ ਦਾ ਮੁਆਫੀਨਾਮਾ, ਐਸੇ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਰਮੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ, ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਵਿਰੋਧ ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਵਾਉਣ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐੱਸ.ਜੀ.ਸੀ.ਪੀ.) ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਕਰਨਾ, ਤਿੰਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣਾ ਆਦਿ ਕਈ ਐਸੇ ਗੁਨਾਹ ਹਨ ਜੋ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ, ਜਗੀਰ ਕੌਰ, ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ, ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆਂ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ, ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਕੀਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਬਾਰੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਗੁਨਾਹਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਰਸੋਏ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਉਤੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਏ ਪਰ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਆਏ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਵੀਡੀਓ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ’ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੰਘ ਸਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ ’ਤੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਭ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਵਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸਰਬਉੱਚ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਜਾਣ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅੰਤਰਆਤਮਾ ਨਾਲ ਦੇਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਰੀਰਕ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਪਰ ਇਹ ਗੁਰੂ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੰਗਤ ਅੱਗੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਸੱਚ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਆਧਾਰਹੀਣ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਰਹੂਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ‘ਫਖਰ-ਏ-ਕੌਮ’ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣੀ ਸਹੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਅ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ’ਤੇ ਚੱਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਡਾਂਗਾਂ ਖਾਧੀਆਂ। ਤਿੰਨ ਵਿਵਾਦਤ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪੂਰੀ, ਇਹ ਵੀ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਹੁਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰ ਕੇ ਨਵੀਂ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਚੁਣਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਇਕ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀਆਂ, ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੋਰਟ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੇਸਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ’ਤੇ ਜੋ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਗਾਹੇ-ਬਗਾਹੇ ਕੋਰਟ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੇ ਆਏ ਹਨ, ਇਹ ਆਪਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ’ਚ ਬਾਥਰੂਮਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ, ਜੋੜੇ ਝਾੜਨ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਲੰਗਰ ’ਚ ਜੂਠੇ ਬਰਤਨ ਸਾਫ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵੀ ਸੁਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਗੁਸਲਖਾਨੇ ਸਾਫ ਕਰਨ, ਜੋੜੇ ਝਾੜਨ, ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਣ ਦੇ ਨਾਲਨਾਲ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਡਿਊੜੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲ ਵਿਚ ਤਨਖਾਈਏ ਦੀ ਤਖ਼ਤੀ ਪਾ ਕੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਬਰਛਾ ਲੈ ਕੇ ਖੜ੍ਹਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਤਨਖਾਈਏ ਦੀਆਂ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫ਼ੈਸਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1984 ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਦੌਰ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦੇ ਮੁਆਫੀਨਾਮੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੇਰੀ ਭਰਿਆ ਕਦਮ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਮੁਆਫੀਨਾਮੇ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਉਤੇ ਖਰਚਣ ਦੇ ਬੱਜਰ ਗੁਨਾਹ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਸੂਦ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਕਤਲ, ਛੱਤੀਸਿੰਘਪੁਰਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਕਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਪੰਥ ਨਾਲ ਕੋਝਾ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਲੀਡਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ‘ਬਾਗੀ’ ਬਣ ਗਏ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਲੀਡਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਨੂੰ ‘ਦਾਗੀ’ ਦੱਸਣ ਲੱਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸਹਿਬਾਨ ਨੇ ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਲਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਕੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਗੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਅਤੇ ਚੁਪ-ਚਾਪ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ। ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ‘ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਸਮੇਟ’ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦੇ ਮੁਆਫੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੋ ਵੀ ਖਤੋ-ਕਿਤਾਬਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਉਪਰ ਚੁੱਕਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਬਾਕੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਉਤੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ‘ਦਾਗੀ ਤੇ ਬਾਗੀ’ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਜਬਾੜੇ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਹੀ ਬਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਸਗੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਵੇਂ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾ ਸਕਣੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਰਾਹੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਵਾਂ ਵਿਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਗਈਆਂ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ।

Important Contacts

EMERGENCY

Fire | Police | Ambulance
911

Occupational First Aid
(Vancouver Campus)
604-822-4444

UBC Hospital Urgent Care
(8:00 a.m. – 10:00 p.m.)
604-822-7662

Poison Control Centre
604-682-5050

Campus Security
604-822-2222

NON-EMERGENCY

Access & Diversity
604-822-5844

Ambulance (E-Comm)
604-872-5151

AMS Sexual Assault Support Centre
604-827-5180

Building Operations Call Centre
604-822-2173

Employee & Family Assistance Plan
1-800-387-4765

Counselling Services (Students)
604-822-3811

Equity & Inclusion Office
604-822-6353

Fire Department (Fire Prevention)
311

Office of the Ombudsperson for Students
604-822-6149

RCMP – University Detachment
604-224-1322

Safety & Risk Services
604-822-2029

Student Health Services
604-822-7011

SIKH GURDWARAS

Khalsa Diwan Society, New Westminster, BC
604-759-2691

Khalsa Diwan Society, Vancouver
(604) 568-9500, (604) 324-2010

Sri Guru Singh Sabha Gurdwara
604-590-3232

Gurdwara Sahib Brookside
604-502-0602

Gurdwara Kalgidhar Darbar
604-504-5530

BC Khalsa Darbar Society
604-325-2290

Guru Nanak Sikh Gurdwara
604-598-1300

Akali Singh Sikh Society
604-254-3572

PINE LIGHTING

WE CARRY ALL MAJOR BRANDS

YOU WILL SAVE MONEY

Gurpreet Dhillon
gurpreet@pinelighing.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Christine Dear
christine@pinelighing.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Michelle Trafford
michelle@pinelighting.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Jass Sidhu
Jaskaran@pinelighting.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Erin McNab
erin@pinelighing.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

604-591-8895

ਸਾਡਾ ਸਟੋਰ ਹੁਣ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਯੂਨਿਟ 6878 ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6878 King Gorge Blvd Same Building, Different Unit

6878 King Gorge Blvd. Surrey

ਐਂਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਫਰੀਡੰਮ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਖੁਲਾਸੇ

ਐਂਜੇਲਾ ਮਰਕੇਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 30 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਜਰਮਨ ਵਿੱਚ 'ਫ੍ਰੀਹਾਈਟ' ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 'ਫ੍ਰੀਡਮ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਹਫਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ 30 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਐਂਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ 16 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਯੂਰਪ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਚਾਂਸਲਰ ਰਹੀ। 736 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਮਰਕੇਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ, ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਤਜ਼ਰਬਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ ਜਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਐਂਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਤਾਬ ਫਰੀਡਮ: ਮੈਮੋਇਰਜ਼ 1951-2021 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੋਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਹਨ, "ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਈਸਾਈ, ਉਪਰ ਹਿੰਦੂ, ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲੇ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। " ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

ਮਰਕੇਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਮੋਦੀ ਕੋਲ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਤਾਂ ਮਰਕੇਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਸਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗਾ।" ਉਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਜਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਤੱਥ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ - ਆਖਿਰਕਾਰ, ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਅਪਰੈਲ 2015 ਵਿੱਚ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀਡਿਓ ,ਫੋਟੋ ਪਸੰਦ ਸਨ । ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਤੇ ਫੋਟਵਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਲਾਈਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਹਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਸਨ।2014 ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਖੂਬ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਸਾਬਕਾ ਜਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ: ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ਉਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ "ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੈਰ-ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ" ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ "ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ 1.2 ਬਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।" ਸਿੰਘ ਵਿਆਪਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਜ਼ਰਬੇ ਵਾਲੇ ਯੋਗ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਅੰਕੜਾ 800 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 10 ਗੁਣਾਂ ਹੈ।

ਐਂਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਡਾ: ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ - "ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣਗੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਰਕੇਲ ਲਿਖਦੀ ਹੈ - "ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਗਈ ਤੇ ਉਭਰਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।" ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਚਾਂਸਲਰ ਮਰਕੇਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪਧਰ ਦੇ ਆਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਨ।

ਡਾ: ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਰਕੇਲ ਨੂੰ 5,000 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਮੀਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਕੱਲੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ 22 ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ 2006 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਵ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸੇ

2021 ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਰਕੇਲ ਉੱਤੇ ਰੂਸ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਨਰਮ ਰੁਖ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਜਰਮਨੀ ਸਸਤੀ ਰੂਸੀ ਗੈਸ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਉਸ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੱਜੇ-ਪੱਖੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ।

ਮਰਕੇਲ ਦੀ ਆਤਮਕਥਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

70 ਸਾਲਾ ਮਰਕੇਲ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਲੀਡਰਸਪਿ ਸ਼ੈਲੀ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਰਕੇਲ ਨੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਆਪਣੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਿਆਟੇ ਬਾਉਮੈਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਕੇਲ ਨੇ ਕਈ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪੂਰਬੀ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਅਤੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਤਿੱਖੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ, ਮਾਰਕੇਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, " ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕੰਜੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨਿਰਕੁੰਸ਼ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਸੀ।"

ਆਪਣੀ ਸੰਸਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਮਰਕੇਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 2015 ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਲੋਚਕਾਂ ਨੇ ਮਾਰਕੇਲ ਉਪਰ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਕਟੜ-ਸੱਜੇ ਪਾਰਟੀ ਅਲਟਰਨੇਟਿਵ ਫਾਰ ਜਰਮਨੀ (ਏਐਫਡੀ) ਦੇ ਉਭਾਰ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ । ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਰਕੇਲ ਨੇ ਸੀਰੀਆ ਤੋਂ ਆਏ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੈਲਫੀ ਲਈ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ "ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸਤਾਨਾ ਚਿਹਰਾ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਛੱਡਕੇ ਭੱਜਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ।"

ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ, "ਯੂਰਪ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।" ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਏਗਾ ... ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।"

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸਨੇ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬੁੱਢੀ ਆਬਾਦੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ।"

ਪੁਤਿਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧ

ਮਰਕੇਲ ਰੂਸੀ ਵੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਤਿਨ ਜਰਮਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੁਤਿਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਨਿਭਾਏ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਵੀ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਕੇਜੀਬੀ ਏਜੰਟ ਪੁਤਿਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਰਕੇਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਲੈਬਰਾਡੋਰ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਰਕਲ ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਸੀ।

ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਰੂਸੀ ਨੇਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਤਲਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ,ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ ਤੋਂ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁੱਤੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ", ਉਹ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰੂਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਟੁੱਟਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ... ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਹੀ। ਮਰਕੇਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ, "ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਰੂਸ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।"

ਮਰਕੇਲ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਨਾਟੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਮਰਕੇਲ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਬੁਖਾਰਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਨਾਟੋ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਪੁਤਿਨ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਾਏਗੀ, ਇਹ ਨੀਤੀ ਗਲਤ ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ।ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਸਿਰਜੇਗੀ।

ਫਰਵਰੀ 2022 ਵਿਚ ਯੂਕਰੇਨ 'ਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨੋਰਡ ਸਟ੍ਰੀਮ ਪਾਈਪਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਤੋੜ-ਭੰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਸਸਤੀ ਰੂਸੀ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇੱਥੇ ਕਈ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਪਰ ਮਰਕੇਲ ਨੇ ਇਸ ਆਲੋਚਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬਾਲਟਿਕ ਸਾਗਰ ਰਾਹੀਂ ਪਾਈਪਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨੋਰਡ ਸਟ੍ਰੀਮ 1 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ, ਚਾਂਸਲਰ ਗੇਰਹਾਰਡ ਸ਼ਰੋਡਰ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ । ਸ਼ਰੋਡਰ ਦੀ ਪੁਤਿਨ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਦੋਸਤੀ ਰਹੀ ਹੈ।

2014 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਕ੍ਰੀਮੀਆ ਨੂੰ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਕੇਲ ਨੇ ਨੋਰਡ ਸਟ੍ਰੀਮ 2 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਰਕੇਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਕਈ ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ।" ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਹੋਰ ਮਹਿੰਗੀ ਤਰਲ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦਣੀ ਪੈਂਦੀ।

ਐਂਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਚਾਂਸਲਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਧਾਉਣ ਪਿੱਛੇ ਨੀਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ: "ਸਮਾਜਿਕ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਬਰੇਕ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।" ਇਸ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਜਰਮਨੀ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

2009 ਵਿੱਚ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਡੇਬਟ ਬਰੇਕ ਯਾਨੀ ਲੋਨ ਸੀਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੰਘੀ ਅਤੇ 16 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਲਈ ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਖੇਤਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਾਹੀ ਹੈ,ਉਥੇ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਡੀਪੀ ਦੇ 0.35 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਮਰਕੇਲ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਪਾਰਟੀ, ਸੀਡੀਯੂ ਦੇ ਕਈ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੀਡੀਯੂ, ਆਪਣੇ ਬਾਵੇਰਿਆਈ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀਐਸਯੂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਰਮਨ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਡੀਯੂ/ਸੀਐਸਯੂ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਫਰੀਡਰਿਕ ਮਾਰਟਜ਼, ਡੇਬਟ ਦੇ ਬਰੇਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਚਾਂਸਲਰ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਖਪਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰੇ?ਫਿਰ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਫ਼ੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦੂਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ

ਔਟਵਾ : ਫ਼ੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬੰਦੂਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਦੂਕਾਂ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਨਵੇਂ ਮਾਡਲ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਥਾਨੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਖਰੀਦ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਹ ਐਲਾਨ ਇਕੋਲ ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ ਵਿੱਚ 14 ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਹਮਲੇ ਦੀ 35ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਬਲਿਕ ਸੇਫਟੀ ਮੰਤਰੀ ਡੋਮਿਨਿਕ ਲੇਬਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਹਿੰਸਕ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ 2023 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਸੀ-21 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਹਿੰਸਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ

ਕਿਉਂ ਕੁਝ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਨਿਯਮ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

ਫ਼ੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਰਜਿਤ ਬੰਦੂਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤਹਿਤ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦੂਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਵਰਜਿਤ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਥਿਆਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ ਦੀ ਸਲਾਹੀਅਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਇਸਨੂੰ ਨਿਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਰਜਿਤ ਹਥਿਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਮੰਦ ਗਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਦੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ ਲੇਬਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਪਾਵ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਹਿੰਸਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਅਗਾਮੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਜਿਤ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧ ਹੈ।

ਇਹ ਨਵਾਂ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਬੰਦੂਕਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਸਰ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਯਾਸ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਘਟਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਤੀਜੇ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੂਡੋ ਵੀ ਕਨੇਡਾ 'ਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏਗਾ ਰੋਕ

ਔਟਵਾ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਦੇ ਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਦਰਾਮਦ ਹੁੰਦੇ ਸਾਮਾਨ 'ਤੇ 25 ਫੀਸਦ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪੱਛਮ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਜੁੜਦੀ 8891 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਲਕੀਰ 3 ਸਤੰਬਰ, 1783 ਨੂੰ ਪੈਰਿਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਥੋੜੀ ਬਦਲੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਆਰ-ਪਾਰ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਲਈ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ 100 ਕੁ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਲਾਂਘੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਮਗਰੋਂ ਸਰਹੱਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਾਧੂ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ 20 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗਲਤ ਅਨਸਰ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਨੂੰਨੀ ਸਮਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਰੋਕ ਨੂੰ ਨੱਥ ਨਾ ਪਾ ਸਕਣ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਰ ਭੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਬਰਾਮਦੀ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਨਅਤ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਰਡਰ ਸਰਵਿਸ ਏਜੰਸੀ (ਸੀਬੀਐੱਸਏ) ਜ਼ਿੰਮੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਫਰੀ ਤੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਹੋਰ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਲਈ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਨਫਰੀ ਵਿੱਚ 15 ਫੀਸਦ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਖ਼ਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰਖ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਂਘੇ ਸਿਰਫ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਹਨ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਤਾਂ ਹੋਈ ਪਰ ਚੰਗਾ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਰਿਸੀਟੀਆ ਫਰੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਡੋਮੀਨਿਕ ਲੀਬਲੈਂਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ।

ਫਸਟਪੋਸਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸੂਬਾਈ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰਡਰ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਏਜੰਸੀ (ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਏ) ਅਤੇ ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿਡ ਪੁਲਿਸ (ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ) 'ਤੇ ਖਰਚ ਵਧਾਏਗੀ। ਦਰਅਸਲ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸਸ਼ਿ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਦੇ ਅਮਰੀਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚਿੰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਹੋਈ ਇੱਕ ਹੰਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਡੋਮਿਨਿਕ ਲੇਬਲੈਂਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਰਹੱਦੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਵਾਧੂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੂਬੇ ਓਂਟਾਰੀਓ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੱਗ ਫੋਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਰੂਡੋ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ, ਬੰਦੂਕਾਂ ਅਤੇ ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਵਰਗੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਟੈਰਿਫ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਲਬਰਟਾ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੈਨੀਅਲ ਸਮਿਥ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੂਬਾ ਸਰਹੱਦੀ ਗਸ਼ਤ ਵਧਾਏਗਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਓਂਟਾਰੀਓ ਸਰਕਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੀ ਧਮਕੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਮਕੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਵਾਬੀ ਟੈਰਿਫ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਕਿਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉੱਚ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਏ ਸਨ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਹੀ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਏ ਸਨ।

ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ 'ਤੇ ਗੱਲ !

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਲਾਉਡੀਆ ਸ਼ੇਨਬੌਮ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈ ਹੈ।ਟਰੰਪ ਨੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ, 'ਮੈਕਸੀਕੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਦੱਖਣੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਅਜੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਟਰੰਪ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ?

ਬੇਵਿਸਾਹੀ ਮਤੇ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾਏਗੀ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. : ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ

ਔਟਵਾ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਤ ਬੇਵਿਸਾਹੀ ਮਤੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਗਰਮਾਹਟ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੇ ਆਗੂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਆਗੂ ਪਿਅਰੇ ਪੌਇਲੀਐਵ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਚਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਫਸਣਗੇ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੇਗਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਯਤਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੇ।

ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੈਂਟਲ ਕੇਅਰ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਕੇਅਰ ਵਰਗੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪੌਇਲੀਐਵ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।

ਚੋਣ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ 20 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਅਗੇ ਹੈ। ਪਿਅਰੇ ਪੌਇਲੀਐਵ ਦੇ ਨੇਤ੍ਰਿਤਵ ਹੇਠ ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਦਬਾਅ ਬਣਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਬੇਵਿਸਾਹੀ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੰਭਾਵਤ ਬੇਵਿਸਾਹੀ ਮਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਪੰਡਿਤ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਵਿਸਾਹੀ ਮਤਾ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਬੇਵਿਸਾਹੀ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੇਗਣ ਲਈ ਦੋ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਹੋਣਗੇ। ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭਲਾਈ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਸੱਚੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ''ਪਿਅਰੇ ਪੌਇਲੀਐਵ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕਣ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਹੋਵੇਗਾ।''

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਐਲਾਨ ਨੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਕਦਮ 'ਤੇ ਸਭ ਦੀਆਂ ਨਿਗਾਹਾਂ ਹਨ।

ਮਿਸੀਸਾਗਾ ਅਤੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਰੀਆਂ

ਬਰੈਂਪਟਨ : ਪੀਲ ਰੀਜਨ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮਿਸੀਸਾਗਾ ਅਤੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਵਿੱਚ 426 ਵਾਹਨ ਚੋਰੀ ਹੋਏ, ਜੋ ਚੋਰੀਆਂ ਦੇ ਔਸਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਮਿਸੀਸਾਗਾ ਵਿੱਚ 225 ਤੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਵਿੱਚ 201 ਵਾਹਨ ਚੋਰੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਦਿਨ ਔਸਤਨ 13 ਵਾਹਨ ਚੋਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਾਹਨ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਿਰਫ 8 ਮਾਮਲੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ 412 ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। 6 ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਣਸੁਲਝਿਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੋਰੀ ਹੋਏ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ 303 ਕਾਰਾਂ, 106 ਟਰੱਕ, 8 ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ, ਅਤੇ 9 ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਾਹਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡੇਟਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਚੋਰੀਆਂ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਟਾਰਗਟ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਗ੍ਰੇਟ ਲੇਕਸ ਡ੍ਰਾਈਵ ਤੋਂ 17 ਵਾਹਨ ਚੋਰੀ ਹੋਏ। ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਡ੍ਰਾਈਵ ਤੋਂ 12 ਵਾਹਨ। ਕੋਰਟਨੀ ਪਾਰਕ ਤੋਂ 10 ਵਾਹਨ। ਏਅਰਪੋਰਟ ਰੋਡ ਤੋਂ 9 ਵਾਹਨ। ਇਹ ਖੇਤਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਲਈ ਹਾਈ-ਰਿਸਕ ਮੰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਚੋਰੀਆਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਲਾਬੰਦ ਗੈਰੇਜ: ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਡਰਾਈਵਵੇਅ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੈਰੇਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਕ ਕਰੋ। ਸਟੀਅਰਿੰਗ ਵ੍ਹੀਲ ਲਾਕ: ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਜੰਤਰ ਚੋਰਾਂ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾਟਾ ਪੋਰਟ ਲਾਕ: ਇਹ ਉਪਕਰਣ ਚੋਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਾਹਨ ਦੀ ਚਾਬੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੈਮਰੇ: ਘਰ ਅਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੈਮਰੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਚੋਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਸਿਰਫ ਮਾਲਕੀ ਗੁਆਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਸ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Season's Greetings
SABZI MANDI SUPERMARKET
Serving our Community since 2003
KELOWNA LOCATION NOW OPEN!!!
284 Hwy 33 W
Kelowna
HOT PRICE
FRESH TOMATOES
ਟਮਾਟਰ
1.29 /lb
HOT PRICE
FRESH CILANTRO
ਧਨੀਆਂ
Bunch
2 for 1.29
HOT PRICE
LONG ENGLISH CUCUMBERS
ਖੀਰੇ
99¢ ea
HOT PRICE
EXTRA FANCY RED ONIONS
ਲਾਲ ਗੰਢੇ
25lb
17.99 ea
PUNJABI BY NATURE ATTA COOKIES
ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਆਟਾ ਕੁਕੀਆਂ
700g
5.99 ea
UNBEATABLE DEAL
VERKA DESI GHEE
ਵੇਰਕਾ ਦੇਸੀ ਘਿਓ
3kg
39.99 ea
JUMBO CARROTS
ਵਡੀਆਂ ਗਾਜਰਾਂ
88¢ /lb
CHANA DAAL
ਚਨਾ ਦਾਲ
99¢ /lb
LARGE ORANGES
ਵੱਡੇ ਸੰਗਤਰੇ
1.29 /lb
PUNJABI BY NATURE MILK RUSK
ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਮਿਲਕ ਰੱਸਕ
600g
4.99 ea
AMBAY BESAN
ਅੰਬੇ ਬੇਸਣ
4lb
3.99 ea
MERI CHAI TEA
ਮੇਰੀ ਚਾਹ
216's
5.99 ea
PUNJABI BY NATURE SOYA CHAAP
ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਸੋਯਾ ਚਾਪ
850g
3.99 ea
AMBROSIA APPLES
ਐਮਬਰੋਜ਼ਾ ਸੇਬ
99¢ /lb
AAP KI PASAND COOKIES
ਆਪ ਕੀ ਪਸੰਦ ਕੁਕੀਆਂ
2.2lb
5.99 ea
ROSHNI BASMATI RICE
ਰੋਸ਼ਨੀ ਬਾਸਮਤੀ ਚਾਵਲ
8lb
8.99 ea
AASHIRVAAD MULTIGRAIN FLOUR
ਆਸ਼ਿਰਵਾਦ ਮੱਲਟੀਗਰੇਨ ਆਟਾ
10lb
8.99 ea
LEHAR GACHAK
ਲੈਹਰ ਗੱਚਕ
400g
3.49 ea
PEELED GARLIC
ਲਸਣ
5lb Jar
13.99 ea
NPS #1 ALMONDS
ਬਦਾਮ
4.99 /lb
GREEN PEPPERS
ਹਰੀਆਂ ਸ਼ਿਮਲਾ ਮਿਰਚਾਂ
1.49 /lb
US #1 POTATOES
ਆਲੂ
10lb
3.99 ea
BC GALA APPLES
ਬੀ.ਸੀ. ਗੈਲਾ ਸੇਬ
88¢ /lb
BC GREEN CABBAGE
ਪੱਤ ਗੋਭੀ
69¢ /lb
PROUDLY CANADIAN • PROUDLY PUNJABI!
Western Union
Western Union Money Transfers and Calling Cards available at all locations. 24 hour rate info line: 604-634-2400
ਤਾਜ਼ੇ ਫਲ ਫਰੂਟ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਭਾਰਤੀ ਗਰੌਸਰੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
SALES DATES: Fri. December 06, 2024 - Wed. December 11, 2024
American Express accepted at three locations.
Prices in effect while quantities last and are subject to change without notice. We reserve the right to limit quantities. Photos are for illustrative purposes only and may not depict actual sale item.
STORES OPEN 7 DAYS A WEEK
Visit one of our great locations so we can serve you today!
SABZI MANDI SUPERMARKET
You can also visit us online at www.sabzimandicanada.com
NEWTON STORE: #106 - 12568 72nd Ave., Surrey 604-590-2400
NEWTON 80th AVENUE: 13208 80th Ave., Surrey 778-565-7880
NEWTON EXCHANGE: 101-13753 72 Ave., Surrey 604-581-2400
NEWTON EAST: 15299 68th Ave., Surrey 604-598-8006
ABBOTSFORD: 31831 S. Fraser Way, Abbotsford 604-864-9193
KELOWNA: 284 Hwy 33W, Kelowna 778-753-2800
BURNABY: 7565 6th Street, Burnaby 604-553-6603
RICHMOND: 9371 No 5 Rd, Richmond 604-285-2400
NEWTON 64 AVE: 140- 6350 120 st, Surrey 778-565-1266
LANGLEY: #50 – 20150 Langley Bypass, Langley 604-427-3912
ABBOTSFORD: 2777 Gladwin Road, Abbotsford 604-744-2077